

NƏYƏ VƏ NƏ ÜÇÜN İNANDIĞINI BİL

HƏR DEYİLƏN ŞEYLƏRƏ İNANMA

Məsihcilik şəhadətləri
haqqında kitab

Coş MakDaueI və Bob Xostetler

Hər deyilən şeylərə inanma

**Coş MakDauei
və Bob Xostetler**

Originally published in English as
Don't Check Your Brains at the Door by Josh McDowell
© 1992 by Word Publishing Group.

© 2003 for the Azeri edition.
Translated by permission. All rights reserved.

Minnətdarlıq

Kitablarımdan biri işıq üzü görəndə bu bir qayda olaraq, qarşılarında özümü borclu hesab etdiyim, öz işlərinə sadıq insanların birgə səylərinin nəticəsində olur. Və bu kitab — müstəsna deyil. Məni həmkarım Bob Xostetlərlə tanış edən “Word Publishing” nəşriyyatından Coui Paula; Bobla birlikdə kitaba onun yekun formasını verən Deyvi Bellisə, xüsusən də Bob Xostetlərin özünə minnətdaram. Mənim üçün Bob kimi belə yaradıcı və istedadlı insanla işləmək böyük şərəfdir. Onun təşəbbüskarlığı, yumor hissi və yazıçılıq vergisi mənə çox kömək etdi və əminəm ki, sizə də kömək edəcək. Baxmayaraq ki, bu kitab — müştərək səyin bəhrəsidir, Bob xüsusi tərifə layiqdir.

Coş MakDaue

Müəllifdən

Bu kitabda mənim həyatım kimi, eləcə Bob Xostetlərin həyatından da nümunələr var. Biz qərara aldığımız ki, bu kitabı oxuyub anlamağı asanlaşdırmaqdan ötrü, həmişə bizlərdən kiminsə bu və ya digər hadisəni keçdiyini göstərmək əvəzinə, daim birinci şəxsin simasından yazmaq daha yaxşıdır.

Coş MakDaue

Giriş

Ola bilsin, o da Pikasso kimi istedadlı idi. Yalnız o fərqlə ki, Pikasso şəkil çəkirdi, bizim qəhrəman isə — qəlp pullar düzəldir.

O, öz işində çox yaxşı idi. Onun məhirliyi haqqında əfsanələr gəzirdi. Tam bir il o, qəlp pulların möhürü üçün ştamp dəstlərinin nə vaxtsa icad edilənlərinin hamısından ən yaxşısını mükəmməlləşdirməyi başa çatdırmağın üzərində zəhmət çəkmişdir.

Onu tutan zaman, bu „rəssam“ onu həbs etməyə gələn xüsusi xidmət işçilərini yoxlamağı qərara aldı. O öz əllərlə hazırlanmış 20 dollarlıq saxta əskinazı nümunə olanın yanına qoydu. „Sizin bu iki əskinaz arasında fərq görmədiyinizi mərcələşək!“ — o asayış keşikçilərinə meydan oxudu.

Xəzinədar mübahisə etmədi.

„Heç bir fərq yoxdur, — o cavab verdi. — Götürdüyünüz o nümunə də saxtadır“.

Bir çox məsihçi-gənclər də bu gün həmin o səhvi edirlər. Onlar valideynlərinin inandıqları şeyləri qeyd-şərtsiz qəbul edirlər. Onlar dostları ilə fikirlərini kor-koranə bölüşdürürlər. Cəmiyyət tərəfindən qəbul edilmiş dəyərli şeyləri mənimsəyirlər. Onlar imanlı cəmiyyətlərinə gələnələr üçün xarakterik olan davranışların üslubunu yamsılayırlar. Lakin bədbəxtçilikdən nümunə götürmək istədikləri çox şeylər — əslində bu uğursuz saxta pul kisəsinin hadisəsi kimi saxta idi.

Enni kollecdə ümumdünya ədəbiyyatının oxunuş siyahısına Müqəddəs Kitabı da daxil etmək təklifinin necə qarşılanmasına heyrətlənmişdi. „Sən, yəqin zarafat edirdin, — bəziləri öz fikirlərini ifadə etdilər. Müqəddəs Kitabda, əlbəttə, bir neçə valehedici əsatirlər və əfsanələr var. Lakin sən bizim bu şeylərə ciddi inanmağımızı istəməzsən?“

On altı yaşlı Samanta fikirləşməyərək „məsihçilər, buddistlər və müsəlmanlar arasında çox böyük fərq olmadığı“ geniş yayılmış nöqtəy-nəzərini bölüşdürür. „Bütün dinlərin hamısının mahiyyəti birdir: biz hamımız cənnətdə olmaq istəyirik, ancaq ora düşmək üçün müxtəlif yollar seçirik“.

Gənc oğlan və qızlar arasındakı münasibəti Ken həmişə özündə son dərəcə adi təsəvvür edirdi. Onun anlayışında onlar qırılmaz surətdə cinsi əlaqə ilə bağlıdır. „Hələki bunu etməmişən, sən kişi deyilsən!“ Onun üçün cinsi həyatın başlanğıcı — bu, oğlanın kişi olduğu zamana həsr etmənin xüsusi adətidir.

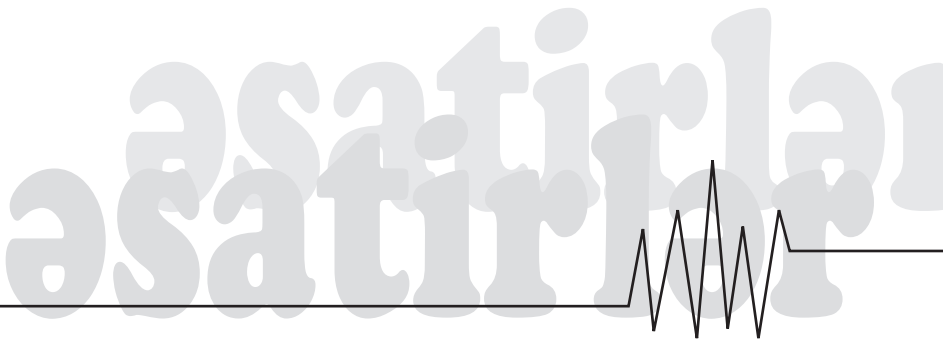

Stefaninin valideynləri ilə açıq söhbəti onun məsləklərindən birinin üstünü açdı. „Siz nəyin yaxşı, nəyin isə pis olması haqqında fikirlərinizi mənə sıraya bilməzsiniz, — o təkid etdi. — Mənim demək olar ki, on səkkiz yaşım var. Bəsdir mənə nəsihət verdiniz. Sizin pis hesab etdiyiniz şey, hələ o demək deyil ki, mənim üçün də pisdır“.

Bəs həqiqət haradadır, səhv haradadır? Yeniyetmələr və gənclər bu məsələ ilə hər addımda üzləşirlər: valideynləri bir söz deyir, dostları isə başqa söz. Hollivud filmləri həyatın bir surətini təbliğ edir, imanlı cəmiyyəti isə belə yaşamaq olmaz öyrədir. Bəzən bu, həqiqətən də ədalətlidir, lakin tez-tez bunun arxasında yalnız əsatirlər durur.

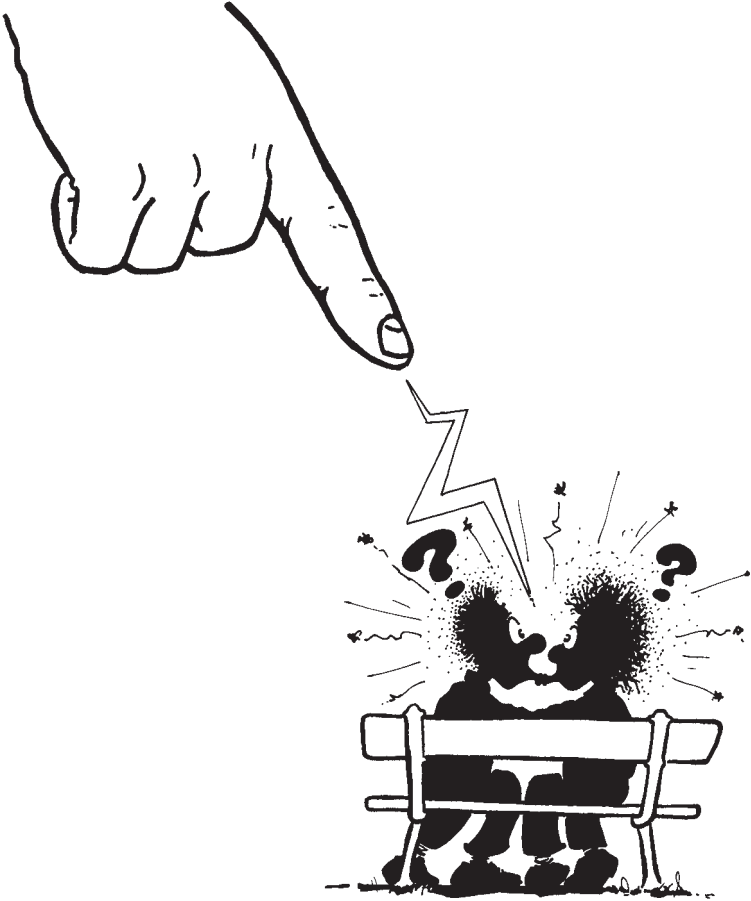
Bizim kitabın hər fəslə bu fəsildə qurulmuş materialın kiçik tapşırığı ilə və bu problem açılan Müqəddəs Kitabdan əsaslandırılmış açar ayələri ilə qurtarır.

Müəlliflər ümid edirlər ki, bu səhifələrdə göstərilmiş əsatirlərin cəfəngiyyət olduğuna siz inanandan sonra, „malik olduğunuz ümid barəsində sizdən hesabat istəyən hər kəsə həmişə mülayimliklə və ehtiramla cavab vermək üçün hazır olun“ (1 Pet. 3:15). Bundan da başqa, qoy sizin imanınız o dərəcədə böyüsün ki, siz Allahın Sözlünü təhrif edən və ya ona zidd olan, başqa heç kimdə etiraz niyyətlərinə səbəb olmayan qarşıdurmaya hazır ola bilərsiniz.

Allah haqqında əsatirlər

I. Kosmik Hakim

Zəhlətökən adam haqqında əsətir
(o həqdədir ki, Allah yalnız onlarla, başqalarının
rahatlığını korlayanlarla məşğul olur)

Bir çox insanlar Allahı, nəqliyyat hərəkətini istiqamətləndirən tənzimçiyyə bənzər qalaktikanın mərkəzində duran kosmik polis kimi təsəvvür edirlər.

„Ey, siz! Bəli, bəli, siz. Deyəsən, siz orada əylənirsiniz? Təcili bunların hamısını qurtarın!“

„Siz, videokasetləsiniz? Hansı yaş sensizdir? On altıya qədər? Onu aramla və heç bir axmaqlıq etmədən bura verin!“

„Bəs, o qaranlıq gündə öpüşən cütlük kimdir? Aha, bu sənsən, Sindi? Həm də Robert, əlbəttə ki, daha kim ola bilər! Mən bir daha bunu görməyim.

Hər halda, mən bu rayonda patrul keşiyi çəkdiyim zaman“.

Allah, fəqət başqalarının həyatını zəhərləyən şeylərlə məşğul olur. Axı, bizə lazım olan şey — bu, bir az şənlikdir. Lakin Allah beləcə, bizim üçün hər şeyi korlamağa çalışır.

İblisi biz əyləncə sevən cin kimi təsəvvür edirik. Məzəli adam Filip Uilson rəvac ibarəsini etdi: „Cin məni bunu etməyə dartdı“. Belə təəssürat yaranır ki, „dost“ iblis, bizə yalnız vaxtımızı şən keçirməyə necə kömək etmək haqqında fikirləşir.

Bu yalandır.

Sizə şən olub-olmadığının iblisə fərqi yoxdur. Onun sizi ölənə qədər görməyə gözü yoxdur. O sizə hücum etmək vəziyyətini gözləyir. Həvari Peterin dediyi kimi, iblis „kimi udmaq axtarışı ilə“ daim gəzir.

Turist qrupunu müşayiət edən, Müqəddəs torpaqları qarış-qarış gəzən bələdçi onların tanış olduqları ölkənin bir xüsusiyyətdən danışdı: „Siz, yaxın ki, öz ölkənizdə sahələrdə və yollarda sürünün ardınca gedən qoyunları qovan çobanları görməyə adət etmisiniz. Fələstində isə hər şey əksinədir — çoban həmişə yolu göstərərək, sürüdən irəlidə gedir“.

Turistlərin ilk qoyun sürüsü ilə qarşılaşdıqları zaman gördükləri onları xeyli sevindirdi: adam sürünün ardınca gədirdi, ondan irəlidə yox.

Pərt olmuş bələdçi ondan soruşdu: „Nəyə görə siz qoyunlardan arxada gedirsiniz? Mən həmişə fikirləşirdim ki, Şərqdə çobanlar *sürünü özlərinin ardınca aparırlar*.“

„Tamamilə düzdür, — yad adam cavab verdi. — Çoban sürünü öz ardınca aparır. Fəqət, mən çoban deyiləm — qəssabam“.

Bax belə, şeytan — qəssab. O sizə tamamilə sevinc və ya zövq vermək istəməyəcək. Onun cəhd etdiyi yeganə şey — sizi udmaqdır.

İsa hər şeyi öz yerinə qoydu və dediyi vaxtda bu əsətiri alt-üst etdi: „Quldur ancaq oğurlamaq, öldürmək və tələf etmək üçün gəlir. Mən isə gəldim ki, qoyunlarımda həyat, bol həyat olsun“ (Yəh. 10:10).

Sizə şən olub-olmadığının iblisə fərqi yoxdur. Yeganə istədiyi şey sizi oğurlamaq, öldürmək və məhv etməkdir.

Allah isə tamamilə sizə şənliyi pozmağa hazırlaşmır. O istəyir ki, siz həyatdan tam dərəcəsində ləzzət alasınız. O istəyir ki, siz Məzmur tərənnümçüsünün dediyi o şeydə həyatın tamlığını və sevincini, „səadətini“ hiss edəsiniz:

Mənə həyat yolunu öyrədirsən,
Doyunca sevinc sənin hüzurundadır,
Sağ əlində hər zaman səadət var.

Zəb. 16:11

Özün əmin ol

Zəhlətökən adam haqqında əsatirin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü növbəti tapşırıqları yerinə yetir:

Peterə 1-ci Məktubun 5-ci fəslindən 8-ci ayəni oxu. Bu ayədə şeytan necə təsvir edilmişdir? Nəyə görə?

.....

.....

Yunusun kitabının 2-ci fəslindən 1–8-ci ayələri oxu. Şeytan Yunusu necə sınağa çəkməyi fikirləşirdi? Niyə?

.....

.....

Zəkəriyyə peyğəmbərin kitabının 3-cü fəslindən 1-ci ayəni oxu. Şeytan İsayə qarşı münasibətdə özünü necə aparmağa hazırlayırdı?

.....

.....

Vəhy kitabının 12-ci fəslindən 10-cu ayəni oxu. Bu ayədə şeytandan danışılır. „Gecə və gündüz“ o nə edirdi? İndicə oxuduğun Yunus və Zəkəriyyə peyğəmbərlərin kitablarından ayələrə əsasən deyə bilərsənmi ki, „bizim qardaşlar“ deyəndə, kimlər haqqında danışılır? Bu sözlərin sənə də aidiyyəti varmı?

.....

.....

2.

„Ulduzların döyüşündən“ Lyukun Allahı

Allahın simasız güc olması haqqında əsatir

İndicə „qumsal insanlardan“ xilas olan Lyuk Skayuolker Tatuin planetində, spartalı Obay-van Kenobinin iqamətgahında oldu. Lyuk aydınlaşdırır ki, Obay-van onun atası ilə maşın döyüşündə vuruşan həmin o ceday cəngavəridir. Obay-van nə vaxtsa onun atasına məxsus olan işıq qılıncını ona verir və dialoqun gedişatında müəmmalı „güc“ sözünü xatırladır.

„Güc?“ — Lyuk təkrarən soruşur.

Obay-van ona belə cavab verdi: „Başa düşürsən, bu cedaya onun hakimiyyətinin verdiyi gücdür. Bu, bütün canlı məxluqları yaradan enerji sahəsidir. O bizim əhatəmizin hər yerində və hətta bizim daxilimizdədir. Bu gücdə bütün ulduzlar sistemi saxlanılır“.

„Ulduzların döyüşü“ filminin qeyri-adi məşhur seriyalarında bu işin gündəlik ideyasının bənzərliyindən danışılır. Çoxları Allahı hansısa bir „güc“ kimi təəvvür edərək, belə baxışları dəstəkləyir. Onlar üçün Allah — gizli surətdə kainata keçən və onu idarə edən simasız, formasız „enerjidir“.

Lakin bu, yalnız daha bir əsətidir.

Sözsüz, Allah hər yerdə mövcud olandır və bütün kainatı idarə edir. Onun iştirakı hər şeydə var, axı O, Ruhdur. Lakin bu o demək deyil ki, O — hansısa əsrarəngiz „gücdür“, „haradasa orada olan“ hissedilməz „enerjidir“. O nə „qeyri-müəyyən bir şeydir“, nə də „o“dur. Allah — necə heyrtləndirici səslənməsə də, Şəxsiyyətdir.

„Məni sevənləri sevirəm, — O dedi, — və Məni səylə axtaran tapır“ (Sül. 8:17). Fikir verin ki, Allah Özü haqqında şəxs əvəzliyindən istifadə edərək danışır. „...Məni ...mən ...məni ...məni“. Bu nə isə bir „kosmik enerjiyə“ oxşayırmı?

Qeyri-müəyyən simasız güclə ümumi heç nəyə malik olmayan Allah bizə Müqəddəs Kitabda „İbrahimin Allahı, İshaqın Allahı və Yaqubun Allahı“ kimi qarşımızda durur (Çıx. 3:15). O Öz adını Musaya açır. Özünü Şamuelin yeniyetməsi kimi göstərir. Yeşaya ilə məbəddə danışır. O, Yeremyaya müraciət edir: „Mən sənə ana bətnində surət verməzdən əvvəl səni tanıdım“ (Yer. 1:5). Həvari Pavel Onu „mənim Allahım“, Davud padşah isə — „yetimlərin atası və dulların havadarı“ adlandırır. Bütün məsihçilər də „Oğulluq Ruhunu“ almışdılar, ona görə də Allahı „Abba, Ata!“ adlandırıb bilirlər (Rom. 8:15).

Allah, həqiqi Allah şəxsən səninlə maraqlanır. O sənin adını bilir. „Budur, — O Öz xalqına müraciət edir, — Mən sənin adını ovuclarımda həkk etmişəm“ (Yeş. 49:16). „Sizin qayğınıza qalan Odur“, — həvari Peter deyir (1 Pet. 5:7). İsa deyirdi ki, „Sizin isə başınızdakı saçlar da belə sayılmışdır“ (Mat. 10:30). Allah vəd edirdi: „Siz Məni

çağıracaqsınız, gəlib Mənə dua edəcəksiniz, Mən də sizi eşidəcəyəm; Məni axtaracaqsınız, əgər bütün qəlbinizlə axtarsanız, tapacaqsınız“ (Yer. 29:12–13). Bunu Allah şəxsən sənə vəd edib.

Özün əmin ol

Bu tapşırıq sənə Allahın simasız güc olması barəsində əsatirin cəfəngiyyat olmamasına inanmağına kömək edəcək.

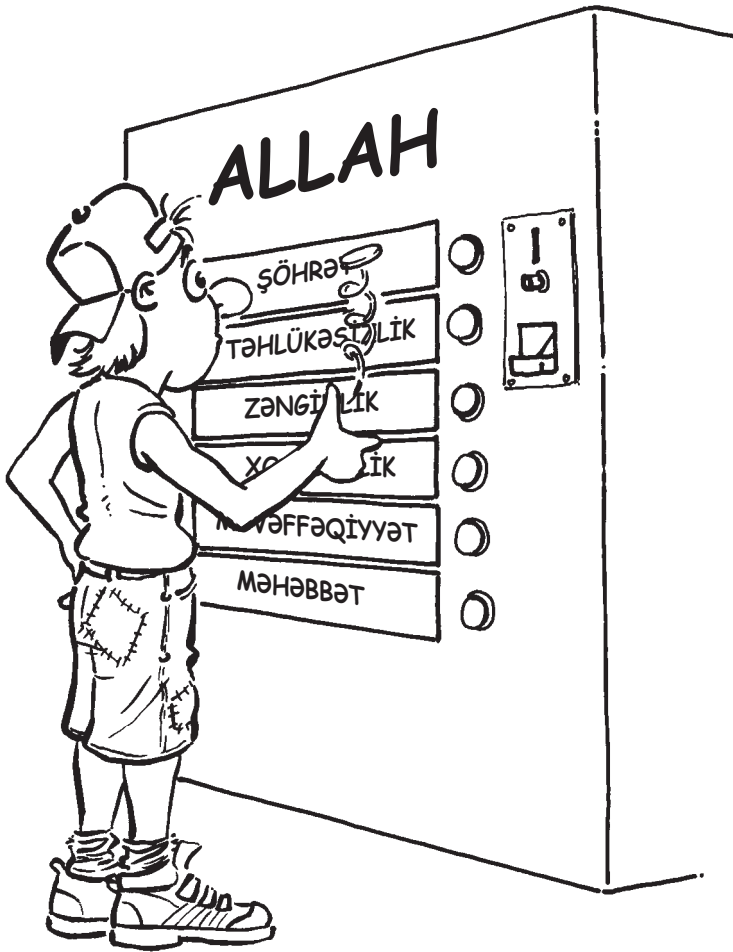
Yeremya peyğəmbərin kitabının 29-cu fəslinin sonuncu abzasından götürülmüş 12 və 13-cü ayələri oxu. Bu ayələrdəki şəxs əvəzliliklərinin hamısını („mən“, „sən“, „məni“ və s.) seç.

Yeremya peyğəmbərin kitabının bu fəslində sitat gətirilmiş parçanı tap (Yer. 1:5). Bu qısa sitatdakı şəxs əvəzliliklərini dairəyə al.

Musanın ikinci kitabında Musanın Allahla görüşü haqqında oxu (Çıx. 3:1–5). 6-cı ayədə Allah Musaya Özünü necə təqdim etdi? 14-cü ayədə O hansı adla Özünü adlandırır? Bu ayələrdə Allah neçə dəfə şəxs əvəzliyi „Mən“dən istifadə edir (hesabla və cavabı burada yaz:)?

3

3. Xeyirxah Şaxta Baba

Allahın Şaxta Babaya oxşaması haqqında əsatir

Nə etmək olar, Rəbbim, mən Sənə mövcudluğunu sübut etmək üçün şans verirəm“.

Bob çarpayısının yanında diz üstə durdu. Onun yeddi yaşı var idi və O var qüvvəsilə Allaha inanmaq istəyirdi. Ona görə də o özünün baş əyməyən sarışın başını bir-birinə çarpazlaşdırılmış əllərinin üstünə əyib davam etdi.

„Ay Allah, mən həqiqətən Sənə inanmaq istəyirəm. Bax, əgər səhər yuxudan durub mən çarpayımın altında milyon dollar tapsam, onda həqiqətən Sənin varlığına inanaram. Və artıq heç vaxt buna şübhə etməyəcəyəm“.

O heç həmin milyon dollarları almadı da.

Bəlkə ona görə ki, onun üçün pullar Allahdan daha qiymətli idi. Bəlkə də ona görə ki, həmin səhər milyon dollar (əlbəttə onun kiçik əskinazlarla almaq istədiyi) sadəcə onun çarpayısının altına yerləşmədi, axı onun altında artıq bir yığın şeylər var idi: „Monopoliya“ oyunu, bir yığın əsgər oyuncaqları, maqnitafon, bir qucaq kirli paltar və tozlu plüš ayılarla dovşanlar.

Lakin çox ehtimal ki, səhərə onun çarpayısının altında pul olmadı, ona görə ki, onun Allah haqqında təsəvvürü düzgün deyildi. Bob Allahı şirələr satan avtomata bənzər təsəvvür edirdi: duanı edirsən, sənə lazım olan şeyin təsviri verilən düyməni basırsan və sənin istəyin yerinə yetirilir. Yaxud Allahın surəti onun üçün haradasa qarla örtülmüş uzaq yerlərdə oturan və onun istəyini yerinə yetirməkdən ötrü yalnız o vəziyyəti gözləyən Şaxta Baba surəti ilə birlikdə birləşir. Əgər, əlbəttə ki o yetərinəcə söylə dua etsə və son dərəcə kifayət qədər inansa. O bu şərtləri icra edən kimi Allah — ale-op! — o an yeddi yaşlı uşağa onun ürəyi istədiyi hər şeyi göydən yerə atacaq.

Nə deyirsən de, belə fikirlər uşaq üçün tamamilə izah olunan və başışlanıla biləndir. Lakin təəssüf ki, insanların çoxu artıq böyük olaraq Allahı arzu edilən malları satan xüsusi ilahi avtomat kimi təsvir etməkdə davam edir. Öz anlayışlarında onlar Allahı heç vaxt Şaxta Baba haqqında əsatinin hüdudlarından kənara çıxarmırlar.

Allah dualara hazırlıqla cavab verir. O deyir: „Məni çağır, sənə cavab verim“ (Yer. 33:3). O hətta vəd edir: „...onlar Məni çağırمامışdan Mən onlara cavab verəcəyəm, Onlar hələ danışarkən Mən eşidəcəyəm“ (Yeş. 65:24).

Lakin dua etmək — bu, arzuladığın şeyi almaq üçün avtomata atmaq lazım olan pul deyil, iman isə lazım olan zaman basmaq istədiyin düymə deyil. Allah bizim istəklərimizə və şıltaqlılıqlarımıza tabe olmur. Yeddi yaşlı Bob milyon dolları almaq üçün nə qədər söylə dua etsə də, nə

qədər buna var qüvvəsi ilə inansa da, hər halda səhəri günü çarpayısının altında onu tapa bilməzdi. Ona görə yox ki Allah onu sevmir. Ona görə yox ki Allah onun dualarına cavab vermir. Hətta ona görə də yox ki çarpayının altında pul üçün yer tapılmadı. Milyonlar beləliklə görünmədi, ona görə ki əslində Bob dua etmirdi, ancaq istəyini düşünürdü.

Şaxta Baba haqqında əsatirin əksinə olaraq, Allah — ənam və mərhəmətlər paylayan, nə isə bir səmavi avtomat deyil. O bizim hamımızın əhəmiyyətsiz istəklərimizdən yüksəkdir. Axı bu — qadir Allahdır, təcəssüm etdirilmiş Sevgidir. O ehtirasla arzu edir ki, Onun övladları onların üzərinə tökdüyü sevgi ilə Ona cavab versinlər. Biz şeyləri yox, Onu sevak; biz Onun bizim tamahkar dualarımıza cavab verdiyi şeyə yox, Ona can atmalıyıq. O istəyir ki, biz Ona bizə milyon dollar verə bildiyi üçün yox, ancaq Onu sevdiyimizə və qane etdiyimizə görə itaətli olaq.

Qəribə də olsa, biz Allahı hər cür şey satan avtomat və ya xeyirxah Şaxta Baba kimi təsəvvür etməyi fikrimizdən silsək, onda Onun Sözlünün vəd etdiyi kimi, „nə rica etsək, Ondən alırıq, çünki Onun əmrlərinə riayət edirik və Onun qarşısında məqbul olan işləri görürük“ (1 Yəh. 3:22).

Özün əmin ol

Allahın Şaxta Babaya oxşaması haqqında əsatirin mənasızlığına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırıqları yerinə yetir:

Aşağıda göstərilən ayələrdən hər biri duaya veriləcək cavabların

şərtləri haqqında deyir. Bu şərti bir sözlə ifadə etmək olar. Onu ayə ilə yanaşı sətirdə yaz.

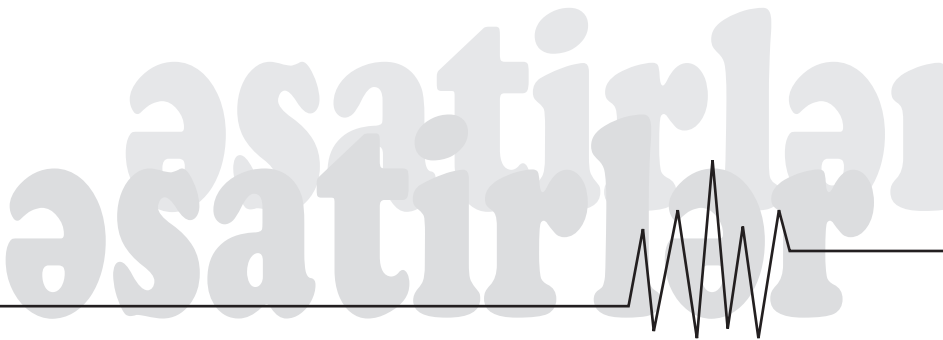
2 Şam. 7:14

Yer. 29:13

Mrk. 11:24

Yaq. 5:16

1 Yəh. 5:14

İsa haqqında əsatirlər

4. Peyğəmbər İsa

Xeyirxah müəllim haqqında əsətir

„Cinlər, cin və şeytan balaları, xahiş edirəm diqqətli olun!“
Məşum cəhənnəm mağaralarının birində keçirilən əxlaqsız mələklərin günahkar yığıncağı açıq elan edilmişdi.

„Onun qəddar böyüklüyünün sədrliyi altında keçirilən bu iclas, müzakirələrə və bizim Düşmən ordugahında insani xüsusiyyətlərin aşib-daşmasının qabağının alınması üzrə işlənmiş strategiyaya həsr olunmuşdur. Çox İyrəncdən daxil olmuş təklifi müzakirə etməyi təklif edirəm“.

Mənfur, hər yeri ziyilli cin irəli keçib üzə şeytan yığınınə tərəf çevrildi.

„Mənim nifrətə layiq məsləkdaşlarım, — çox İyrənc öz nitqinə başladı, — mən təklif edirəm ki, bilavasitə okkultizmi və bütün mümkün təriqətlərin təşkilinin nəzəriyyəsini yaymaqla məşğul olan, bizim Düşmənimizin Oğlunun adı „xeyirxah müəllim“ olması fikrinin genişləndirilməsi haqqında öz söylərini istiqamətləndirən alimlər bizim qaranlıq padşahlığımızı işıqlandırsınlar.

„Görüm səni... çox İyrənc! — sağ tərəfindəki opponenti dırnaqları üstündə duraraq, onu danladı. — Düşmənin Oğluna dostluq münasibətində gizlənən belə təklifə görə, səni bizim əxlaqsız yığıncağımızın mənəvi əzabına vermək lazımdır!“ Çox İyrəncə yanaşı duran bir neçə iblis intizarla kobud dodaqlarını yaladı.

„Necə də axmaqсан, — çox İyrənc etiraz etdi. — Mənim təklifimdə heç bir dostluq münasibətləri yoxdur“. O qürurla çiyinlərini qaldırdı. „Mənim təklifim şeytancasına çox məharətlə işlənmişdir“.

Daha bir cin ayağa durdu.

„Belə orta səviyyəli ideyanı sən necə şeytancasına məharətlə işlənmiş andlandıra bilərsən?“

„Sadəcə ona görə ki, — İyrənc cavab verdi, — Onu daha bir „xeyirxah müəllim“ adlandırmaqla, biz o dəqiqə Onu Musa ilə, Zərdüştlə, Məhəmmədlə bir sırada qoyarıq... Və bu tərif şəklində lənət olacaq“.

İzdiham İyrəncin bütün şeytancasına məharətlə işlənmiş niyyətini başa düşərək, sakitləşdi.

„Axmaqlar, siz necə də başa düşmürsünüz ki, əgər insanlar, Onun guya təkcə „xeyirxah müəllim“ olduğuna inansalar, onda onlar beləliklə bilməyəcəklər ki, O — Rəbbdir, Onun təbiəti — İlahidir“.

„Yox, canım — Bryuzq adlı cin etiraz etdi. — Onlar heç vaxt buna getməzlər! Onun əslində Kim olduğunu, O hamıya açıqca başa salmışdı“.

„Bryuzq haqlıdır, — başqaları da dilləndilər. İnsanlarda Kitab var. Onlar bilirlər ki, O Özü haqqında demişdi: „İbrahim olmazdan əvvəl Mən

varam“ (Yəh. 8:58). Onlar Onun hələ dünya yaranmazdan əvvəl Atası ilə bölüşdürdüyü izzət haqqında kəlamını oxumuşdular“.

„Məhz belədir, qanmaz, — Bryuzq əlavə etdi. — Onlar bilirlər ki, O ərz etmişdi ki, bütün insani düşüncələri və onların ürəyində baş verənləri bilmək, həmçinin də günahlarını bağışlamaq hakimliyinə malikdir. O Özü onlara demişdi: „Mən göydən enmişəm“. Onlar bilirlər, O ərz etmişdi ki, ölüldəndən dirilmək hakimliyinə malikdir və Onun dirilməsini təsdiqləyən şahidlər var idi. Onlar o dərəcədə axmaq deyillər ki, sanki sadə insanın, adı „xeyirxah müəllimin“ nə isə bu kimi şeylər edə biləcəyinə inansınlar!“

„Bundan başqa, — Bryuzq öz çıxışını təntənəli surətdə qurtardı, — onlara etiraf etmək lazım gələcək ki, Onun Özü haqqında ərz etdikləri — *doğru* deyil, onda O heç bir „xeyirxah müəllim“ deyil... O zaman O, ya yalançıdır, ya da dəlidir!“

Zalda narazılıqlar başladı. İyrəncə yanaşı dayanan ibislər, yenidən tezliklə məhkəmə hökmünün yerinə yetirilməsi intizarı ilə yalanmağa başladılar, lakin o əvvəlki kimi əzmli görünürdü.

„Mən tez-tez istədiyimizə nail olmağa imkan verən bir insani zəifliyi nifrətə layiq yoldaşlarımın yadına salmalıyam. Adamlar həqiqəti bildikləri zamanda da tez-tez yalanı seçirlər. Düşmənin Oğlunun Özünün Öz nitqlərindən birində dediyi kimi: „Əgər onlar Musaya və peyğəmbərlərə qulaq asdırlarsa, ölüldəndən biri dirilsə belə, inanmazlar“.

İyrənc özündənrazı gülümsəyərək oturmuşdu. Onu əhatə edən ac ibislər, məyus baxışlarla bir-birinə nəzər salırdılar.

„İyrəncin təklifi, — sədr bağırıdı, — şeytan yığıncağı tərəfindən bəyənilir. Bu andan „xeyirxah müəllim“ haqqında əsatirin yayılması cəhənnəmin rəsmi strategiyası kimi qəbul edildi“.

Özün əmin ol

Xeyirxah müəllim haqqında əsatirin cəfəngiyyatını sübut etməkdən ötrü növbəti tapşırığı yerinə yetir: İsanın Özü haqqında danışdığı sözləri, Əhdi-Cədidəndən ayələrə əsaslandırmaqla yerləşdir.

- Yəh. 10:18 „Onu (canımı) verməyə səlahiyyətim var; və onu yenidən almağa da səlahiyyətim var“.
- Mrk. 13:23 „...Budur, sizə hər şeyi əvvəlcədən söylədim“.
- Yəh. 8:51 „...Əgər bir kimsə Mənim sözümə riayət edərsə, əsla ölüm dadmayacaqdır“.

- Mrk. 13:26 „...İnsan Oğlunun buludlar içində böyük qüdrət və izzətlə gəldiyini görəcəklər“.
- Mrk. 2:28 „Buna görə İnsan Oğlu şənbə gününə də hakimdir“.
- Yəh. 4:25 „Qadın Ona dedi: „Bilirəm ki, Xristos adlanan Məsih gələcəkdir... İsa ona deyir: Səninlə danışan Mən, Oyam“.
- Yəh. 5:21 „...Oğul da istədiyi kimsələrə həyat verir“.
- Luk. 12:9 „Amma kim Məni insanlar qarşısında inkar edərsə, Allahın mələkləri qarşısında inkar olunacaqdır“.
- Yəh. 11:25 „Dirilmə və həyat Mənəm; Mənə iman edən ölsə də yaşayar“.
- Mrk. 2:10 „...İnsan Oğlunun yer üzündə günahları bağışlamağa səlahiyyəti olduğunu biləsiniz“.
- Mat. 5:17 „...Mən pozmaq üçün yox, icra etmək üçün gəldim“.
- Luk. 22:70 „Və hamı dedi: „Deməli, Sən Allahın Oğlusan?“ O, onlara cavab verdi: „Dediyiniz kimidir, Mənəm“.

5. Natamam İsa

Super ulduz haqqında əsatir

X əsrin 70-ci illərinin əvvəllərində səhnəyə qoyulmuş Endrü Lloydla Veberanın „İsa Məsih — super ulduzdur“ rok operası qəti surətdə zidd rəylər təklif edirdi. Bəziləri buna „küfr etməkdir“, digərləri — „şah əsəridir“ deyirdilər! Tamaşanın gedişatı zamanı Məcdəlli Məryəm, sonralar bütün radiostansiyalarda xitə çevrilən İsa haqqında mahnı oxuyurdu.

Bu belə adlanırdı: „Mən bilmirəm Onu necə sevim“.

Məcdəlli Məryəmin İsayə ehtiraslı romantik sevgisi haqqında oxuduğu nəğmə bəs deyilmiş kimi (bu haqda Müqəddəs Kitabda heç işarədə yoxdur), bundan başqa, onda İsa Məsih haqqında yayılan əsatirin daha bir əksi olan sözlər var idi. Məryəm „O — insandır. O yalnız insandır“ oxuyurdu.

Bu əsatirdir.

İsa haqiqətən insan idi. O mal-qara tövləsində qadından doğulmuşdur. İsa dünyaya gələn zaman Onu əhatə edən iy, sizlərdən kiməsə pəyədə olmaq nəsib olubsa, hətta o iyi özündə təsəvvür edə bilər — ola bilsin ki, bu ən xoşagəlməz qoxudur.

Lakin super ulduz haqqında əsatirə baxmayaraq, insanın təbiəti — yalnız İsanın təbiətinin bir hissəsidir. Müqəddəs Kitab Onun ikili təbiəti haqqında son dərəcə açıqca deyir: „Məsih İsada olan fikir sizin aranızda da olsun: Allah surətində olduğu halda O, Allahla bərabərliyi, imtinası mümkün olmayan bir haqq saymadı; lakin Özünü heç edərək, Özünü qul surətinə salıb, insanlara oxşar oldu“ (Flp. 2:5–7).

Necə əsrlər ərzində İsanın ikili təbiətini başa düşməkdən ötrü insanlar çalışıb-çapalayırdılar. Bəzən məsihçilər (və istedadlı Lloyd Veber kimi, belə məsihçi olmayanlar da) İsanın insani təbiətinə o qədər böyük əhəmiyyət verirdilər ki, Onun ilahiliyini kölgələyirdilər. Başqaları isə əksinə, Onun insani xüsusiyyətlərinin əhəmiyyətini itirməyə çalışırdılar. İnsanların bir çoxunda İsa Məsih haqqında təsəvvür birtərəfli nəticə olaraq üst-üstə düşür. Allahın Sözü kimi bu dövr şübhələr üçün yer qoymur. O — „Allahdır“ (Mat. 1:23); eyni zamanda da bu sözün tam mənasında O — „insan olan Məsih İsadır“ (1 Tim. 2:5).

„Min bir gecə“ klassik ərəb nağılında Bağdad xəlifəsinin onun xalqının necə yaşamasını ilk əldən öyrənməkdən ötrü, bir qayda olaraq kəndli geyimində şəhərin küçələrində gəzmək adəti var idi. İsa isə ölçüyə gəlməz dərəcədə bu xəlifədən artıq etmişdir. O sadəcə özünün şəhlik vəziyyətini müvəqqəti olaraq fəda etməmişdir; O „qul surətini“ qəbul etmişdir. O, göydən yerə enmiş Allah və padşahların Padşahıdır.

Həmin o tozlu yolla gedən və öz Müəllimi kimi Onunla kasıb yerin qidasını, balıq və çörəyi bölüşdürən Məsihin şagirdi Yəhya Onun haqqında — insan kimi tanıdığı O Şəxs haqqında yazmışdı:

„Əzəldən Kəlam (Kəlam — Allahın Öz
məxluqları ilə ünsiyyət yaratdığı,
Özünü onlara tanıtdığı Vasitə) mövcuddur;
Kəlam Allahda olub və Kəlam Allah olub.

Yəh. 1:1

Öz Müjdəsinə bu məşhur çıxışında Yəhya
„Kəlam“ altında Kimi nəzərdə tutduğunu
şübhə altında qoymur. Kəlam bəşər olub lütf
və həqiqətlə dolu olaraq aramızda sakin oldu;
biz də Onun izzətini, Atanın vahid Oğlunun
izzətini gördük.

Yəh. 1:14

Özün əmin ol

Super ulduzun cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü bu tapşırığı yerinə yetir.

Bəşəri sitayişə kimin layiq olması haqqında yaxşı bilən İsa və Onun şagirdləri yəhudi idilər. Müqəddəs Yazıdan göstərilən parçaları oxu və hər kəsin qarşısında, bu ayələrə uyğun kimə sitayiş etmək lazım olduğunu yaz.

Çıx. 20:3

Qanun. 6:14–15

Luk. 4:8

İndi isə növbəti ayələri oxu və Müqəddəs Kitabdan bu ayələrə uyğun kimə sitayiş etmək lazım olduğunu göstər.

Mat. 2:2, 11

Mat. 28:17

İbr. 1:6

Belə ki, Müqəddəs Yazı yalnız Allaha sitayiş etmək haqqında dəqiqliklə deyir, səncə İsa haqqında danışılan o ayələrin əsasında hansı nəticəni çıxarmaq olar?

6. Zərvərəq İsa

Həlim və yumşaq İsa haqqında əsatir

Əgər düşünürsünüz ki, İsa zəif idi və şirin səsle danışır; və yaxud rəssamların tez-tez öz kətanlarında təsvir etdikləri kimi Onu zərif hamar əllərlə təsəvvür edirsinizsə, dərinədən yanırsınız.

O, Şair idi, bu doğrudur, O, səmavi quşlar və çöl zanaqları haqqında gözəl danışa bilirdi. Düzdür, O həm də çörək bişirən qadın və tor atan balıqçılar haqqında hekayələr qoşan gözəl Rəvayətçi idi. Doğrudur, O, balacaları dizlərində yellədir onları şənəldirən xeyirxah Nazaretli idi. O tam sakitliklə idarəçilərin qarşısında dayanıb heç bir söz demədən acı təhqirlərə dözən, həqiqi dinməz Əsir idi. Bununla belə, İsa əsl kişi idi. Qabar əlli dülgər idi. Səhralarda uzun zaman sərgərdan gəzməyə adət etmiş səyyah idi. Onları „bəzənmiş tabutlar“, „kor bələdçilər“ və „gürzələr“ adlandıraraq, Öz zamanəsinin rüsvətlə aldadan idarəçilərinə qarşı kobudcasına fikrini deyə bilən, necə də cəsarətli kişi idi. Müqəddəs Kitabın tədqiqatçısı C.B. Filips demişdi:

Çox təəssüf ki, ləyaqətli kilsə himnini yazmaqdan ötrü, „uşaq“ sözü ilə belə az söz həmahəng olur. [Əks halda] bizlərdən yüz mininə hələ uşaq ikən öyrəndiyimiz mahnının nəqəratını belə tez-tez eşitmək lazım gəlməzdi: Xeyirxah İsa yumşaq və həlimliklə, uşağa, balaca uşağa baxır. Öz zamanəsinin din adamlarına onların ikiüzlülüynü nümayiş etdirərək tərəddüd etmədən meydan oxuyan insani baxışları xarakterizə etməkdən ötrü; azğınlaşmış izdihamın arasından keçməyə cəsarəti çatan və sağ-salamat qalan insana; Onun cəmiyyət üçün təhlükəli görünməsinə hesab edən hakimiyyətə o qədər əhəmiyyətli olan insana; ..., Ona yaxşılıqlar diləyən dostlarının yalvarışlarına baxmayaraq, O bilərəkdən Onun üçün ölüm kəsb edən o şeyə qarşı gedən, o qədər cəsarətli olan insana yaqın ki, biz qəsdən „həlim“ sözündən istifadə edirik.

İsaya zəif, sentimental və arvadsifət kimi öyrəncəli bir çox baxışlar — növbəti əsatirdir. O həqiqətən xeyirxah idi. O, təvazökar idi. Lakin Onun xeyirxahlığı və təvazökarlığı gücünün olmaması demək deyil; əslində bu, nəzarət altında olan gücün əlamətidir.

Müjdəyə əsasən, İsa Yerusəlimdə Allahın məbədinə girəndə gördüklərindən dəhşətə gəldi və tacirlərin hamısını Öz əlləri ilə qovdu və məbəddən kənar etdi (güman ki, bu yeganə hadisə deyildi). Onlardan heç biri üsyan və ya bu ədalətli qəzəbin partlayışını dəf etməyə cürət etmədi. Bundan başqa, baxmayaraq ki, O nə isə etdiyi şeyə görə, Onun yerinə başqa adam olsaydı, çox sərt şəkildə cəzalandırılardı, O məbəddə

nəinki öyrətməkdən ötrü, həm də Markın Müjdəsinin nəql etdiyi kimi ticarətçilərin qayıtmasına imkan verməməkdən ötrü qaldı. İsa pisliliyə qarşı həlimliklə davranmadı. O, riyakarlarla yumşaq olmadı. O, pis əməllərin cavabına sakitliklə gülümsəmədi.

Əlbəttə, İsa uşaqları sevən və məmnuniyyətlə onları dizləri üstündə saxlayan insandır, lakin O həmçinin Öz düşmənlərinin üzünə soyuqqanlıqla baxan Kəsdir.

Özün əmin ol

Mülayim və yumşaq İsa haqqında əsatin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü bu tapşırıqları yerinə yetir.

Lukanın Müjdəsinin 13-cü fəslindən 31–33-cü ayələri oxu. Onun həyatını təhlükə gözləyir deyən fəriseylərə İsa necə cavab verir? O Hirodu necə adlandırır? Bu vəziyyət bizə İsanın güclü xasiyyətə malik olmasını göstərmir?

.....

.....

.....

Mattanın Müjdəsinin 23-cü fəslindən 1–39-cu ayələri oxu. İsanın fəriseylər və din alimləri haqqında dediyi zaman Onun gücünə və qərəzsiz sözünə diqqətlə fikir ver. Onun onlara verdiyi ləqəbləri sadala:

13-cü ayə

16-cı ayə

17-ci ayə

19-cu ayə

33-cü ayə

7

7. Xəyalpərəst İsa

EY, DOST, BURA BAX,
BU VÜCUDLA HARA GEDİRSƏN!

Göylərdə uçan İsa haqqında əsatir

„Qulaq as, cavan oğlan, — gözləri ilə məni süzərək, Den dedi, — iki min il öncə yaşayan hansısa kiçiyin, ağ libasda vilayətlərdə veyillənərək və mənim indiki həyatımda nəyisə dəyişə biləcək, insanlara müxtəlif lətifələr danışaraq vaxtını keçirən adam haqqında rəvayətlərinlə zəhləmi tökdüyün bəsdir“. O bunların hamısının necə onu bezdirdiyini mənə başa salmağa çalışaraq, əlini boğazına apardı.

„Mənim hər cür cəfəngiyyatlara qulaq asmağa vaxtım yoxdur, — o davam etdi. — Mən demək istəyirəm ki, İsa haqqında bütün bu əhvalatlar müxtəlif təmsillərə qulaq asmağı sevən arvad və uşaqlar üçün yaxşıdır və ola bilsin ki, bu hətta onların xeyrinə də olar... Lakin mənə, çətin ki. İsanın bir məşində nasazlığı təcili ayırd etmək və başqasında mühərriki təmir etmək lazım olan cavanla heç bir əlaqəsi yoxdur“.

Den bu gün İsa haqqında fikirləşənlərə o şeyi təkrar etdi. O onlar üçün — gülümsəyən, dəqiqliyi ilə avtomobilin cihazının panelində plastik fiqurlardan biri kimi başının üstündə nurdan ağ libas geyindirilmiş şəxsdir. „İsa, — onlar deyirdilər, — göylərdə uçanlar üçündür. Lakin Onun universitetdə fizikanı öyrənənlərlə yaxud fabrikdə işləyənlərlə və ya kiminsə uşağının dişləri üçün plastin lazım olanlarla heç bir əlaqəsi yoxdur“. Sanki İsanın da müasir həyata münasibəti, oyuncaq raketlərin kosmosa uçuşu kimidir.

Bu əsatirdir.

O doğrudur ki, buddizm və konfusiçilik kimi belə qeyri-məsihçi dininin baniləri, bütün ömürlərini fikirə dalma və seyr etmə ilə keçirən insanlar idi.

İsa isə zəhmətkeş idi. O, dülgər idi. Mən özlüyümdə Onun emalatxanasını belə təsəvvür edirəm, Nazaretin tozlu küçələrinin birinə açılan qapılar, qapının üstündə isə „Yusifin oğlu, dülgər İsa“ yazılan lövhə asılıb. Mən Onun dülgər dəzgahına sıxılmış sidr ağacından olan taxtanın üstünə necə əyildiyini görürəm. Onun əynində dəridən önlük, alnında isə tər damcıları var. O, bıçağın ardınca dartınır, sonra taxta çəkici götürür. Emalatxana döşəməyə səpilən sidr yonqarlarının iyi ilə dolmuşdu.

Nazaretli İsa on səkkiz və ya daha artıq illər dülgər işləməyin belə çətin əmək olduğunu Özündə hiss etmişdi. Onun əlləri qıvrıqlaşmış, ovuclarında isə döyənəklər əmələ gəlmişdi. O həmçinin işi necə aparmaq istəyənlərə: smeta tərtib etmək, sifarişlər qəbul etmək, qiymət təyin etmək lazım olan nişanə idi.

O, ailənin qayğısına necə qalması bilirdi. Yusifin ölümündən sonra Onun himayəsində qalan kiçik qardaş və bacıları var idi. O heç bir şübhə etmədən, uşaqları geyimlə necə təmin etməyi və ya bazarda satıcıdan malın qiymətini necə aşağı salması bilirdi.

Nazaretli İsa hansısa xəyalpərəst müqəddəs deyildi. Onun dünyası da bizim dünyamız kimi tozlu idi və çox vaxt yaman qasıqlı olurdu. Onun əlləri çirkli olurdu. Ona tez-tez quru torpaqda yatmaq lazım gəlirdi. Və Onun yerdəki həyatı sona çatanda, O sonradan qan çıxan əzabverici ölümə öldü. Yenə də İsa ilə sənin həyatın arasında çox böyük fərq var. Onun həyatı və ölümü „Ona iman edənlərin“ (Yəh. 3:16) hamısı üçün bağışlanma və xilas gətirdi.

Özün əmin ol

Göylərdə uçan İsa haqqında əsatinin mənasızlığına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir. Markın Müjdəsinin 6-cı fəslindən 1–6-cı ayələri oxu. İsanın doğma Nazaret şəhərindən olan insanlar Onu necə görməyə adət etmişdilər? Onlar üçün O:

- ☐ tərkdünya
- ☐ xəyalpərəst
- ☐ müqəddəs rahib
- ☐ zəhmətkeş olmuşdumu.

Bu parçada həmçinin İsanın bacı və qardaşları haqqında danışılan yerləri qeyd et (bunu eynilə Mattanın Müjdəsinin 13:53–58 ayələrindən paralel olan yerlərdə et). Onların İsadən kiçik olduqlarını demək olarmı? Bu parçada onların Ondən kiçik olmalarını və əvvəlki kimi Nazaretdə evdə olmalarını təsdiqləyən daha bir söz varmı?

.....

.....

.....

8.

Ağ dərili İsa

İrqi cəhətdən üstünlük haqqında əsatir

Əksər amerikalılar və avropalılar Nazaretli İsanı Çarlton Hestona və Uilyam Defoya bənzər təsvir edirlər. Şabalıdı saçlı və qonur gözlü gözəl.

Ən əsası isə, əlbəttə ki, ağ dərili. Şərq üslubunda. Ola bilsin ki, gündən qaralmış, lakin dəqiqliyi ilə ağ. Belə „ağbənz“ nümunələrə Kaliforniyada və ya Minneapolisdə ya da Poriyada (İllinoys ştatı) rast gəlmək olar.

Lakin bu əsətirdir.

Bu əsatiri yaymaqdan ötrü külli miqdarda insan və hərəkətlər birləşmişdi. Kukluks-klan ağ protestantların qaraların və yəhudilərin və bütün yerdə qalanların üzərindəki üstünlüklerini vəz edir. Onlardan bəziləri elə təsəvvür edirlər ki, İsa onların tərəfindədir, ona görə ki O da onlar kimi ağ idi.

Hitler nasist hərəkəti yenicə yaranan zaman xalq kütləsini yəhudilərə qarşı qaldırmaqdan ötrü İsanın ölümündən baş argument kimi istifadə edirdi. Nasist „Müjdəsi“ ağ arilərin nəyə görə bütün yerdə qalanların üzərində üstünlük təşkil etmələrini təfsilatı ilə izah etmişdi. Əlbəttə, onlar da özlərində İsanın onların tərəfində olmasını təsəvvür edirdilər. Axı nəhayət O da „ağ“ olmuşdu, elə deyilmi?

Əhl-səlibçilər. İnkvizisiya. Çar Rusiyasında talanlar. Əsirlərin Yeni dünyaya gətirilməsi. İrqi üstünlüklər haqqında əsatir tarixdə bir çox iyrenc cinayətlərin və vəhşiliklərin səbəbinə çevrildi.

İrqi üstünlüklər haqqında əsatir indi də yaşayır. İnsanlar əvvəlki kimi İsanı ingilis-sakson cizgililərin xilaskarı kimi təsəvvür edirlər. Onlar Onun rəsmini zərif-çəhrayı dərili çəkirlər. Onlar xarici simasını, üstünlük dərəcəsini və onlara onların avro-amerika təsəvvürlərini deyən adətlərini Onun ayağına yazırdılar. Lakin İsa ağ dərili və orta təbəqəyə məxsus deyildi.

Bütün ehtimallara görə, İsanın dərisinin rəngi, orta amerika və ya avropalılardan daha tünd idi. O, yəhudi doğulmuşdu, yəhudi kimi yaşamışdı və ömrünün axırına qədər yəhudi olaraq qalmışdı. Bütün Orta Şərq xalqlarının nümayəndələri kimi Onun qarabuğdayı dərisi, ola bilsin ki, ağ dərili romalı Pilatla yanaşı duranda daha çox əsmər görünürdü.

Baxmayaraq ki, İsa bizim dünyaya müəyyən olunmuş yerdə, müəyyən olunmuş zamanda gəlmişdi və müəyyən irqi əlamətlərə sahib olmuşdu (amerikalıların irqi əlamətləri hollivud filmlərində göstərilməsi qəbul edilənlərdən daha çox fərqlənir), sözün əsl mənasında İsa irqi hüduzlardan uca idi.

O yəhudi idi, lakin eyni zamanda samariyalı qadınla sərbəst və hörmətlə danışdı.

Adət-ənənələr yəhudilərə başqa dinə mənsub olanların evinə getməyi

qadağan etmişdi. Bununla belə, bir romalı yüzbaşı Onun yanına gəlib evdə yatan və amansızcasına əzab çəkən öz quluna şəfa verməyi xahiş etdi, İsa isə cavab verdi: „Mən gəlib onu sağaldaram“ (Mat. 8:7).

Qızına şəfa verməsi üçün kənanlı qadın yalvararaq İsanı izləyəndə (lap qədimlərdən kənanlılarla israillilər düşmən idilər), O bu qadının imanının nə qədər böyük olduğunu qeyd edərək, onun qızına şəfa verdi.

Ona da həmçinin irqi ayrışdırılıq qurbanı olmaq qismət oldu. Bir dəfə Onun yolu samariyalıların kəndlərindən keçməli idi, ancaq Onu orda qəbul etmədilər, çünki samariyalılar başa düşürdülər ki, O, Yerusəlimə istiqamətlənən israillidir.

İnsan olan zaman İsanın düşdüyü cəmiyyətdə insanlar üç əsas əlamətə görə ayrılırdılar. Onların hüquqları, imtiyazları və vəziyyətləri milli xüsusiyyətləri ilə (yəhudidir və ya qeyri-yəhudidir), təbəqələri (qul və ya azad insan) və cinsi əlamətləri ilə (kişi və ya qadın) müəyyənləşdirilirdi. Lakin, buna baxmayaraq, İsa keçmişin mənfi rəylərilə radikal uyğunsuzluğu göstərən Müjdə xəbərini gətirdi. Pavel bu fikri aydın şifahi formaya bürüyərək ifadə etmişdi: „Çünki siz hamınız Məsih İsayə iman vasitəsilə Allahın oğullarısınız. Çünki vətəndə Məsihə bağlanmış sizlərin hamısı Məsihə geyinmişsiniz. Artıq yəhudi ilə yunan, qul ilə azad, kişi ilə qadın arasında ayrışdırılıq yoxdur; çünki hamınız Məsih İsada birsiniz“ (Qal. 3:26–28).

İsanın ardınca gedənlər Ona bənzər olmalıdırlar, dərisinin rənginə yaxud da başqa fiziki əlamətlərinə görə yox, ancaq ona görə ki, onlar insanları cinslərindən, mənsub olduqları müəyyən təbəqələrdən və ya irqilərindən asılı olmayaraq qəbul etməlidirlər və sevməlidirlər.

Bu gün bizə doğulan Körpəni —

İsanı ağ oğlan ağ görür.

Ağ oğlan İsanı, zanbaq kimi,

Qardan da ağ görür.

Qara oğlan İsanı qara görür.

Məryəmin Oğlu, balaca Məsih yatır.

Qara oğlan dünyanı göz yaşlarından

Xilas etməyə Gələnə qara görür.

Sarı oğlan dar və tüstü kimi tünd gözlərilə

İsanı sarı görür.

İsanı sarı oğlan sarı görür,

Duada da Onun qarşısında əyilir.

Göylərdən enmiş Xilaskarı
 Qırmızı oğlan qırmızı görür.
 İsanı qırmızı oğlan qırmızı görür
 Mələklər də Müjdə xəbərini oxuyurlar.

Dünyanın müxtəlif rəngli uşaqlarına
 Bu şəkil belə görünür:
 Onlara oxşar sima ilə axurda yatan İsa,
 Onun təbəssümündə xoşbəxtlik və rahatlıq var.

Atanın məhəbbətini bizlərə Açı,
 Bet-Lexemdə gecə doğulan həmin Şəxsə
 Ürəklərimizi məhəbbətlə gətirərək
 Bütün problemlərimizi gəlin bir kənara qoyaq.

„Onu uşaqlar görür“, sözləri Uayl Hatsonun, musiqisi Alfred Bertanın, TRO müəllif hüququ, 1954 (bərpa edilmişdir), 1957 (bərpa edilmişdir), Hollis Musik, Inc., New York, N.Y. Used by permission

Özün əmin ol

İrqi üstünlük haqqında əsatirin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü növbəti tapşırıqları yerinə yetir.

Aşağıda Müqəddəs Kitab ayələrindən verilmiş sitatlar bu fəsildə xatırladılan Əhdi-Cədid ayələrinə və ya epizodlarına aiddir. Hər bir fəsli oxu, bu sətir üçün ayrılmış əsas fikri və bu fəslin kənarında Müqəddəs Kitaba uyğun sitatları qısaca yaz.

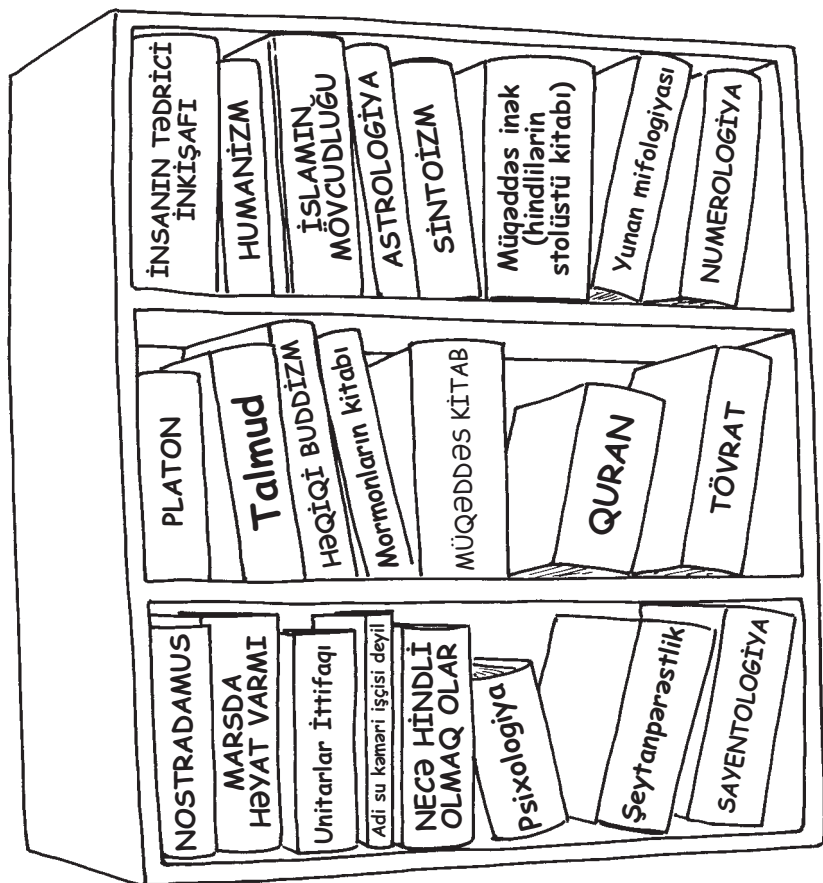
1. Luk. 9:51–56
2. Yəh. 4:1–26
3. Qal. 3:26–28
4. Mat. 8: 5–13
5. Mat. 15:21–28

əsatirlər
əsatirlər

Müqəddəs Kitab haqqında əsatir

9. Tək, yeganə

Müqəddəs Kitabın — sadəcə daha bir böyük kitab olması haqqında əsətir

Siz, əlbəttə, artıq bu sözləri eşitmisiniz. Ola bilsin ki, hətta bir neçə dəfə. Adətən, belə intonasiya ilə insanlar ruhi xəstələrlə danışrlar: „Siz müntəzəm olaraq Müqəddəs Kitabı oxuyursunuzmu? Necə də maraqlıdır“.

O biri dəfə kimsə dostcasına sizin çiyininizə vuraraq (adətən onu bəyəndiyini bildirməkdən ötrü, itaətli kücüyü belə vururlar), deyəcək: „Hə, Müqəddəs Kitab — bu yaxşıdır. Bu, bütün o „İliada“ və „Odissey“dən daha faydalıdır.

Və əlbəttə ki siz vaxtbavaxt onun kitab rəfində Sinodal Bibliyası üçün (ing. variantında — Yaqub padşahın Müqəddəs Kitabları — bu qədim ingilis Bibliyasıdır) yer tapılması ilə öyünən — daha doğrusu, bir dəfə də olsun ələ götürülməyən toz basmış nüsxədir, lakin bununla belə, o orada — Platonun „Dövləti“, „Eneidoy“ Vergiliya və Şekspirin əsərlərinin tam külliyyatı ilə yanaşı durur — müəllim və professorlarla qarşılaşacaqsınız. Kitabların hamısı öz yerindədir və onların arasında — ədəbiyyatın „ən böyük“ şah əsərlərindən biri olan — Müqəddəs Kitab durur.

Bu əsətidir.

Müqəddəs Kitab — bu, şah əsərlərdən biri deyil. Bunun kimi belə kitab artıq mövcud deyil. O — tək, yeganədir.

Əgər sizin ədəbiyyat müəlliminiz sinifdə onu kitab rəflərindən birinə, digər kitablarla yanaşı qoymaq istəyirsə, ən uca rəfə qoymaq lazım olan Müqəddəs Kitab üçün daha bir kitab şkaflı almağı ona məsləhət verməyiniz daha yaxşıdır. Və orada yeganə olaraq tək durmalıdır.

Müqəddəs Kitab nadirdir.

Sidni Kollet özünün „Hər şey Müqəddəs Kitab haqqında“ kitabında qırx iki il müddətində şərq ədəbiyyatını öyrədən professor M. Montiro-Uilyamsın sözlərini sitat gətirir. O demişdi: Bu kitabları, əlbəttə, əgər çox istəsəniz, masanızın sol küncünə qoya bilərsiniz; lakin sağ — Müqəddəs Kitab üçün saxlayın. Onu orada tək, bütün yerdə qalanlardan uzaqda qoyun. Belə ki... onu və Şərqin müqəddəs kitabları adlananları heç vaxt heç bir kitaba üstün gəlməyən çox böyük ziddiyyətlər ayırır.

Müqəddəs Kitab — ədəbi yaradıcılığın zirvəsidir. Bəzi kitablar bütün həyat boyu olanları yazır; Müqəddəs Kitabı yazmaqdan ötrü təxminən on altı əsr lazım olmuşdur. Bəzi kitablar — ziyalılar qrupunun birgə zəhmətidir; Müqəddəs Kitab — müxtəlif təbəqə və peşələrdən ibarət qırxdan artıq müəlliflərin zəhmətinin bəhrəsidir — onu şahlar, kəndlilər, filosoflar, balıqçılar, şairlər, dövlət xadimləri və alimlər yazmışdı. Onu səhrada və yerin altında, saraylarda və təqiblərdə, hər b və sülh vaxtında yazmışdılar.

Müqəddəs Kitab üç qitədə yaradılmış və üç dildə yazılmışdır, o yüzlərlə ən müxtəlif mövzuları açır. Onda məftunedici sətirləri, tarixi

hadisələri əhatə edən tərcümeyi-halların, məktubların, xatirələrin və peyğəmbərliklərin müfəssəl təsvirini tapmaq olar. Bununla belə, bu müxtəlif kitabların heyranedicə şəkildə ayrı-ayrı hissələrə parçalanmaması çox gözəldir. Belə tamlıq bir və eyni əhvalatın birinci səhifəsindən axırncı səhifəsinə qədər inkişafına görə əldə edilir — bu, insanın Allah tərəfindən satın alınması əhvalatıdır.

Bir dəfə mənim yanıma „Qərbin böyük kitabları“ başlığı altında kitab silsiləsi buraxan nəşriyyatın nümayəndəsi gəldi. O bu silsilədən olan kitabları satan satıcını axtarırdı və onun haqqında mənə danışmaqdan ötrü beş dəqiqə vaxtını itirdi. O qurtaran kimi mən yarım saat ona dünyanın ən böyük Kitabı haqqında danışdım.

Mən ona balaca tapşırıq verdim: bir və eyni təbəqəyə, nəslə, dövrə məxsus olan, bir ölkədə yaşayıb bir dildə danışan, oxşar xasiyyətə malik olub və çox mübahisələr gətirən oxşar mövzular yazan, bu silsilədən olan on müəllif tapmasını xahiş etdim.

Sonra soruşdum: „Bu məsələyə dair müəlliflərin baxışları üst-üstə düşərmə?“

Kişi yubanaraq cavab verdi: „Xeyr“.

Onda mən soruşdum: „Bəs onların kitabları nəyə bənzəyirdi?“

Bu dəfə o fikirləşmədən cavab verdi: „Müxtəlif mətnlərin yığımına!“

İki gündən sonra bu insan öz həyatını Məsihə verdi, çünki o, Müqəddəs Kitabın nadirliyini və onda yazılanları dərk etdi.

Özün əmin ol

Müqəddəs Kitabın — yalnız daha bir böyük kitab olması haqqında əsatinin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü aşağıda istinadları göstərilən ayələri oxu. Bunlarda Müqəddəs Kitab kitablarla yox, ən azı qüdrətli nə isə başqa şeylə müqayisə edilir. Hər ayəni diqqətlə oxu. Sonra Müqəddəs Kitabı nə ilə müqayisə etmək lazım olduğunu yaz və hansı əsasla belə müqayisəni etmək lazım olduğunu fikirləş. Bundan başqa, belə müqayisələri hansısa başqa kitabla etmək olarmı, qeyd et.

Yer. 5:14

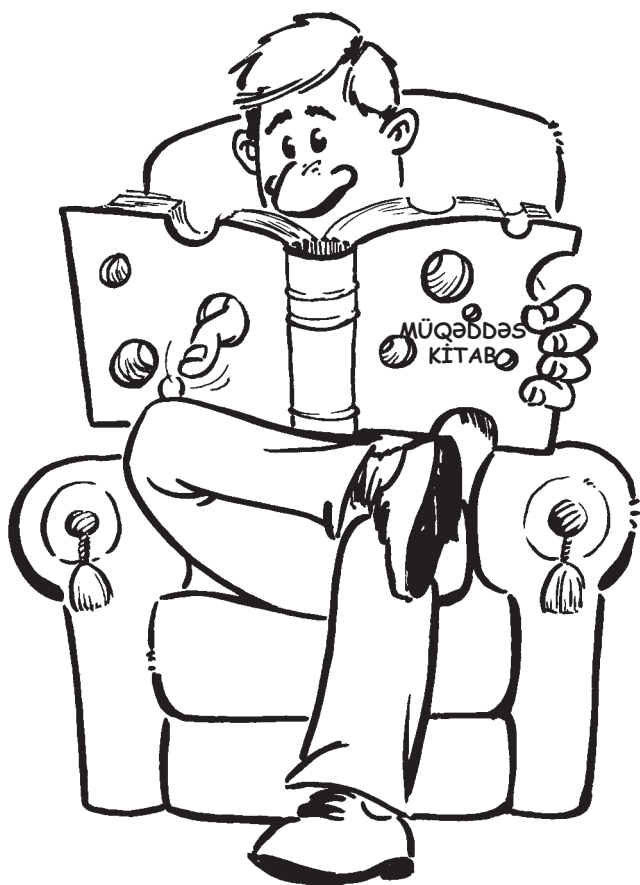
Yer. 23:29

Rom. 1:16

Ef. 6:17

İbr. 4:12

10. Müqəddəs Kitab və İsveçrə pendiri

Sanki Müqəddəs Kitabda nəzərdə tutulan
dumanlı və aydın olmayan yerlər haqqında əsatir

Bunu başa düşsələrdə-düşməsələrdə insanların bir çoxu Müqəddəs Kitabı isveç pendirinə baxan kimi baxırlar: orada həqiqətən faydalı şeylər çoxdur, lakin „dəliklər“ də var.

„Əlbəttə, Müqəddəs Kitab faydalı və ruhlandırıcı kitabdır, — onlar deyəcəklər. — Xüsusilə mən 23-cü Məzmur kimi məzmurları xoşlayıram, — o son dərəcə gözəl idi“.

Lakin, əgər onların Müqəddəs Kitabı daha ciddi münasibətləri haqqında soruşulsa, onda nəhayət onlar etiraf edəcəklər: „Bilirsinizmi, Müqəddəs Kitabda sözsüz hər şey qüsursuz deyil. Mən orada səhvlərin və ona bənzər şeylərin olduğunu nəzərdə tuturam. Lakin bu məni təşvişə salmır. Necə olursa-olsun, onu tarix dərsliyindən ibarət olacağından ötrü yazmayıblar. Şərtləşdirilmiş iman və təlim məsələlərində olduğu kimi, o dəqiqdir“.

Bu əsətirdir.

Olduqca tez-tez buna bənzər bəyanat verənlər, onların danışdıqları o „səhvlər“in yalnız uzaq təsəvvürlərinə malikdir. Əslində Müqəddəs Kitabda heç bir „dəlik“ yoxdur və o səhvlərlə əlvənləşmir. Bu, heyranedici şəkildə qırxa yaxın müxtəlif müəlliflərin min altı yüz il ərzində yazdıqları Allahın ilhamverici Sözüdür. O, valehedici şəkildə bizim günlərimizə qədər mirzələrin ağır əməyinin və alimlərin dəqiqliyi sayəsində saxlanılıb. Əhdi-Ətiq və Əhdi-Cədid — bu, qədim zamanlardan bizə qədər gəlib çatan *daha* dəqiq və etibarlı sənəddir.

İsanın ardınca gedənlər o fakta laqeydlilik göstərə bilməzlər ki, Rəbbin Özü Yazının dəqiqliyinə inanırdı. O demişdi: „Müqəddəs Yazılar pozula bilməz“ (Yəh. 10:35). O, Yunusun başına gələn hadisələri danılmaz fakt kimi qəbul edirdi. Hətta Özünün iblislə səhradakı döyüşündə O, Yazıdan sitat gətirmişdi. İnsanları öyrədən zaman dəfələrlə ona əsaslanırdı. O bu zaman həm elmə, həm də tarixi təfəsilatlara və hadisələrə Əhdi-Ətiqdə dürüst yanaşmışdı.

Əhdi-Cədid yazanların hamısı da həmçinin, İsa kimi bütün Yazının dürüstlüyünü təsdiqləyirdi. Həvari Pavel deyirdi: „Bütün Yazılar Allahdan ilhamlanmış və təlim, təkzib, islah, salehlik tərbiyəsi üçün faydalıdır (2 Tim. 3:16). Başqa həvarilər kimi O da Əhdi-Cədidin Allahdan ilhamlanması: „...hər adam anlasın ki, sizə yazdıqlarım Rəbbin əmrləridir“ (1 Kor. 14:37) deyərək etiraf etdi.

Hekayədə baş verənləri müxtəlif aksentlərdə, başqa görünənlərin isə uyğunsuzluqda yerləşdirilməsini nəzərə alaraq, həqiqətən Müqəddəs Kitabda bir və eyni hadisənin müxtəlif nöqtəyi-nəzərdən təsvirinə rast gəlmək olar. Həqiqətən mətnin orijinal dildən — yunan və yəhudi dilindən tərcüməsi çətin idi. Həqiqətən külli miqdarda bibliya parçalarından düzgün olmayan şərhlər var idi. Bununla belə XX əsrin məsihçiləri Müqəddəs

Kitabı açanda, onlar Allahdan ilham almış dürüst, dəqiq saxlanılmış Allahın Sözü'nü oxuyurlar. „Ot quruyar, çiçək solar, amma Allahımızın Sözü əbədi qalar“ (Yeş. 40:8).

Özün əmin ol

Müqəddəs Kitabda çoxlu „dəliklər“in olması haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü növbəti tapşırığı yerinə yetir:

Mattanın Müjdəsinin 4-cü fəslindən 1–11-ci ayələri oxu. İsa iblisin yoldan çıxaran nitqinə Yazının sözlərilə cavab verir. Müqəddəs Yazı və ya Müqəddəs Kitab kitablarına paralel yerlərlə ahənglikdən istifadə edərək, Müqəddəs Yazıdan Onun sitat gətirdiyi yerləri müəyyənləşdir, sonra aşağıda ona istinad edərək yaz:

4-cü ayə

7-ci ayə

10-cu ayə

Sonra oxu:

İsanın Yunus peyğəmbərin kitabında yazılmış peyğəmbərlərdən birinin başına gələn hadisəyə əsaslandığı Mattanın Müjdəsinin 12-ci fəslindən 38–41-ci ayələr.

Birinci Şamuel kitabının 21-ci fəslinin 6 və 7-ci ayələrində təsvir edilmiş İsanın xatırlatdığı hadisəni Markın Müjdəsinin 2-ci fəslindən 23–26-cı ayələr.

Saylar kitabının 21-ci fəslində İsanın əsaslandığı hadisələri Yəhyanın Müjdəsinin 3-cü fəslindən 14 və 15-ci ayələr.

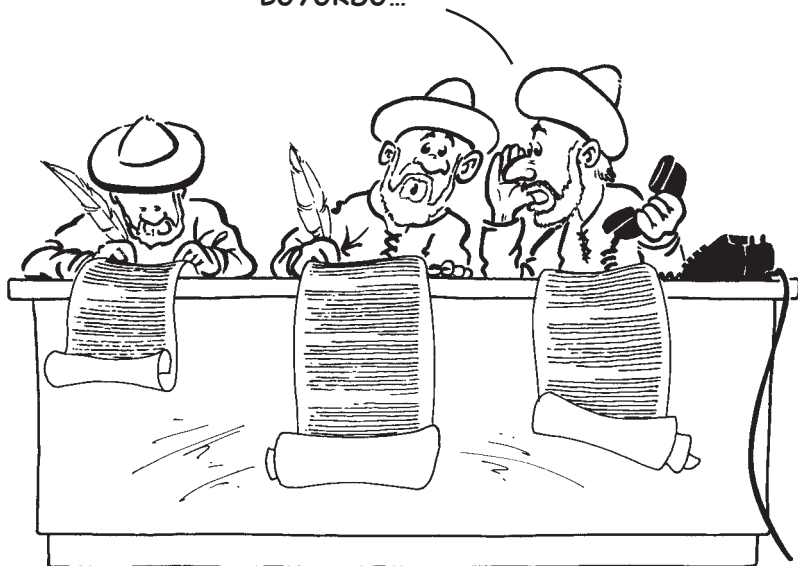
İndi qərara al: İsa bu insanlarda gerçəkliyin və ya həqiqiliyin varlığını və hadisələri şübhə altına alacaq, yoxsa onları real fakt kimi qəbul edəcək? Sən bunda özün üçün nə hasil edəcəksən?

.....

.....

II. Müqəddəs Kitab və xarab olmuş telefon oyunu

ALLAH BİZƏ YAZMAĞI
BUYURDU...

Müqəddəs Kitabın şübhəli
olması haqqında əsətir

Xarab olmuş telefon oyunundan nəinki bir neçə illər ərzində qeyri-adi məşhurluqla istifadə edilir, həm də məlumatların ötürülməsində nə qədər dəqiq olmağı başa düşməyə kömək edir.

Yadınızdadırsa, bu oyunda dairə vurub oturan bir qrup insan iştirak edir. Kimsə qonşusunun qulağına qısaca bir məlumat pıçıldayır. O biri bu ifadəni öz qonşusuna təkrar edir və beləcə, məlumat onu birinci ifadə edənə qayıdana qədər dairə üzrə davam edir.

Onu birinci ifadə edənə qayıdana qədər çox vaxt bu ifadə onun dediyindən o qədər fərqlənir ki, nəticədə gülməli alınır. Məsələn, „Əgər idmanla məşğul olmasan, tosqun olaraq qalarsan“ ifadəsi, sonda „Koppuş Stasin tortunu yedilər!“ bu növ kimi bir şeyə çevrilir.

Çoxları düşünür ki, xarab olmuş telefon oyununun başlanğıc frazasında baş verənlərlə eyni şey bizə qədər gəlib çatan Müqəddəs Kitabla da baş verdi. Onlar hesab edirlər ki, iki cild arasında olan (çox vaxt qızıl cildə həkk edilmiş onların adları ilə) mətn, *həqiqətən* min il bundan əvvəl yazılandan o qədər uzaqdır ki, heç kəs, heç olmasa bir az sağlam fikirli olan onun gerçəkliyinə inanmayacaq.

Bu əsatirdir.

İlk növbədə, Əhdi-Ətiq təzədən elə mükəmməlliklə yazılmışdır ki, bütün manuskript artıq az qala hərfbəhərflə yazılan zaman, qəfildən mirzənin etdiyi səhvin üzündən o manuskript məhv edilirdi.

Bundan başqa, ibrani dilində Müqəddəs Yazını təzədən yazan mirzələrin üzərinə müəyyən qaydalara ciddi riayət etmək lazım gəlirdi:

- ☐ hər bir surət bunun üçün təyin edilmiş və xüsusi üsulla hazırlanmış yeni səthdə edilməlidir;
- ☐ hər bir surət müəyyən sayların sütunu ilə yazılmalıdır, hər sütunda sətirlərin müəyyən sayları ilə eninə otuz hərf;
- ☐ hər bir surət müəyyən rəngdə və keyfiyyətdə olan mürəkkəblə yerinə yetirilməlidir;
- ☐ hər bir surət kimin həqiqiliyinin təsis olunduğu orijinaldan yerinə yetirilməlidir;
- ☐ bir kimsənin bir daha orijinala baxmadan nəzərindən qaçıraraq, hərfin birini yazıb, sonra isə o birini yazdığı kimi heç bir hərf yaddaşdan yazılmamalıdır; hər bir hərf orijinaldan dürüst yazılmalıdır;
- ☐ hər bir hərf başqası ilə qarışmamalıdır və ya onun içinə girməməlidir. Hərflər arasında tük və ya sap yoğunluğunda bərabər məsafə saxlanılmalıdır;

❑ hər kitabın hər səhifəsində hər bir hərf hesablanmalıdır və onların sayı orijinala tutuşdurulmalıdır. Kitabda rast gəlinən əlifbanın hər hərfinin ayrılıqda sayı orijinala hesablanmalıdır və yoxlanılmalıdır. Musanın Beş Kitabını təşkil edən, sözün mərkəzində dayanan hərlər və ibrani dilində yazılmış Müqəddəs Kitabın bütün kitablarının sözlərinin mərkəzində dayanan hərlər hesablanmalıdır və onların sayı mətndə qeyd olunmalıdır. Əgər, bir balaca ziddiyyət hiss olunsaydı, onda surət yararsız edilməliyi.

Belə ciddi qaydalara Əhdi-Ətiqin surətini çıxaran zaman da riayət edilməli idi. Əgər Əhdi-Cədidə danışırsınızsa, onda o, şübhəsiz ki, — qədim dünyanın ən gerçək və dəqiq sənədidir.

Məktəbdə Platonun işlərini öyrənən zaman müəllim onun „Dövlət“ traktatındakı gerçəkliyinə dair özünün şübhələrini ifadə edirmi?

Qədim tarix üzrə müəllim Katullanın və ya Qay Yuliy Sezarın „Qal müharibəsi haqqında qeydlər“ şərlərini ucadan oxuyan zaman o sizə xəbərdarlıq etmişdimi ki, bu əsərlər tamamilə gerçək olmaya da bilər?

Sizin müəllimlər əmək proqramından yunan tarixçisi Fukididaya, filosof Aristotela, tragik Sofokla və ya Yevripidaya o əsasla istinad edirmi ki, bu mətnlərin gerçəkliyinə, nisbətən ciddi şübhələr və variantlar gətirən böyük problemlər var?

Çox ehtimal ki yox. Onların arasında isə bir çox insanlar inandılar ki, Müqəddəs Kitabı gerçək sənəd kimi hesab etmək olmaz. Baxmayaraq ki, sadaladığımız o kitablardan heç biri Əhdi-Cədidin mətninin gerçəkliyi ilə heç bir müqayisəyə gəlməz.

İstənilən tarixi sənədin gerçəkliyini müəyyənləşdirmək üçün, adətən iki ən əsas amil hesabla alırlar: mövcud olan manuskriptlərin sayını və keçmişin orijinala yazılma anından ən ilk surətinin yazılmasına qədər olan vaxtı.

Əgər siz Əhdi-Cədidə qədim dünyanın başqa kitabları ilə müqayisə etsəniz, onda onun gerçəkliyi dərhal göz qabağında olacaq.

Müəllif	Yazılma vaxtı	İlk surətlər	Neçə müddət keçib	Surətlərin sayı
Sezar	b.e.ə. 100–44 il	b.e. 900 il	1000 il	10
Platon	b.e.ə. 427–347 il	b.e. 900 il	1200 il	7
Fukidid	b.e.ə. 460–400 il	b.e. 900 il	1300 il	8
Sofokl	b.e.ə. 496–406 il	b.e. 1000 il	1400 il	100
Katull	b.e.ə. 54 il	b.e. 1550 il	1600 il	3

Yevripid	b.e.ə. 480–406 il	b.e. 1100 il	1500 il	9
Aristotel	b.e.ə. 384–322 il	b.e. 1100 il	1400 il	5

İndi isə Əhdi-Cədidə bu antik müəlliflərin işləri ilə müqayisə edin:

Müəllif	Yazılma vaxtı	İlk surətlər	Neçə müddət keçib	Surətlərin sayı
Əhdi-Cədid	b.e. 40–100 il	b.e. 125 il	25 il	24000+

Antikliyin sənədlərindən heç birini hətta Əhdi-Cədidlə, yanaşı belə qoymaq olmaz. Gerçəkliyinə görə onunla yalnız Homerin „İliada“ mətnini müqayisə etmək olar, belə ki, bu poemanın 643 əlyazma surətlərinin qorunması və birinci surətin yazılması vaxtı arasından 500 il keçib.

Müqəddəs Kitaba etibar etmək olarmı? Antik vaxtdan bizə qədər gəlib çatan heç bir kitab onunla gerçəklikdə müqayisə olunmazdı.

Özün əmin ol

Müqəddəs Kitabın gerçəkliyi haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü növbəti tapşırıqları yerinə yetir:

Biblik ayələrdən buraxılmış sözləri yerinə qoy:

„.....Rəbb, sözün əbədidir, göylərdədir, dəyişməzdir“ (Zəb. 119:89).

„Öyüdlərini lap əvvəldən öyrənirəm,..... deyə öyüdlərini verdin“ (Zəb. 119:152).

„Ot, çiçək, amma Allahımızın sözü“ (Yeş. 40:8).

„Çünki sizə doğrusunu deyirəm: Göy və yer keçib getmədən, hər şey icra olmadan, Qanundan ən kiçik bir və ya bir belə yox olmayacaqdır“ (Mat. 5:18)

Bu ayələr Müqəddəs Kitabın gerçəkliyini təsdiqləyirmi?

.....

.....

Əgər təsdiq edirsə, onda necə?

.....

.....

.....

12. Həqiqət, yoxsa əfsanə

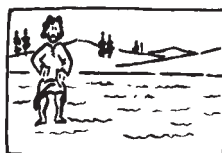
„MİLLİ XƏBƏRLƏR“ QƏZETİNDƏ

Üç günü qəbirdə keçirdikdən sonra,
ölülərdən dirilən adam

Doğmaları və dostları öz gözlərinə inanmırlar

Böyük toy
ziyafəti içki məclisi
ilə qurtarır

Dülgər suyu şəraba çevirir

Qalileyalı su
üzərində gəzir

İçlərinə cin
girmiş donuzlar
suda məhv olur

Donuz saxlayan
fermerlər
hiddətləndilər

Müqəddəs Kitabın tamamilə uydurma və
əfsanələrdən ibarət olması haqqında əsətir

Enni kollecdə ümumdünya ədəbiyyatı üzrə oxuma siyahısına Müqəddəs Kitabı da daxil etməyi təklif edəndə, çoxlu emosiya fırtınasına həyəcanına səbəb oldu.

„Sən, ola bilsin, zarafat edirsən! — kimsə dedi. — Müqəddəs Kitabın bura nə dəxli var?“

Bir başqası cavab verdi: „Amma mənə demə ki, sən Yunus və nəhəng balıq haqqındakı bütün bu cəfəngiyyatlara inanırsan! Və yaxud su üzərində gəzmə əhvalatlarına! Boşla, göydən yerə en!“

„Gəl sağlam əqidəyə etibar edək, — digəri təsdiq etdi. — Müqəddəs Kitab, əlbəttə, yalnız və yalnız imanlılar üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Onda çoxlu valehedici əsatirlər və əfsanələr var, bəli, bu dəqiqdir, lakin məndən bunları ciddiliklə qəbul etməyi xahiş etmə“.

Son zamanlar çoxları belə fikirləşməyə başladı. Hətta bəzi bibliyaçılar qərara aldılar ki, Müqəddəs Kitaba dini folklor və əfsanələr toplusu kimi yanaşmaq daha yaxşıdır. Başqa sözlə, onlar faktları uydurma kimi təqdim etməyə çalışırlar.

Həqiqətən, Müqəddəs Kitabda yetərincə heyranedici əhvalatlar var, onlardan bəziləri tarixi faktlardan daha çox bulvar mətbuatının sərlövhələrinə oxşayırlar.

İNSAN SU ÜZƏRİNDƏ GƏZİR
OĞLAN BİR BAĞLAMA LANÇLA MİNLƏRLƏ ADAMI YEDİZDİRDİ
BİR ƏL İŞARƏSİNDƏN SU ŞƏRABA DÖNDÜ
QALİLEYADAN OLAN MÜƏLLİM ÖLÜLƏRDƏN DİRİLDİ

Bəzi bibliik hadisələrin o dərəcədə inanılmaz *görünməsindən* asılı olmayaraq, onları yazan insanlar fərz edirdilər ki, bu əhvalatlar əsatir və əfsanə kimi yox, fakt kimi qəbul ediləcək.

Bundan başqa, Əhdi-Cədidi tərtib edən insanlar özlərinə hesabat verirdilər ki, o qədər inanılmaz əhvalatlar yazaraq həyatları ilə risk edirlər.

Siz hansısa əfsanədən əl çəkmək istəmədiyinə görə dustaqxanaya, hətta könüllü olaraq ölümə belə getməyə hazır ola bilən çoxmu adam tanıyırsınız?

Bundan başqa, Əhdi-Cədidi yazan insanlar ölülərdən dirilən ravvin və ya beş min adamın beş çörək və iki balıqla necə yedizdirilməsi haqqında özlərinə çox gözəl hesabat verirdilər, bununla da, yalnız əgər bunda başqa şahidlər iştirak etmirsə, onlar özləri üçün ruhi xəstəxanaya yol açdılar.

Məhz buna görə də hökmdar Aqrippanın və Roma idarəçisi Festusun

qarşısında Müjdənin həqiqiliyini vəz edən zaman həvari Pavel şahidlərə istinad edirdi. Pavel Müqəddəs Kitabda yazıldığı kimi Məsihin dirilməsi haqqında danışan zaman:

Festus yüksək səslə dedi: „Azğınlıq edirsən, Pavel! Çox oxumaq səni dəli edir“.

Pavel isə dedi: „Azğınlıq etmirəm, möhtərəm Festus, ancaq həqiqəti və məntiqli sözləri söyləyirəm. Çünki hökmdar da bu şeylərdən xəbərdardır və mən ona cəsarətlə xitab edirəm. Mən əminəm ki, bunların heç biri onun nəzərindən qaçmadı. Çünki *bu iş xəlvət bir guşədə görülməmişdir*“.

Həv. 26:24–26 (müəllif kursivi)

Əsəti, əfsanə və gizli imanının antikliyinə bürünmüş Müqəddəs Kitabda yazılan hadisələrə ziddlik „güncdə baş verməmişdir“. Böyük xalq kütləsi bunun necə baş verdiyini görmüşdü. Etibar qazanmış insanlar o hadisələrin həqiqiliyinə yazılı surətdə şahidlik edirdilər və öz ifadələrini təsdiqləyirdilər. O sənədlərdə təkzib edilməyə və etibardan salınmağa əsaslandırılmaq əvəzinə, yoxlamaya tab gətirildilər və gerçəkliyi etiraf etmiş oldular.

Həvari Peterin özü Müqəddəs Kitabda çoxlu uydurma və əfsanələrin olması haqqında əsəti qarşı çıxış edən zaman yazmışdı: „Çünki biz hiyləgərcəsinə uydurulmuş nağıllara uymadıq, ancaq Rəbbimiz İsa Məsihin ehtişamının şahidləri olaraq, sizə Onun qüdrətini və zühurunu bildirdik“ (2 Pet. 1:16).

Özün əmin ol

Müqəddəs Kitabın uydurma və əfsanələrlə dolu olması haqqında əsəti cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırıqları yerinə yetir:

Lukanın Müjdəsinin 1-ci fəslindən 1–3-cü ayələri oxu. Bu sətirləri kim yazıb? Kim müəllifə „bizim aramızdakı məşhur hadisələr“ haqqında danışib? Teofil üçün bu hadisələr haqqında nağıl etməyə başlamazdan əvvəl müəllif nə etdi?

.....

.....

Yəhyanın birinci Məktubunun 1-ci fəslindən 3-cü ayəni oxu. Bu sözləri kim yazır? O özünü baş vermiş hadisələrin şahidi kimi təsdiq edirmi? Hansı məqsədlə o özünün gördüklərini və eşitdiklərini danışır?

.....

.....

Müqəddəs Həvarilərin İşləri kitabının 2-ci fəslindən 22-ci ayəni oxu. Bu sözləri kim deyir? Bunlar kimə müraciət edilmişdir? „Özünüz bildiyiniz kimi“ sözləri nə deməkdir?

.....

.....

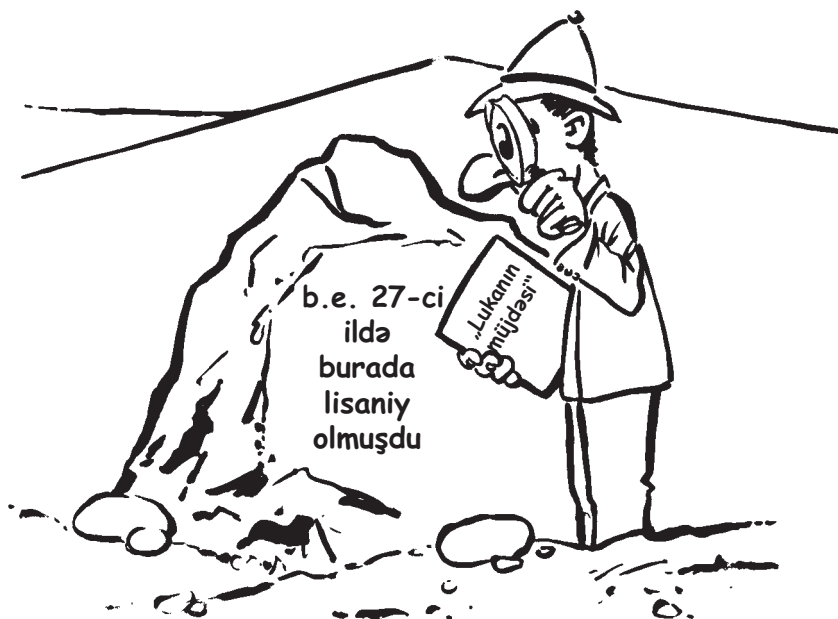
Yəhyanın Müjdəsinin 19-cu fəslindən 35-ci ayəni oxu. Bu ayənin müəllifi kimdir? O yazdığıнын şahidi olubmu? Onun sözlərinin uydurma kimi qiymətləndirilməsini o istəyirdimi? „İnandığınızdan ötrü“ sətrinə fikir verin. Dua düşüncələrində Əhdi-Cədidi yazan insanlara şəhadətçilik haqqında bir neçə müddət vaxtını sərf et və qərara al, müjdəçi Yəhyanın istədiyi o şeylərə bu şəhadətçilikdə inandınmı?

.....

.....

13.

13. Doktor Luka və haradan götürüldüyü məlum olmayan „politarx“ sözü

Düzgün arxeologiya haqqında əsatir

Dolğun bədən quruluşlu kişi Beyker-Stritlə pilləkənlərlə 221-B saylı evə qalxdı, sonra əlbəttə onu böyük xəfiyyə oturan otağa girməyə dəvət etdilər.

„Bax, bu da siz, doktor. Sabahınız xeyir! — kreslonun söykənəcəyinə əylənərək xəfiyyə dedi. — Deyəsən, siz bir neçə gün qabaq yuxusuz gecələr keçirmisiniz“.

„Yəqin ki, siz haqlısınız — lakin, dayanın görüm. Siz bunu haradan bilirsiniz? Və necə bildiniz ki, mən doktoram?“

„Çox sadə. Birdə ki, mən bildiyimə görə siz yazıçısınız və uzaqdan gəlmisiniz. Lakin, əslində bunların əhəmiyyəti yoxdur. Yaxşısı budur, sizi narahat edənlərdən danışın“.

Gələn adam çətinliklə həyəcandan özünü ələ aldı və nəhayət nəql etməyə başladı.

„Mənim adım Lukadır, həkiməm — o özü haqqında danışdı, — bundan başqa mən, mənim günlərimdə baş verən hadisələr haqqında xəbər verən iki bestseller kitabının müəllifiyəm. Daha dəqiqliyi ilə, məsih dövrünün ilk əsrində“.

Xəfiyyə Şerlok Xolms, barmaqlarının ucunu bir-birinə yapışdırıb, diqqətlə qulaq asmağa hazırlaşdı.

„Son zamanlar, — doktor Luka öz hekayəsinə davam etdi, — mənim nüfuzum şiddətli əzablar çəkib. Mənim səlahiyyətim və savadım sual altında idi.“

Başla düşürsünüz, mən Müqəddəs Həvarilərin İşləri kitabımda İkoniya şəhərinin Likaonskiy adlanan əyalətə daxil olmadığını göstərmişəm. Bəzi arxeoloqlar, hansısa başqa sənədlərə əsaslanaraq o nəticəyə gəldilər ki, İkoniya Likoanskiy şəhəri olmuşdu, nəyinsə əsasında onlar mənim kitabımı etibarsız mənbə kimi elan etdilər“.

Bu, hələ hamısı deyil, — Luka, Xolmsın sanki onun olduqca tez inciyən olduğunu qərara almasından ehtiyat edərək, tez-tez davam edirdi, — mənim Müjdəmdə, b.e.ə. 27-ci ildə vəftizçi Yəhyanın xidmətinin başlanğıcı haqqında məlumat verərək, mən Aviliniyada dördüncü hakimiyyət olan Lisanıy adlı adamı xatırladıram. Bax, məni yenidən hələ b.e.ə. 36-cı ildə öldürülən yalnız bir Lisaninin arxeoloqlara məlum olması faktı ilə əlaqədar qəsdən təhrif etmədə günahlandırırdılar. Bundan başqa, mən Pavelin Korinfədə xidməti haqqında moizə edən zaman Qallionu „prokonsul“ adlandırmışam. Belə ziyalı adlananlar dedilər ki, mən yazdıqlarım haqqında heç bir anlayışa malik deyiləm, guya Qallion kimi belə mövqe tutan adamı heç vaxt „prokonsul“ adlandırmırlar!

Lakin, ola bilsin ki, mənə bu „ziyalıların“ özündən davam gətirə biləcək ən iyrənc ittihamlar onunla nəticələnir ki, mən Salonik

şəhərinin şəhər rəislərini yunan sözü olan „politarxlar“ adlandırmışam. Bu sözə, gördüyünüz kimi heç bir klassik əsərlərdə təsadüf olunmur. Arxeoloqların və tənqidçilərin hamısı öz ittihamnamələrinin təsdiqində: „Luka səhv edib, bu isə o deməkdir ki, onun yazdıqlarına inanmaq lazım deyil; və buna bənzər sairələrə“ dedikləri zaman buna işarə edirdilər. Onlar məni nüfuzdan salmağa çalışaraq, yapışdıqları hələ hər cür xırdalıqlar var.

Doktor Luka öz hekayəsini qurtaranda, Xolmsın gözləri yumulu idi, nəfəs alması isə rahat və sakit idi. Nəhayət o, gözlərini açdı və onun üçün hər şeyin aydın olduğunu anladaraq kreslodan durdu.

„Bağışlayın, doktor, — o dedi, — mən sizə heç nə ilə kömək edə bilməyəcəm“.

Həkim sakitcə durub məşhur xəfiyyəyə baxdı.

„Mən sizi düzgünmə başa düşmüşəm, doktor, — Xolms soruşdu, — nədir, sən yazdıqların o faktların gerçəkliyinə inanırsanmı?“

„Hamısına yüz faizlə! — tam qamətilə dartınaraq doktor Luka cavab verdi. — Mən axı tarixçiyəm, cənab!“

„Onda sizə yalnız gözləmək qalacaq“, — məşhur tarixçini qapıya ötürərək, Xolms dedi. Bir dəfə sizin tərəfinizdən yazılanların hamısının sonadək təsdiqlənəcəyi gün gələcək. Hələlik isə, — görüşə gələn adamın ardınca qapını bağlamazdan əvvəl o söylədi, — mənim xeyirxah doktorum, sizə gözləmək lazım gələcək. Lakin əmin olun ki, bütün məlumatlar təsdiqlənəndə, hər şey öz yerində olacaq“.

Bizim eramızın birinci əsrinin tarixçisi ilə uydurma xəfiyyə arasındakı belə dialoq heç vaxt olmamışdı. Lakin buna qədər Lukanın dediklərinin hamısı düzgün idi. Keçmiş illər ərzində onu ləkələmək üçün çoxlu cəhdlər olmuşdu. Hərçənd belə görüş baş versəydi, onda Şerlok Xolmsın tariximizdə doktor Lukaya ən axırda verdiyi məsləhət yüz faiz həqiqi olardı.

Baxmayaraq ki, ziyalılar və arxeoloqlar aravermədən müjdəçi Lukanı diqqətsizlikdə və faktiki yanlışlıqda ittiham edirlər, həmin o arxeologiya neçə dəfələrlə onun yazdıqlarını təsdiqləmişdi.

Çox insanların müasir arxeologiya elminin Müqəddəs Kitabın bəzi yerlərində səhv olduğunu „sübut etməsini“ düşünmək xoşlarına gəlir. Əslində bütün bunlar belə deyil. Məsələn, müjdəçinin ziyalıların İkoniya şəhərinin yerləşdiyi vilayəti düzgün göstərmədiyinə görə onu ittiham etdiklərini Şerloka bildirdiyi zaman ilk şikayətinə baxaq. 1910-cu ildə arxeoloq Uilyam Remsey İkonianın *Frigiy* şəhəri olduğunu şəhadət edən abidə tapmışdı. Daha gec olan açıqlamalar da həmçinin Lukanın göstərdiyi dəlilləri təsdiq etdi.

Damask şəhəri yaxınlığında aşkar edilmiş bir arxeoloji tapıntı „Lisaniyanın dördüncü hakimiyyətliliyinin“ mövcudluğunu sübut etdi. Onun b.e.ə. 14–29-cu illərdə tarixi müəyyən edilmişdi və belə şəkildə tamamilə Lukanın sözünü təsdiq etmişdi.

Onun Qallion haqqında xatırlamalarına aid olanlar isə, o „Mənim dostum, Axaya prokonsulu Lusiy Yuniy Qalliona“ deyilən bir aşkar edilmiş kitabədə təsdiqlənmişdi.

Əhvalat aydınlaşdırıldı və haradan götürülməsi məlum olmayan „politarx“ sözünə görə Luka səlahiyyətsizlikdə qeyd-şərtsiz ittiham olunmuşdu. Bu yaxınlarda qazıntı işləri zamanı bu qədim yunan tituluna təsadüf edilən bir düjünə yaxın əlyazmalar tapdılar.

Məqsəd onda idi ki, arxeologiya Müqəddəs Kitabda göstərilən faktları nəinki köhnəldiyinə görə, bundan başqa bunun növbəti əsəti olduğundan təkzib edir. Arxeoloq Uilyam F. Olbraytn dedi ki, kimi,

On səkkiz və on doqquzuncu əsrlərdə
nüfuzlu tarixi məktəblərin Müqəddəs
Kitaba münasibətdə göstərdikləri hədsiz
dərəcədə şəkk-şübhə — bu məktəblər
tərəfindən formalaşdırılmış, hələ
zamanbaza zaman görünəcək bəzi ideyalar,
— tədricən etibardan salınmışdır. Bir-birinin
ardınca olan açıqlamalar Bibliyada bizə
məlumat verən saysız-hesabsız sayda
faktların dəqiqliyini təsdiqləyir və
Müqəddəs Kitabın qiymətli tarixi mənbə
hesab olunmasına daha çox əsas verir.

Müxtəsəri, Şerlok Xolms düzgün məsləhət vermişdi.

Özün əmin ol

Düzgün arxeologiya haqqında əsətin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, Müqəddəs Kitabdan göstərilmiş parçaları oxu və nəhayət arxeoloji kəşfləri sübut edən, Müqəddəs Kitab tərəfindən varlıqları və şəxsiyyətləri çoxdan təsdiq olunmuş o insanların buraxılmış adlarını yerinə yaz:

Dan. 5:30 Nə vaxtsa o şey ki, peşmançılıq törədən səhv sayılırdı (o əsasla ki, gil lövhəciklər Navonidanı Babilin sonuncu hökmdarı kimi göstərirdi), Navonidanın oğlunun hakimiyyət şəriki hüququnda atası ilə birgə idarəçi olması

ilə razılaşdırılaraq son tədqiqatlarla təsdiq-lənmişdir.

Rom. 16:23 1929-cu ilin qazıntıları Korinfdə etiraf etdikləri ictimai işlərə rəhbərlik edən insanın varlığını adı ilə..... təsdiqlədilər.

Mat. 27:1–2 Aralıq dənizinin Qeysəriyyə limanındakı 1961-ci il tarixli tapıntı dünyaya 2' x 3' ölçüyə nişan verən əlyazması göstərdi.

14

14. Həqiqi peyğəmbərlik və ya növbəti gözlənilməyən təsadüflər?

Biblik peyğəmbərliklərin sadəcə
təsadüf olması haqqında əsətir

Natan sürətlə mətbəxə qaçdı və az qala anasının ayağını sındırmışdı. „Natan!“ — narazılıqla anası onu geriye oturtdu.

„Bağışla, ana — o dedi, — lakin sənə təcili Todun mənə verdiyi kitabı görmək lazımdır“. O bir qalaq dərslisi masanın üstünə tökdü və bu qalaqdan bir kitabı götürdü. „Burada saysız-hesabsız gələcəkdən xəbərlər verən Nostril... yaxud necədir onun adı, adlı bir qoca tərəfindən yazılmış nə istəsən var“.

„Nostradamus?“

„Doğrudur! — Natan cavab verdi. — Sən nədir, artıq onun haqqında eşitmisən?“

„Necə deyim sənə...“

„Düzdür, onun yazdıqları heyrət doğurur? O çoxlu müxtəlif hadisələri — Hitler və İkinci Dünya müharibəsi, Kennedinin qətlə haqqındakı hadisələri, o baş verənə qədər əvvəlcədən xəbər vermişdi. Tod dedi ki, orada hətta Em Si Hammer haqqında da nə isə var!“

„Belə də dedi, hə?“

Natan susdu və şübhə ilə anasının üzünə baxdı.

„Yaxşı, ana, nə olub? Mən sənə baxışlarını bilirəm“.

„Yox, heç nə. Mənə sadəcə maraqlıdır ki, sən özün onun „peyğəmbərliyini“ *tapmısan*? Mən demək istəyirəm ki, sən özün onları axtarmısan, ya kimsə sənə göstərib, ümumiyyətlə sən necə onlara rast gəlmisən?“

„Əlbəttə, mənə onları Tod göstərib“.

„Bəs, onlar sənə necə qeyri-müəyyən görünmədilər? Çox hallara uyğun gələn belələrini, müxtəlif cür təfsir etmək olarmı?“

Natan bir az fikirləşdikdən sonra çiyinlərini dartdı. „Belə də, ola bilər“.

„Mənə sadəcə qəribədir ki, Nostradamus kimi belə şübhəli peyğəmbər neçə-neçə insanları cəlb edir, o zaman Müqəddəs Yazıda yazıldığı kimi Allahdan ilham almış və tamamilə peyğəmbərliklə dolmuş insanları etinasız qoyur!“

Natan maraqlandı. O Nostradamusun kitabını kənara qoyub soruşdu: „Məsələn?“

„Məsələn? — anası təkrarən soruşdu. — Natan, sən mənə təəccübləndirirsən. Məsələn, İsa Beytlehmdə doğulacaq. Bunu Mikeya peyğəmbər əvvəlcədən xəbər vermişdi. Zəkəriyyə peyğəmbər isə qabaqcadan xəbər vermişdi ki, Missiya Yerusəlimə gedəcək və əzəmətli atda yox, uzunqulaqda gedəcək“.

„Doğrudan, — Natan dedi. — O həm də qabaqcadan xəbər vermişdi ki, İsa ələ veriləcək, bəs belədir?“

„Məhz belədir. Başqasına otuz qəpiyə satın alınacaq ki, Onun əllərini və ayaqlarını dəşəcəklər, lakin Onun sümükləri bütöv qalacaq — görürsən, Natan, o hər şeyi xırdalığına qədər dəqiqliklə qabaqcadan demişdi. Bu adi ümumi sözlər və ifadəsiz eyhamlar deyil, külli miqdarda yüz faiz dəqiqliyi ilə yerinə yetirilən, müəyyən edilmiş gələcəkdən xəbər verilənlərdir. Biz yalnız Missiyanın taleyi ilə bağlı peyğəmbərliyi yadımıza saldıq. Lakin eyni şeyləri Müqəddəs Kitabda təsvir edilən şəhərlər və xalqların aqibətləri haqqında peyğəmbərliklərin gerçəkliyi xüsusunda demək olar“.

„Nostradamusun qabaqcadan xəbər verdikləri bütün bu şeylərdən sonra həqiqət solğunlaşır?“ — Natan onların fikirlərinin yekununu vurdu.

„Suda batmış adama bənzəyir“, — təbəssümlə anası dedi.

Natanın anası haqlı idi. Biblik peyğəmbərlik heyranedici inandırıcılıqla yəhudi və məsihçi Müqəddəs Yazılarının nadirliyini və gerçəkliyini təsdiqləyir.

Missiya ilə əlaqədar peyğəmbərlik haqqında hətta ən adi xəbərdarlıq, qabaqcadan hasil olan yanlış fikrə əsaslanan Müqəddəs Kitabın oxucularını onun həqiqiliyinə inandırmağa idi.

Lakin zəngin təsəvvürlü bəzi insanlar güman edirlər ki, qabaqcadan verilmiş biblik xəbərlər — bu, təmiz təsadüflərdir. Başqaları deyəcəklər ki, „bu peyğəmbərliklərdən bəziləri prezident Kennedinin və ya Martin Lyuter Kinqin talelərinə uyğun gələcək“.

Fərz edək ki, sizin nümunə gətirə biləcəyiniz Missiya haqqında Müqəddəs Kitabda tapmaq mümkün olan bütün bu *qırx səkkiz əsas peyğəmbərlik* nə vaxtsa hansısa bir insanın taleyində gerçəkləşib? Burada çox axtarmaq da lazım deyil: belə insan yoxdur!

Piter Stounerin özünün „Elmi yanaşma“ kitabında yazdığı kimi ehtimal ki, bu hadisələr — adi təsadüflərdir, 157 mərhələdə 1:10-na nisbətində və ya 157 sıfırla 10 rəqəminə bərabərdir. O qədər böyük rəqəmi və ya o qədər kiçik ehtimallığı hətta təsəvvür etmək belə çətindir.

Belə astronomik uyğunsuzluqlar aydın göstərir ki, biblik peyğəmbərliklər — bu adi təsadüflər deyil, „çünki peyğəmbərlik heç zaman insan iradəsi ilə gəlməmişdir, — həvari Pavel demişdi, — lakin Allahın Müqəddəs insanları, Müqəddəs Ruh tərəfindən hərəkətə gətirilərək danışmışdılar“ (2 Pet.1:21).

Özün əmin ol

Təsadüflər haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti suala cavab ver: aşağıda adları çəkilən bir çox biblik peyğəmbərliklər kimi, onları qabaqcadan xəbər verən biblik peyğəmbərlərin adları ilə, yaxud onlar tərkibində olan kitabla əlaqələndirmək olar.

Peyğəmbərlərin və kitabların adları belədir:

A. Yaradılış	C. Yeşuya	D. Mikeya
B. Zəbur	Ç. Yeremya	E. Zəkəriyyə

İcra edilən bibliik peyğəmbərliklər:

1. İsa Bakirədən doğulacaq (Mat. 1:18–25).
2. Yəhuda qəbiləsindən (Luk. 3:23, 33).
3. O Yessey nəslindən olacaq (Luk. 3:32).
4. Davudun evindən (Luk. 3:31).
5. O Beytlehmdə doğulacaq (Mat. 2:1).
6. Və Onun qarşısında müjdəçi olacaq (Mat. 3:1–2).
7. O Yerusəlimə uzunqulaqda gedəcək (Luk. 19:35–37).
8. Sonra isə Onu dostu satacaq (Mat. 26:48–50).
9. Otuz gümüş pula (Mat. 26:15).
10. O Özünün ittihamçılarının qarşısında susacaq (Mat. 27:12).
11. Onun əllərini və ayaqlarını mıxlayacaqlar (Luk. 23:33; Yəh. 20:25).
12. Və O yaramazların sırasına daxil ediləcək (Mat. 27:38).
13. Cinayətkarlara görə vəsatətçi olacaq (Luk. 23:34).
14. Onun paltarlarını böləcəklər (Yəh. 19:23).
15. Və onun haqqında püşk atmaq (Yəh. 19:24).
16. Ona öd və sirkə verəcəklər (Mat. 27:34).
17. Və Onun sümükləri sındırılmayacaq (Yəh. 19:34).
18. Lakin O mıxlanacaq (Yəh. 19:34).
19. Sonra isə O zəngin adamın qəbrində dəfn olundu (Mat. 27:57–60).
20. O diriləcək (Həv. 2:31).

Cavablar:

1. C (Yeş. 7:14)	11. B (Məz. 21:17)
2. A (Yar. 49:10)	12. C (Yeş. 53:12)
3. C (Yeş. 11:1)	13. C (Yeş. 53:12)
4. Ç (Yer. 23:5)	14. B (Məz. 21:19)
5. D (Mik. 5:2)	15. B (Məz. 21:19)
6. C (Yeş. 40:3)	16. B (Məz. 68:22)
7. E (Zək. 9:9)	17. B (Məz. 33:21)
8. B (Məz. 40:10)	18. E (Zək. 12:10)
9. E (Zək. 11:12)	19. C (Yeş. 53:9)
10. C (Yeş. 53:7)	20. B (Məz. 15:10)

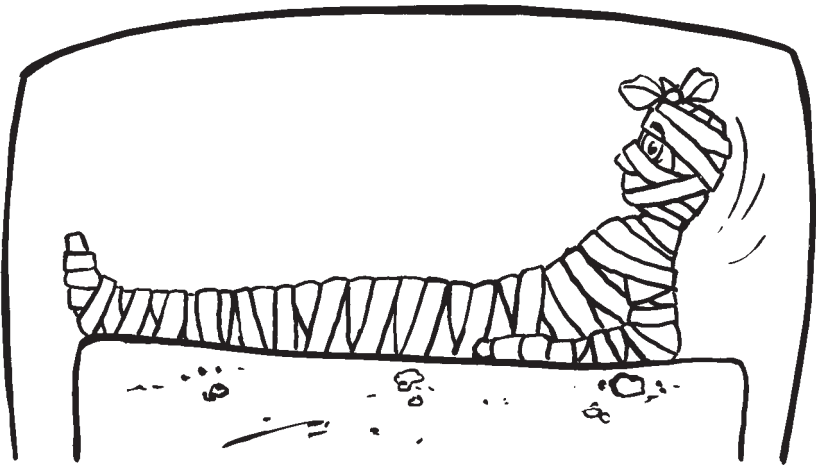
əsatirlər
əsatirlər

Dirilmə haqqında əsatir

15.

15. Yalandan özünü
ölülüyə vurmaq?

İsanın ölməməsi,
lakin bayılması haqqında əsətir

Mən hələ tamamilə gənc ikən, məsihçiliyin əsassızlığını, onda ciddi heç bir şeyin olmadığını sübut etməyi qarşıma məqsəd qoymuşdum. Lakin, əlbəttə, mənə bu olduqca adi bir səbəbdən nəsib olmadı: mən tarixdə yeri olan bir faktı təkzib edə bilmədim: İsa Məsihin dirilməsini.

Dirilmə — bu, məsihçilik məzhəbinin əsasıdır. Maykl Qrin özünün „Diri İnsan“ kitabında yazdığı kimi, „məsihçilikdə dirilmə — bu, sadəcə qəbul etmək lazım olan bir çox ehkamlardan biri deyildi. İnamsız məsihçilikdə dirilmə ümumiyyətlə olmazdı. Məsihçi imanlı cəmiyyəti də beləcə özünün mövcudluğunu başlaya bilməzdi; İsanın xidməti sayəsində baş verən hərəkət, O çarmıxa çekilən andan dərhal sonra tüstü kimi yox olub gedərdi. Məsihçiliyin taleyi tamamilə İsanın dirilməsinə inamdan asılıdır. Siz bu həqiqəti təkzib edən kimi, məsihçiliyi məhv edəcəksiniz“.

Sözsüz, məhz buna görə bir çox insanlar dirilmə faktının çətinliyinə düşər olmağa çalışırdılar və ya onu təkzib etməyə cəhd edirdilər.

Doktor Xyu Şonfildin „Pasxa sui-qəsdı“ kitabı 1960-cı illərin ortalarında özünün meydana çıxmasından sonra bir çox mübahisələrə səbəb oldu. O nə qədər gürultulara səbəb oldu, çünki müəllif onda İsa Məsihin dirilməsini „izah edən“ „bayılma nəzəriyyəsi“ adı altında bir köhnə nəzəriyyəni həyata qaytardı.

Bayılma nəzəriyyəsi Venturin adlı insanın sayəsində bir neçə illər bundan əvvəl məşhur olmuşdu. Ona əsasən, İsa əslində çarmıxda ölməmişdi. O sadəcə gücdən düşmədən və qan itirmədən huşunu itirmişdi (və ya bayılmışdı). Nəzəriyyənin dediyi kimi, hamı qərara aldı ki, O ölüb, lakin həqiqətdə bir neçə müddətdən sonra O sadəcə Özünə gəlmişdi, Onun şagirdləri isə qərara aldılar ki, O ölümlərdən dirilib.

Şonfild İsanın Özünün həbsini, məhkəməsinə və çarmıxını əvvəlcədən planlaşdırdığı xülasəsini edərək, bu nəzəriyyəni daha da inkişaf etdirdi. O hər şeyi elə təşkil etmişdi ki, Onu çarmıxda məst etsinlər və Onun özünü ölümlüyə vurmağı daha asan idi, daha sonra isə O döyülmələrdən, işgəncələrdən və mizraqlardan ruhi əzablarla bağlı axıdılan qanlardan aldığı xəsarətlərdən, əllərində və pəncələrində çarmıxda vurulan mıxlardan qalmış qanı axan yaralardan və Onun bədəninin buna müqavimət göstərməsi sayəsində O özünə gələ bilərdi.

Lakin bu huşunu itirmə nəzəriyyəsi — xalis əsatirdir.

İsa amansız əzişdirmələrə tab gətirirdi. Onu qurbanların bədənini tikələrə parçalayan dəhşətli işgəncə alətləri ilə qamçılayırdılar. Bəzən məhbuslar edam gününə qədər sağ qalmırdılar, çünki belə qamçılara tab gətirə bilmirdilər.

Bu kimi amansız cəzalara qatlaşıandan sonra İsa, Öz yolunu edam yerindən başlamışdı. Lakin Onun əzabları elə dözülməz idi ki, O bu yolu

sərbəst başa vura bilmirdi. Müjdəçilər Matta və Lukanın bizə verdikləri xəbərlərə əsasən, İsa əldən düşdüyünə görə Simon Kirineyanın çarmıxı daşımağa məcbur olmuşdu. Markın „Onu Qolqotaya yerinə gətirdilər“ sözü (Mrk 15:22), bizə fərz etməyə imkan verir ki, Onun artıq Özünün getməyə gücü yox idi.

Sonra İsa təsvirə gətirilməyən ölüm adlanan o şeydən keçdi. Hərçənd Frederik Farrer kimi belə bir neçə yazıçılar, hər halda bunu öz sözləri ilə ifadə etməyə cəhd etmələrini təşəbbüs etdilər:

Çarmıx vasitəsilə ölüm, deyəsən özü ilə ağır və ölüm daşıyan — baş hərlənməsini, qıc olmaları, yanğını, aclıq və yuxusuzluğu, alınan xəsarətlərdən bədənin hər yerindəki hərarəti, donuxmanı, biabırçılıqların və ictimai alçalmaların əzablarını, ölçüyə gəlməz uzun cəhdləri, qarşıda duran dəhşətləri, bədənin şikəst edilmiş hissələrində keyləşməni — bütün o zülməti və dəhşəti özünə daxil edir, bütün bu əzablar o vəziyyətə qədər gəlib çatır ki, artıq onlara dözmək mümkün olmur və bu yalnız o zaman, əzabkeş rahatlıqdan huşunu itirən zaman qurtarır.

Bədənin müstəsna vəziyyəti ən cüzi hərəkəti belə ağırlı edir; kəsilmiş damarlar və dartılmış vətərlər arasıkəsilməyən əzablardan vurur; iltihablanmış, heç nə ilə örtülməyən yaralar tədricən liflərin keyləşməsinə gətirib çıxarır; arteriyalar — xüsusilə başda və qarında — onların qanları ilə dolmasından daha da çox şişir; və o zaman yalnız özündə təsəvvür yarada biləcək əzablar artırılmağa davam etdirilir, ona yanıqlardan və dözülməz hərarətdən ağrılar əlavə edilirdi; bütün bu fiziki əzablar ancaq ruhi həyəcanları və təlaşları artırır. Bu ona gətirib çıxarır ki, ölümün perspektivi — insanın hər şeydən çox yaxınlaşmağa qorxduğu naməlum düşmənin o ölümünün özüdür, — fərhələndirici və uzun müddət gözlənilən yüngülləşmə kimi qəbul edilir.

Bir neçə saatdan sonra bu cür cəhdlər — yalnız ondan sonra, Roma yüzbaşısının (ölüm anının yaxınlaşdığını yanılmadan müəyyən edən) Roma idarəçiliyinə Nazarelli İsanın ölməsi şəhadətçiliyini edəndən sonra İsanı çarmıxdan çıxartdı.

Məqsəd ondadır ki, nəse bu kimi şeylərə dözən insan yaşaya bilər, və Yəhudeya və Qalileyada ölümə Müzəffər və həyatın Knyazı kimi duraraq beş yüzdən artıq insana göründü, sözsüz ki, bu hekayəni yazmağa çox

böyük istək oyatmaq və sadə həqiqətə etinasızlıq göstərmək lazım idi ki, „Yazıya əsasən Məsih bizim günahlarımıza görə ölüb və O dəfn edilmişdir, üçüncü gün isə dirilmişdir“ (1 Kor. 15:3–4).

Özün əmin ol

Bayılma haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir:

Yəhyanın müjdəsinin 19-cu fəslindən 30–35-ci ayələri oxu. Nə üçün əsgərlər İsanın baldırını sındırmadılar? Neçə romalı əsgər (ən az sayda) İsanın ölməsini bildirdi? 35-ci ayədə kimin haqqında danışılır? Sizin inanmağınızdan ötrü o, hansı həqiqətdən danışır?

.....

.....

.....

Markın müjdəsinin 15-ci fəslindən 42–47-ci ayələri oxu. Bu ayələrdə İsanın ölməsini görən, adı çəkilən neçə şahid var?

.....

.....

Mattanın müjdəsinin 27-ci fəslindən 62–66-cı ayələri oxu. İsanın ölümünə inanan baş kahin və fəriseylər var idimi? 63-cü ayəyə diqqətlə fikir ver — belə ki, onlar İsanın dirilməsi vədini necə bildilər, belə bir şey ola bilərmə ki, Onu çarmıxdan diri çıxarıblar.

.....

.....

.....

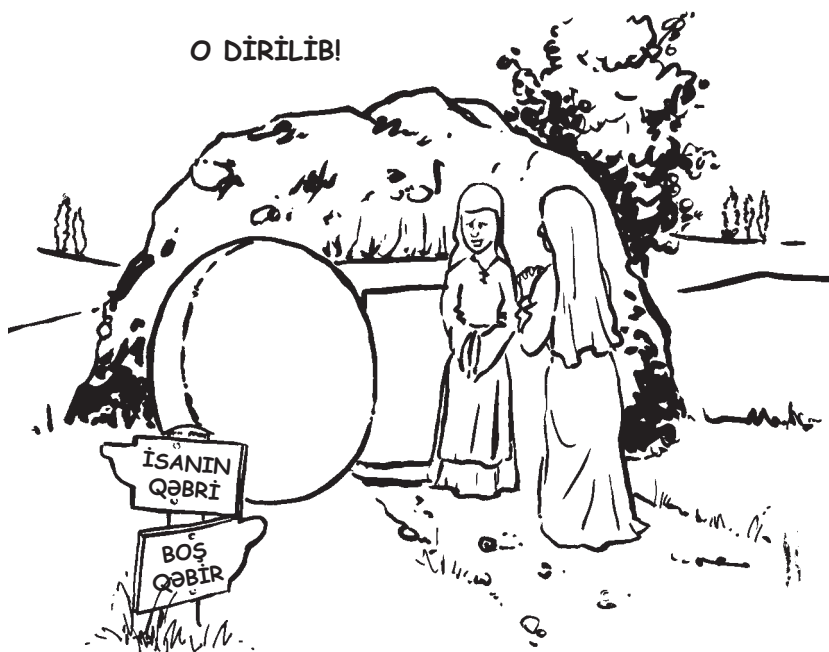
Yuxarıda oxuduğun insanlardan neçə nəfər bədxah İsanın ölümünün şahidi idi (Onun ardınca gedənləri və dostlarını hesaba almayaraq)?

.....

.....

16.

16. Gözbağlıca oyunu?

Qəbri dəyişik salmaq haqqında əsatir

„Hə, Lizzi, mən sənə hər şeyi danışacam, lakin bizim başımıza gələnələr olduqca qəribə görünəcək! Deməli mən də daha bir Məryəməm və ...daha kim? Qoy fikirləşim, ah, hə, Salomiya e... e... yadımdan çıxdı... indi yadıma salaram...”

„Hə, nəhayət sən danışacaqsan?” — Yelizaveta onu tələsdirdi.

„Səbrin olsun da! İndi danışacam, gərək hamısını ardıcılıqla danışam. Bax belə, biz gün çıxandan dərhal sonra, düzdür hələ hər yer qaranlıq idi, özün bilirsən də bu necə olur, paltarın qırağını tapdamamaqdan yaxud hörümçək toruna dolaşmamaqdan ötrü, yaxud da... hər dəqiqə ayağının altına baxmaq lazım gəlir, qəbirə yollandıq”.

Yelizaveta hirsle gözlərini axıtdı.

„Hə, yaxşı, yaxşı, — Məryəm dedi. — Mən artıq dediyim kimi, biz qəbirə tərəf yollandıq, lakin o boş idi, baxmayaraq ki, hələ axşam qabağı İsa orada uzanmışdı. Başa düşürsən, Lizzi? O boş idi! Onun içərisində heç kim yox idi. Ümumiyyətlə heç kim!”

Yelizaveta gözlərini rəfiqəsinə zillədi. „Bəs sən əminsən ki, qəbiri dəyişik salmamısınız?”

„Mən buna əminəm? Budur hə, Lizzi! Sən başa düşürsən, nə haqda soruşursan? Mən buna əminəm ki, biz qəbiri dəyişik salmamışıq? Sən nədir, mənə bir az da olsa, inanmırsan? Axı mən orada tək deyildim... mənimlə orada hələ adamlar da var idi, bundan da başqa həm mən, həm də Məryəm axşam qabağı orada idik. Əgər biz qəbiri səhv salsaydıq, doğrudanmı sən fikirləşirsən ki, heç olmasa kimsə bizlərdən *birimiz* bunu başa düşmədik? Doğrudanmı, sən bizi bu qədər axmaq hesab edirsən?

Hətta, əgər belə bir şey baş versəydi ki, biz azmışıq, onda mələklərlə necə ola bilər? Axı mən hələ sənə mələk haqqında danışmamışam, düzdür? Bax belə, boş qəbirdə, sən biləsən ki, ildırım kimi şəfəq saçan mələk var idi! Bizim qorxmamamızdan ötrü o dedi ki, İsa dirilib, belə açıqca dedi. Səncə, mələk də qəbri dəyişik salıb və Məsihi qoyduğumuz yerə yox, başqa yerə gəlib? Belədir?”

„Mən belə heç nə fikirləşmirəm, mən sadəcə...”

„Eybi yox, əgər sən məni belə sadələşdirib qəbul edirsənsə, onda hesab et ki, Peter və Yəhya da məndən uzaq getməyiblər! Çünki mən dərhal onların yanına qaçdım və onlar da o dəqiqə boş qəbirin yanına qaçdılar! Mən güclə özümü onlara çatdırdım!

Bundan başqa, xanım Sən-əminsən-ki-qəbiri-dəyişək salmamısınız, mənə de görüm, Yerusəlimdə romalı möhürlərdən izlər qalan qəbirlər çoxdurmu?”

„Bəli, mən şəxsən...”

„Hə, bəs sən baş kahin və mühafizəkarlar haqqında nə deyə bilərsən?”

Doğrudanmı, onlar da bilmirdilər İsa hansı qəbirdədir? Hətta əgər biz o qəbirə getməsək də, məgər onlar lazım olanına getməzdilər və məgər deməzdilər ki: „Aha! Bax, biz sizi ifşa etdik! Cənazə elə orada, olduğu yerdə idi!“ Doğrudanmı, onlar bunu etməzdilər?“

Yelizaveta əllərini yelləyib: „Hə, yaxşı, bağışla mənə. Belə axmaqlığı fərz etmək heç mənim fikrimdə də yox idi“.

Təəssüf ki, Yelizaveta bu cür fərziyyələr edən yeganə adam deyildi. Kirsop Leyk İsanın cəsədinin itdiyini, arvadların guya qəbiri dəyişik salmalarını hamıya danışmalarının əsasında tam nəzəriyyəni inkişaf etdirmişdi. Lakin Məryəmin Yelizavetaya qəti surətdə bildirdiyi kimi, Baş Kahinin saraydan, yaxud Yerusəlimdəki Roma məbəbindən qəbirə qədər məsafəyə on beş dəqiqəlik gəzintisi, dirilmə haqqında hər cür söz-söhbətə tezliklə son qoya bilərdi.

Lakin, bu əlbəttə baş vermədi. Arvadların tapdığı qəbir, axı həqiqətən İsanın qəbiri idi. Və o boş idi.

Özün əmin ol

Qəbiri dəyişik salmaları haqqında əsatirin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Mattanın müjdəsinin (27:57–28:15) parçalarını oxu. Qəbirin düzgün yerləşdiyi yeri bilən o adamı göstər.

Mat. 27:59–60

Mat. 27:61 və

Mat. 27:62–66

Mat. 28:2–4, 11

Yəhya İsanın dəfn olunduğu yeri bilən daha bir adamı yada salır (Yəh. 19:38–41). Bu adam kimdir?

.....

.....

Arvadların İsanın necə basdırıldığını görmələrini həm Mattanın, həm Markın, həm də Lukanın yazmalarında fikir ver (Mat. 27:61; Mrk. 15:47; Luk. 23:55). Nə üçün onların hamısı bunu yazmışdılar?

.....

.....

17.

17. Gizlənpaç oyunu?

Cəsədin oğurlanması haqqında əsətir

Cəsədin oğurlanması haqqında əsatinin mövcudluğu barəsində ilk xəbərlətmələr Müqəddəs Kitabın özünün tərkibindədir. Qəbiri mühafizə edən bir neçə keşikçilər dirilmədən sonra baş kahinin yanına gəlib nə baş verdiyini danışdılar. Matta yazır:

Onlarla, ağsaqqallarla toplanıb müşavirə keçirdikdən sonra əsgərlərə çoxlu pul verib dedilər: deyərsiniz ki, gecə biz yatanda şagirdləri gəlib Onu oğurlayıblar; Əgər bu barədə xəbər valiyə gedib çatsa, biz onu inandırırıq, sizi də bələdan qurtarıq. Onlar da pulu götürüb buyurulduğu kimi etdilər; və bu söz bu günə kimi yəhudilər arasında yayılmışdır.

Mat. 28:12–15

Baxmayaraq ki, Əhdi-Cədidin özündə cəsədin oğurlanması haqqında əsatinin əmələ gəlməsi izah olunur, bəzi insanlar hələ bu gün də fikirləşirlər ki, şagirdlər İsanın cəsədi ilə gizlənpaç oynayaq kiçik hoqqabazlıq ediblər.

Halbuki bu hadisəyə bir çox səbəblərdən tamamilə inanmaq mümkün deyil. Məsələn, İsa dəfn olunduqdan sonra qəbirin qapısına söykənən daş, insanların xoşladıqları çətinliklə suya dəyməyərək gölün səthində sürüşmələrindən ötrü fikir vermə dikləri o daşlardan olduqca fərqlənirdi. Mətnlərdən alınmış məlumatlara əsasən və iki nəfəri texniki Corciya kollecinin professoru edən o ətraf yerlər beş yaxşı futa bərabər və iki tona yaxın ağırlığında idi. Hələ qəbiri hazırlayan zaman, onda ola bilsin, bütün işçi qrupu o vaxta qədər daşı lazımı yerdə dirək edərək quraşdırmışdılar ki, o qəbirin girişinə aparan dərin qırıntılara yuvarlanmasın. İsanı dəfn edən zaman dirəyi götürdülər və cazibə qüvvəsinin gücü öz işini gördü: daş yuvarlandı və qəbiri elə möhürlədi ki, onu girişdən yalnız tamamilə qüvvətli kişi qrupu, həm də çox böyük cəhdlə diyirlədə bilərdi. Məhz buna görə pasxa günü səhər çox erkən qəbirin yanına yollanan qadınlar öz-özlərindən soruşurdular: „...qəbirin qapısındakı daş bizim üçün kim yuvarladacaq?“ (Mrk. 16:3).

Bundan başqa, baş kahinlər cəsədin oğurlanmasının qarşısını almağa çalışaraq, Roma hökmdarı Pilatdan qəbirə mühafizəkarlar göndərməsinə icazə verməsinə nail oldular. Romalı keşikçilər ordusu özlüyündə on dörd və ya on altı nəfərlik keşikçi dəstəsindən ibarət idi. Hər bir keşikçi öz ətrafında təxminən altı fut torpağı qorumağa təlimli idi. On altı nəfər

bir qayda olaraq, hər tərəfdən dörd nəfərlə — kvadrat əmələ gətirirdilər. Onlar batalyonun təzyiqini saxlayaraq, otuz altı yardlıq yeri mühafizə etməyi bacarmalı idilər.

Gecə gəlib çatanda, dörd nəfər, bilavasitə onlara nəyi qorumaq lazım olan şeyin qarşısında yerbəyer oldular, yerdə qalan on iki nəfər isə keşikçi obyektinin yanında başları dairənin mərkəzinə yarımdairə yaradaraq, uzanıb yata bilərdilər. Belə şəkildə mötəbərliklə qorunan o şeyi oğurlamaqdan ötrü, oğruya əvvəlcə o yatan kəslərin yanından keçmək lazım idi (əlbəttə, sayıq qalan o dörd nəfərin gözü qabağında). Hər dörd saatdan bir yatanlardan dörd nəfər yeni qüvvə ilə növbə çəkənləri əvəz edir, xidməti yerinə yetirənlərsə istirahət edirdilər. Onlar sutka ərzində belə bir-birlərini əvəz edirdilər.

Qeyd etmək lazımdır ki, bu keşikçilər əsla nəzakətli ekskursiya rəhbərinə bənzəmirdilər. Onlar döyüş üçün təyin edilmiş təhlükəli canlı maşınlar idilər. T.C. Taker özünün „Roma dünyasında Neronun və həvari Pavelin həyatı“ kitabında belə əsgərlərdən birini təsvir edir:

Onun sinəsini və çiyinlərini lay-lay yaxud kiçik pulcuqlar yerləşdirilən dəmir və tunc təbəqələrlə örtülmüş enli dəri kəmərlə örtmüşdü. Başında yastı mühafizəedici dəmirdən dəbilqə var idi.

Sağ əlində o məşhur Roma nizəsini saxlamışdı. Bu taxta saplağa bərkidilmiş kəskin dəmir uclu, uzunluğu altı futdan artıq olan möhkəm alətdir. Sırası onları süngü kimi batıra yaxud nizə kimi ata bilərdi. Bundan başqa, onda yaxın döyüş üçün qılınc da var idi. Sol əlində, nəinki əldə apara bilmək olan, həm də sağ çiyindən asılan kəmərdən asmaq olan qalxan var idi. Qalxan sərbəst işləməkdən ötrü, uzunluğu üç futa çatan, sağ tərəfə sol çiyindən aşırılmış kəmərin köməkliyi ilə təyin edilmiş döyüş alətindənə, qılıncı asa bilərdi... Sıravının sol böyründən isə xəncər asılmışdı.

Cəsədin oğurlanması haqqında əsatirdən xoşu gələnələr, yəqin fikirləşirlər ki, bu hadisə yazılmamışdan bir gün əvvəl qorxacaq dovşanlar kimi qaçan bir neçə şagird, romalı əsgərlərlə döyüşdə möhkəmlənmiş, yaxşı silahlanmış dəstə ilə döyüşə girməyi qərara almışdılar. Onlar ya onların üzərindəki qələbəni saxlayırdılar, ya da onlar hələki yatırdı, yanlarından keçib bu halda heç bir keşikçini oyatmadan yuxarıya meyilli iki ton ağırlığında daşı yuvarlayırdılar. Sonra şəklin tam olmasından ötrü, şagirdlər İsanın cəsədini sürüdülər, onu haradasa gizlətdilər və yalanı

bütün dünyada yaymaqdan ötrü bir neçə onilliklər ərzində istehzalara davam gətirdilər, cəhdlərə və əzablara dözdülər, axı *onlar bilirdilər ki, bu yalan idi.*

Buna isə inanmaq daha çətin idi. Hüquq sahəsində ixtisaslaşmış və artıq çox illərdi şəhadətçilik şəhadətini necə təkzib etmək haqqında mühazirə oxuyan və şəhadətçinin düz və ya yalan danışdığını müəyyən edən Harvard universitetinin professoru Saymon Qrinlifin dediyi kimi, „İsanın həqiqətən ölülərdən dirildiyi faktına, onlar əsla əmin olmasaydılar, həqiqət dedikləri o şeyi təkid edə bilməzdilər“.

Və bu gün həqiqəti axtaran hər bir şəxs, ilk məsihçilər kimi bir şeyə tam əmin ola bilərlər ki, məsihçi imanı hansısa əsatir və əfsanələrə yox, qəbirin boş olması və İsa Məsihin dirilməsinin möhkəm tarixi faktlarında əsaslandırılıb.

Özün əmin ol

İsanın cəsədinin oğurlanması haqqında əsatirin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü aşağıdakıları yerinə yetir:

Korinfilərə birinci məktubun 15-ci fəslindən 1–8-ci ayələri oxu. Pavel hansı üç hadisəni daha vacib hesab edirdi:

nə

nə

nə

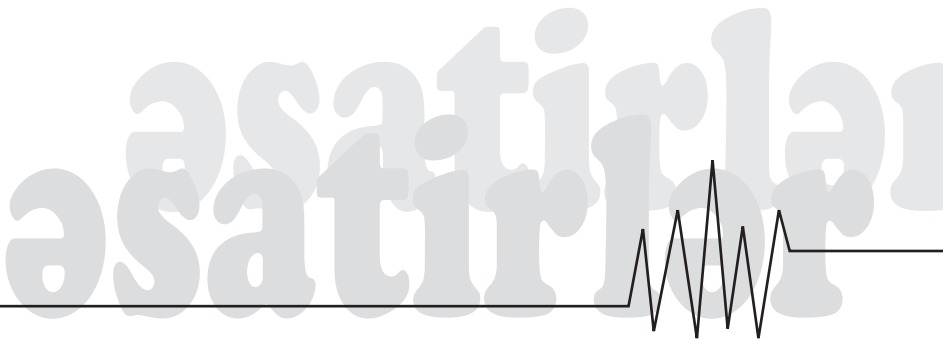
Pavelin sözlərinə görə neçə insan (ən az sayda) Məsihin dirilməsini görüb?

Beş yüz qardaşın əksər hissəsinin (6-cı ayə) hələ də sağ olması haqqında Pavelin sözünün nə kimi əhəmiyyəti var?

.....

.....

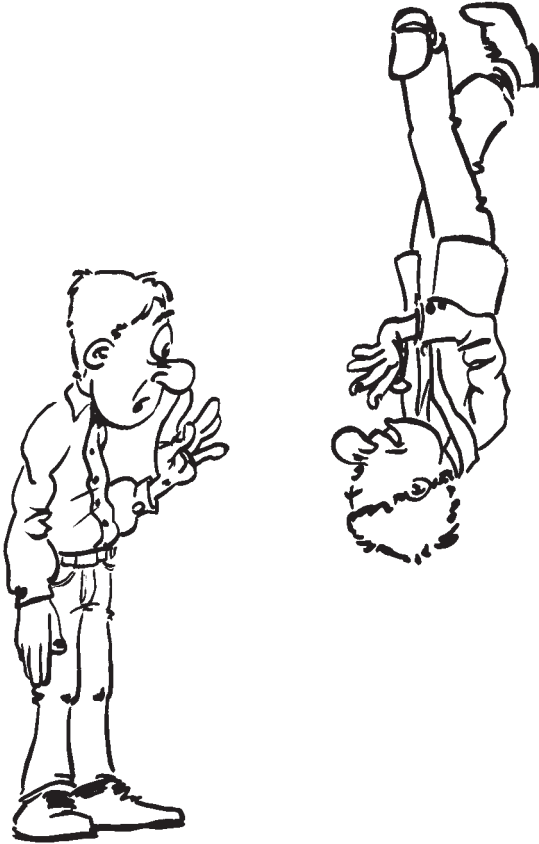
Əgər bu beş yüz şəhadətçidən hər birinə cəmi beş dəqiqə söz verilsəydi, onların hamısını dinləməkdən ötrü, qırx iki saat lazım olardı. Əksər məhkəmə proseslərində şəhadətçilik edə bilən yalnız iki və ya üç şəhadətçi olur.

Məsihçilik və məsihçilər haqqında əsatir

18.

18. Ruslara yaxşı olan şey,
almanlara ölümdür

Hər şeyin bu dünyada
nisbi olması haqqında əsətir

„Nəyin yaxşı, nəyin pis olması barəsində fikirlərinə məni bağladığın bəsdir! — Stefani dedi. — Mənim demək olar ki, on səkkiz yaşı var. Bəsdir mənə verdiyiniz öyüd-nəsihətlər. Sizin pis hesab etdiyiniz, o demək deyil ki, bu mənim üçün də pisdır“. Stefani tez-tez öz valideynlərlə münasibətlərinin aydınlaşdırılmasını belə coşğun qarşıdurma vəziyyətinə salırdı ki, nəhayət özü üçün nəyin „yaxşı“ və nəyin „pis“ olması haqqında nəticə çıxarsın.

Belə şəkildə o, iblisin belə səslənən yalanının qurbanı olurdu: „Doğrudur və ya yalandır, yaxşıdır yaxud pisdır — bunlar hamısı nisbidir... ən başlıcası, *sənin üçün* nəyin düz olmasını başa düşmək və şəxsi mənəvi normaları təkmilləşdirməkdir“.

Və Stefani, əlbəttə ki, tək deyildi. Bir çox insanlar elə güman edirlər ki, özlərinin şəxsi mənəvi qanunlarını çıxara bilər və onlar üçün nəyin pis, nəyinsə yaxşı olduğunu sərbəst müəyyən edə və öz haqlarını tapa bilərlər.

Allan Blum özünün „Amerikan düşüncəsinin məhdudiyyəti“ kitabında demişdi ki, istənilən professor bir şeydə qətiyyətinə inamlı ola bilər: demək olar ki, hər bir tələbə universitetə daxil olaraq fikirləşirlər ki, həqiqət nisbidir“.

Həqiqətən bu əsətidir. Mənəviyyat nisbi deyil. „Doğrudur“ və „doğru deyil“ anlayışı müzakirəyə qoyulmamalıdır. K.S. Lyuis özünün „Adi məsihçilik“ kitabında təsdiqləyir:

Hər dəfə sizə „doğrudur“ və „doğru deyil“ anlayışını qəbul etmədiyini deyən insana rast gəldiyiniz zaman əmin ola bilərsiniz ki, bir dəqiqədən sonra o özü belə bəyanatdan imtina edəcək. O sizə verdiyi sözün üstündə dayanmaya da bilər, lakin siz belə nə isə etməyə cəhd edən kimi, onda heç gözlərinizi yummağa macal tapmamış, onun necə o an siz ləyaqətsiz hərəkət edirsiniz deyə qışqırdığını eşidəcəksiniz.

Bu halda belə alınır ki, biz „doğrudur“ və „doğru deyil“ anlayışının həqiqətən mövcud olmasını etiraf etməyə məcburuq. Bəzən insanlar, aradığı sonda səhv etdikləri kimi, onları dəyişik də sala bilərlər; lakin istənilən halda bu anlayışlar, yenə də vurma cədvəlindəki kimi heç cürə kiminsə zövqü və ya üstünlüyü ilə bağlı deyil.

Ən təəccüblüsü ondadır ki, pisi yaxşıdan ayırmaq üçün mütləq sizə fəlsəfi təhsilə malik olmaq lazımdır. Həvari Pavel hətta On əmr haqqında heç vaxt eşitməyənlərə buyurmuşdu: „Qanunun tələbləri onların ürəklərində

yazılmışdır. Vəcdanları buna şahiddir və düşüncələri onları gah ittiham, gah da müdafiə edir“ (Rom. 2:15). Yenidən Lyuisin sözlərilə deyərək, „Nəyin doğru, nəyinsə doğru olmaması haqqında Qanun yaxud Qanunlar külliyyatını, əvvəllər „təbiət qanunları“ adlandırırdılar... çünki insanlar fikirləşirdilər ki, hamı onu təbiətindən tanıyır və heç kimə bunu öyrətmək lazım deyil“.

Bununla belə, sözlərinin üstündə duranlar var ki, əgər sizə „pis“ görünən nə varsa, onlar üçün də mütləq elə olmayacaq. Lakin onlara heç kimi aldatmaq nəsbil olmayacaq. Onların cəhdləri öz hərəkətlərinə haqq qazandırmaq və ya onlara hər şeyin nisbi olması barəsində əsatinin köməyi ilə izah etməkdir, yalnız onların ürəyinin dərinliklərində yenə də pislə yaxşı arasındakı fərqi bilmələri faktını təsdiqləməkdir. Onlar məşhur sualı verən Pontiy Pilata oxşamağa başlayırdılar: „Həqiqət nədir? (Yəh. 18:38). Bu sualın acı kinayəsi onunla tamamlanır ki, həmin o an Həqiqətin Özü onların qarşısında dayanmışdı. Özünə „həm həqiqət, həm də həyat yolu açan Pilatın axtardığı cavab İsadə təcəssüm edirdi, lakin Roma hökmdarı təcəssüm olunmuş Həqiqəti etiraf edə bilmirdi.

Özün əmin ol

Hər şeyin nisbi olması haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü aşağıdakı tapşırıqları yerinə yetir.

Hakimlər kitabının 17-ci fəslindən 6-cı ayəni oxu. Bu kitabda yazılan əsatirlər demək olar ki, o zaman yayılmışdır, çünki „hər kəs o şeyi edirdi, ona“.

Süleymanın Məsəlləri kitabının 14-cü fəslindən 12-ci ayəni oxu. Həmin kitabın 16-cı fəslinin 25-ci ayəsində təkrar olunan „insana düz görünən“ yol haqqındakı bu məsəldə nə deyilir? Bu yollar hara aparır? Sənin fikrincə, Süleymanın Məsəlləri nə deməkdir?

.....

.....

Yeşaya peyğəmbərin kitabının 45-ci fəslindən 19-cu ayəni oxu. Kim düzgünlüyü bəyan edən və həqiqəti açan bu ayə ilə razıdır?

.....

.....

Huşə peybgəmbərin kitabının 14-cü fəslindən 10-cu ayəni oxu. Son iki sətirdə hansı iki qrup insanların adları çəkilir? Başqa sözlə desək, sən Rəbbin yolu ilə gedirsən, yoxsa onlara yığılırsan?

.....
.....

Yəhya Müjdəsinin 8-ci fəslindən 31–32-ci ayələri oxu. Görəsən, İsa nəyinsə əsla doğru və ya doğru olmadığını mövcud olmamasını fikirləşir, yaxud Onun sözləri ilə nə isə başqa şey haqqında deyir? Onun sözlərinə görə *həqiqətin* dərk edilməsi nəticə olaraq qalacaqmı?

.....
.....

19.

**19. Hər şey
müqayisədə dərk edilir**

Allahın hər şeyi ümumi məxrəcə
gətirməsi haqqında əsatir

„Eybi yox, mən, ola bilsin, yer üzündə yaxşı adam deyiləm, lakin onun kimi pis adam da deyiləm! Qulaq asın, mən sizə o oğlan haqqında çox şey danışa bilərəm. Biz bir-birimizdən çox da uzaqda yaşamırdıq və küçədə birlikdə çənə vurardıq, belə ki, onun barəsində çox şey məlumdur.

O həmişə kobud və özündən razı idi. Mən isə vaxtın çox hissəsini suyun lal axanı, adamın yerə baxanı olmuşam.

Bir dəfə onu polisə apardılar; Mən axı həmişə həvəslə hökumət nümayəndələrinə kömək etmişəm.

Onu bir neçə dəfə həbs etmişdilər; mən isə heç vaxt qanunun hüddullarından kənara çıxmamışam.

Bir dəfə o, düz keşikçinin gözünün qarşısında insanın üzərinə hücum etdi!

Mən artıq dediyim kimi, ola bilsin, nəsə bu qəbildən müqəddəs deyiləm, lakin hökmən bir şeyi deyəcəm: Yəhuda İskaryotun Şimon Peterdən nəyi yaxşıdır!“

Əlbəttə, siz deyin, Yəhuda çox güman ki, heç vaxt özü haqqında belə mühakimələr etməzdi. Lakin bizim onun üçün dediklərimizin hamısı düz idi. Bu hadisənin sonu isə sizə məlumdur. Yəhuda İsanı ələ verib, özünü asıb öldürməklə həyatına son qoydu. Peter isə, baxmayaraq ki, Rəbbi inkar etmişdi, tövbə etdi və bağışlandı. O kilsənin məşhur liderlərindən biri oldu. Bununla belə, bizim Yəhudanın öz qəhrəmanlarından danışdırdığımız sözlər, yetərinə bir çox insanların hiss etdikləri şeyləri dəqiqliyi ilə çatdırır.

„Ola bilsin, mən bir-iki dəfə spirtli içki içmişəm, — onlar deyirlər, — lakin mən bir tanışım kimi həddindən artıq içməmişəm“.

Yaxud: „Bəli, mən ideal deyiləm, lakin onun kimi şaiyələr də buraxmıram“.

Çox vaxt bu belə səslənir: „Qoy mən müqəddəs olmayım. Lakin, əgər onun kimisini məsihçi hesab edirlərsə, onda mən çoxdan göydə olacam“.

Lakin həqiqətdə hər şey belə deyil.

Məktəbdə müəllim orta balı qabaqcadan hesablayaraq qiymət qoyanda, hamının xoşuna gəlir. Axı, belə halda o bütün balları yazır, onları toplayır, sinifdə uşaqların sayına görə bölür, orta ball çıxarır, sonra isə onlara uyğun qoyulan qiymətlərlə bu tarazlıq sənin ballarının sayını artırır (əlbəttə, həmişə kiməsə görə babat şagirddəkindən orta səviyyədə əhəmiyyətli dərəcədə yüksək alınan hansısa Eynşteyn tapılacaq). Bu sistemdə ən qəribəsi odur ki, hələ də kiminsə işləri tamamilə pis olan adam var, sən çox da gərginləşməyə bilərsən və hər halda imtahan vermək yaxşıdır.

Bəzi insanlar bu təcrübədən nümunə götürürlər və onun əsasında özünün həyat, Allah və salehlik haqqında təsəvvürlərini yaradırlar. Amma əslində Allahın hər şeyi ümumi məxrəcə gətirməsi haqqında təsəvvürlər — əsatirdir.

Müqəddəs Kitabı oxuyan zaman aydın olur ki, Allah nəticə çıxarmaqdan ötrü Syuzi və Connini müqayisə etməyəcək: „Hə, Syuzi, sən elə də onun kimi pis deyilsən, bunun üçün də cənnətə xoş gəlmisən. Səni isə, Conni, 3 sayılı qapının arxasında gözləyirlər“.

Hər şey belə deyil. Bir dəfə Nakdimon adlı bir nəfər İsanın yanına gəldi. O həmişə hər şeyi düzgün edən: düz danışmış, düz iman edən fərisey, bəşər cəmiyyətində məşhur yəhudi ağsaqqallar şurasının üzvü idi. Lakin İsa ona demədi: „Ey, Nak, əgər kimsə göyə düşməli olsa, elə bu sənsən!“ Bunun əvəzinə O dedi: „...doğrusunu, doğrusunu sənə deyirəm, bir kimsə yenidən doğulmasa, Allahın Səltənətini görə bilməz“ (Yəh. 3:3).

Əhəmiyyətli deyil ki, siz Cenni Mayersdən daha yaxşısiniz. Əhəmiyyətli deyil ki, siz Eyb Landersdən az içirsiniz və ya kilsəyə Skott Ceksondan daha tez-tez gedirsiniz. İsanın sözlərinə əsasən, vacibliyi odur ki, siz „yuxarıdan doğulasınız“.

Özün əmin ol

Allahın hər şeyi ümumi məxrəcə gətirməsi haqqında əsatinin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Aşağıda yazılanları oxu. Müqəddəs Kitabda olmayan ibarələrin üstündən xətt çək.

- A. ☐ Bir kimsə yuxarıdan doğulmasa, Allahın Səltənətini görə bilməz.
- B. ☐ Heç kim öz xeyrini güdməməlidir, lakin başqalarına xeyirxahlıq etməyə çalışmalıdır.
- C. ☐ Mən həqiqi döyüşdə qalib gəldim, mən öz yolumu sona çatdırdım və tanıdıklarımın hamısından daha yaxşı həyat yaşadım.
- D. ☐ Kilsənin yığıncaqlarını buraxma, çünki yalnız sən orada xilas olursan.
- E. ☐ Dostlarının sənə təklif etdikləri yoldan uzaqlaşma.
- F. ☐ Hər şeydən çox mənim mühafizə olunan qanunlarımı qoruyun və Allahın Səltənətinə aparın.
- G. ☐ Rəbb İsaya iman edin və sizin ondabirlərin yaxınlarınızın gətirdiyindən daha çox olmasının qayğısına qalın, bununla həm siz, həm də eviniz xilas olacaq.
- H. ☐ Tövbə etməsəniz, məhv olacaqsınız.

(Cavablar: A (Yəh. 3:3) və H (Luk. 13:3) başqa, hamısını pozun.)

20. Səməvi haylaşmada hamı olacaq

RƏBBİN CƏNNƏTİNƏ,
XOŞ GƏLMİSİNİZ!

Ümumi xilas haqqında əsətir

Bazar günü məktəbinin dərslərində onaltı yaşlı Samantanın verdiyi məlumat zamanı hamı təəccüblənmişdi: „Mən hesab edirəm ki, məsihçilər, buddistlər və müsəlmanlar arasında böyük fərq yoxdur. Bütün dinlərin hər halda bir məqsədi var: biz hamımız cənnətdə olmağı istəyirik, ora düşməkdən ötrü isə yalnız müxtəlif yollar seçirik“.

Samanta, çox ehtimal özü də bilir ki, bir çox insanlar eynilə onun kimi fikirləşirlər. Baxmayaraq ki, onların hamısı çıxıb bunu deməyi vacib hesab etmirlər, lakin onlar universalizmə meyl göstərirlər, məqsəd ondadır ki, hər hansı dinin düşüncəli ardıcılıqları belə və ya başqa şəkildə cənnətdə olacaqlar. Hətta bu kimi ideyaları təbliğ edən „universalist kilsələr“ var. Hərçənd onlardan bir çoxları məsihçi imanında tərbiyə olunmuşdular (məsələn, Samanta kimilər), şüurlu surətdə bu fikrə meyl göstərirlər.

Lakin bu uydurmadır.

Bu Müqəddəs Kitabın öyrətdikləri ilə bir-birinə uyğun gəlmir. İsa deyirdi: „Dar qapıdan girin; çünki həlakə aparan qapı geniş və yol enlidir; və ondan girənlər çoxdur. Çünki həyata aparan qapı dar və yol ensizdir və onu tapanlar azdır“ (Mat. 7:13, 14).

Yalnız fikirləşin: „Allah insan oldu, əzab çəkdi və əzablarla çarmıxda öldü ki, insanlar bağışlana və göylərdə əbədi həyatı ala bilsinlər; indi bir çox əsrlər ərzində Onun məhəbbətini qəbul edib və rədd edən insanları təsəvvür edin; sonra isə öz daxili baxışlarınızı onlara sürgünlər, işgəncələr və əzabverici ölüm gətirən İsanın satın alınma qurbanına iman edənlərə döndərin. Nəhayət, son vaxtı, bütün bəşəriyyətin Allahın qarşısında durduğu zamanı özünüzdə təsəvvür edin, O isə baxışları ilə əvvəlcə İsanın qurbanlıq sevgisini əksəriyyət qəbul edənlərə, sonra isə Onu rədd edən izdihama göz gəzdirir. Sonra belə bir təsviri təsəvvür edin: Allah çiynlərini ataraq deyir: „Burada araşdırmalı bir şey yoxdur. Hamınız içəri gəlin!“

Bu baş verməyəcək. Ona görə yox ki, Allah kiminsə əbədiyyəti cəhənnəmdə keçirməsini istəyir. Əksinə, Müqəddəs Kitab deyir Allah bizə səbir edir və istəyir ki, hamı tövbəyə gəlsin və kimsə həlak olmasın“ (2 Pet. 3:9).

Universalistlər belə bir nəticəyə gəlirlər: „Mən başa düşə bilmirəm, sevən Allah necə kimisə cəhənnəmə göndərə bilər“. Lakin Allah insanları cəhənnəmə göndərməyə cəhd etmir. O əzablara dözməkdən və Ona iman edənlərə əbədi həyat verməkdən ötrü gəlmişdi. Hər şey tam əksinə idi, bunu insanların özləri harada əbədiyyətə qovuşmağı seçə bilirlər Müqəddəs Kitabda aydın deyilir ki, çoxları inadla Allahın sevgisindən imtina edərək, əbədiyyəti cəhənnəmdə seçirlər.

Məhz buna görə məsihçi mütləq İsa Məsihin əmrlərini yerinə yetirməlidir: „...gedin, bütün xalqları şagirdim edin“ (Mat. 28:19), çünki bir gün Müqəddəs Kitaba əsasən, tövbə etmək artıq gec olacaq.

Özün əmin ol

Ümumi xilas haqqında əsətin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, bu tapşırığı yerinə yetir.

Yəhyanın müjdəsinin 6-cı fəslindən 68-ci ayəni oxu. İsanın ardınca gedənlərdən çoxlarının Onu tərk etdikləri vaxt, O Şimon Peterə və başqa şagirdlərinə dedi: „Yoxsa, siz də getmək istəyirsiniz?“ Peter nə cavab verdi? Onun „Kimin yanına gedək“ sualı nə deməkdir? Peter bu ayədə neçə həyat yolunu əbədi adlandırır?

.....

.....

Yəhyanın müjdəsinin 14-cü fəslindən 6-cı ayəni oxu. İsanın Özü burada Göylərə necə düşmək haqqında danışır. İsa bu ayədə Allaha gedən neçə yolu göstərir? Bu ayədə „yalnız Mənim vasitəmlə“ sözü nə deməkdir?

.....

.....

Vəhy kitabının 20-ci fəslindən 12–15-ci ayələri oxu. Müqəddəs Kitabda Məhkəmə günü nə baş verəcəyi haqqında aydın peyğəmbərlik var. Bu ayələrə əsasən, hamı göyə gedəcəkmi? Əbədi həyat kitabına adları düşməyənlərlə (onların həyatda etdikləri şəxsi seçimlərinə görə) nə baş verəcək?

.....

.....

Əsaslı surətdə və dua etməklə, Korinfililərə ikinci məktubun 13-cü fəslinin 5-ci ayəsində verilmiş göstərişlərə riayət edərək, bu ayələrdə verilən suallara cavab verməkdən ötrü bir neçə dəqiqə vaxt ayır.

.....

.....

21

21. Nəyi bilməyiniz yox, kimi tanımağınız mühümdür

HƏQİQİ MISSIYA, QALXIN
AYAĞA ZƏHMƏT OLMASA!

Məsihciliyin ideologiya olması
haqqında əsətir

Nüfuzlu qərb universitetlərinin birinin tələbələri Mayk və Brendon, tətildən sonra görüşərək, özlərinin sevimli müəllimlərini müzakirə edirdilər.

„Təsəvvür edirsiniz, Qərb sivilizasiyası üzrə kursu yenə də Stendiş deyəcək! —

Mayk şikayətləndi. „Bu oğlan, lap nasistdir! Yalnız o sevindiricidir ki, heç olmasa, məndə İngiltərə tarixi üzrə kursu deyən Nilondur“.

„Hə-ə-ə. Məndə isə yenə Kristosdur“, — Brendon dedi.

„Oy-da, hə? Hansı fənnədən?“

„Hamısından“.

„Hamısından?“

„Bəli“.

„O da çoxlu yoxlama işləri verir?“

„Yox“.

„Bəs siz, onun verdiklərinin hamısını öyrənməlisiniz?“ — Mayk soruşdu.

„Yox, əşi“, — Brendon cavab verdi.

„Bəs, onda bu oğlan sizi *nə etməyə* məcbur edir?“

„Ümumiyyətdə, yalnız onu daha yaxşı tanımağa. O istəyir ki, biz onunla tanış olaq, onun necə olduğunu öyrənək və qarşılıqlı münasibətləri inkişaf etdirək“.

Belə müəllim təsəvvür etmək çətindir, düzdür? Lakin o, mövcuddur.

İnsanların çoxu öz fikirlərində dayanırlar ki, məsihçilik, demək olar ki, istənilən başqa dünya dinləri kimi, əsasən etiqad sistemlərindən, doktrin komplektlərindən və ya əxlaq, fəlsəfə, ideologiya qaydaları külliyyatından ibarətdir.

Lakin bu əsətirdir.

Məsihçilik tamamilə buddizmə, islama və ya konfusiçiliyə oxşamır. Son üç dinin baniləri həqiqətdə demişdilər: „Mən həm ona, həm də buna öyrədirəm. Mənim təlimimə inanın. Mənim fəlsəfəmin ardınca gəlin“. İsa da deyirdi: „Ardımca gəl“ (Mat. 9:9).

Dünya dinlərinin liderləri soruşurdular: „Mənim təlimim haqqında siz nə fikirləşirsiniz?“ İsa demişdi: „Bəs siz *Məni* kim hesab edirsiniz?“ (Luk. 9:20, müəllif kursivi).

Əksəriyyət bu və ya digər din tərəfdarları özlərinə sual verməlidirlər: „Mən hansı dinin tərəfdarı olmalıyam?“ Potensial məsihçi özündən soruşmalıdır: „Elə isə Məsih deyilən İsayə nə etməliyəm?“ (Mat. 27:22).

Məsihçilik din deyil. Bu qarşılıqlı münasibətdir.

Məsihçilik etiqad sistemi və ya doktrin külliyyatı deyil. Burada başlıcası — Şəxsiyyətdir.

Məhz buna görə İsanın üzərindəki hökm müəyyən nöqteyi-nəzərdən yeganədir. Axı, əksər məhkəmə araşdırmalarında ittiham günahkarın etdiyi hərəkətin əsasında qoyulur. İsanı isə, *Onun kim olmasına görə* məhkum etmişdilər.

Müddəci Mark İsanı Sinedrionun qarşısında necə məhkum etdiklərini təsvir edən zaman o xatırladır ki, məhkəmədə bir neçə yalançı şahidlər iştirak edirdi, lakin onların ifadələri ziddiyyətli və əsassız səslənirdi. Sonra Mark yazır: „...baş kahin Onu (İsanı) soruşur və Ona deyir: Allahın Oğlu Məsih Sənsənmi?“

O zaman İsa yəhudilər üçün Allahı göstərən „Allahın Oğlu“ sözünə cavab verərək dedi: „Mənəm“.

Və burada baş kahin Sinedrionun hökm çıxarmasını gözləməyərək, öz paltarlarını cırdı, bununla da anlatdı ki, İsa küfr etdi və özünü Allah elan etdi.

Belə şəkildə məhkəmədə fikir ayrılığı İsanın şəxsiyyəti haqqında məsələyə gətirib çıxardı — axı kimdir, O? Məhz bu, məsihçiliyin fərqləndirici əlamətlərindən biridir. Bu ideologiya deyil; məsihçilik Məsihin şəxsiyyətinə əsaslanmışdır və Onunla qarşılıqlı münasibəti tələb edir.

Məsihçi imanının gerçəkliyi onunla təsdiqlənir ki, İsa Məsih Missiyadır, Allahın Oğludur. Buna görə də İsa ilə fəriseylər arasında münaqişə yaranmışdı. Fəriseylər fikirləşirdilər ki, Qanunlara ciddi riayət etməyin ən mühümü bibliq prinsiplərdən ibarətdir. İsa isə həqiqətdə demişdi: „Yox belə deyil. Qanunlara itaətli olmaq Mənimlə şəxsi qarşılıqlı münasibətlərin izharında olmalıdır. Mənim təlimimə əməl etmək sizi məsihçi etməyəcək. Bu yalnız Mənimlə məhəbbət əsasında şəxsi qarşılıqlı münasibətlər zamanı mümkündür“.

Özün əmin ol

Məsihçiliyin ideologiya olması haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Mattanın müjdəsinin 26-cı fəslindən 63–65-ci ayələri oxu. Baş kahin İsadən Onun nə etdiyini və Onun kim olduğunu soruşdu. İsa nə cavab verdi? Baş kahin buna necə reaksiya verdi?

.....

.....

Markın müjdəsinin 15-ci fəslindən 37–39-cu ayələri oxu. İsanın çarmıxdakı ölümünün şahidi olan yüzbaşı nə dedi? Onun sözləri İsanın təlimi və ya Onun Özü haqqında idi?

.....
.....

Mattanın müjdəsinin 27-ci fəslindən 41–43-cü ayələri oxu. İsa Onu ələ salanların sözlərinə əsasən Özü haqqında nə demişdi?

.....
.....

22

22. İntellektuallara giriş qadağandır

Ağıllı insanın məsihçi ola
bilməməsi haqqında əsətir

Valdo öz fikirlərinə yüklənmiş halda küçə ilə tələsmədən gedirdi. O qərara aldı ki, uzun müddət Allahdan qaçıb və buna nöqtə qoymağın vaxtıdır.

„Artıq belə davam edə bilməz, — o fikirləşdi. — Mən artıq bu günah hissində dözə bilmirəm, dərk etmək lazımdır ki, mən günahlıyam və mənim həyatımda nə isə çatışmır“.

O belə, özünün uzun mili və qülləsi ilə göyə yönələn gündəki daş kilsəyə tərəf addımladı.

„Gözəl binadır, — o öz-özünə dedi. — Yoxsa, hələ də tikilə-tikilə gedən çox uca şüşəli evlər kimi“.

Bir neçə kvartal keçərək, o kilsənin qarşısında dayandı. Sakit olmağa çalışaraq, böyük taxta qapının qabağında bir az dayandı. Nəhayət, dərinədən nəfəs alaraq, pilləkənlərlə qalxıb içəriyə daxil oldu.

İçəriyə girərək o, gün işığından sonra kilsənin sönük işıqlandırılmış zalına gözlərinin alışmasından ötrü, giriş qapısında bir az yubandı.

„Gəlmək istəyirsiniz?“

Səs Valdonu çimçiməyə məcbur etdi. O qadını dərhal görmədi və səs eşitdiyi tərəfə döndü. Onun qarşısında balaca, bir az belı bükülmüş, ağ saçlarını boynunun ardına yığmış qadın dayanmışdı.

„Siz içəriyə girmək istəyirsiniz?“ — qadın təkrar etdi.

„Ah, hə, — Valdo cavab verdi, — istəyirəm“.

„Onda, zəhmət olmasa, ağlınızı təqdim edin“.

Valdo inanırdı ki, səhv eşidir. Lakin qadın öz sözlərini təkrar etdi və bu dəfə onlar olduqca aydın səsləndi.

„Ağlınızı təslim edin, zəhmət olmasa“.

„Mənim ağlımı?“

„Bəli. Siz, axı kilsəyə girirsiniz, elə deyilmi?“

Valdo başını yellədi.

„Siz Məsihin ardınca getməyi qərarlaşdırdınız? Məsihçi olmaq istəyirsiniz?“

„Bəli“, — o dedi.

„Hə, onda siz ağlınızı burada qoymalısınız. O artıq sizə lazım olmayacaq. Biz ona sizin adınız olan lövhəni asacağıq. O burada, olduğu kimi qalacaq. Həyəcanlanmayın, həmişə belə edilir. Əgər siz məsihçi olmağa hazırlaşsınızsa, onda ağlınızdan imtina etməli olacaqsınız“.

Əlbəttə, Valdo ilə olan bütün bu əhvalat uydurma idi. Lakin bu əhvalat bir çox insanların məsihçi olmağın nə demək olduğunu fikirləşdikləri zaman onların adət halını almış fikirlərinin yolunu təsvir etməyə bizə kömək etmişdi. Onlar elə fərz edirdilər ki, məsihçiliyə dönməkdən ötrü, ağlından imtina etməlisən, başqa sözlə, öz intellektini qurban verməlisən və səmərəli surətdə fikirləşməkdən əl çəkməlisən.

Bu əsətirdir.

Bəşər tarixində çox böyük zəkalar məsihçilər olublar. Onlar arsında həvari Pavelin, Avqustinin, Martin Lyuterin, Con Kelvinin, Con Benyanın, Ditrix Bonxefferin, Frensis Şefferin adlarını çəkmək olar.

Məsihçi olmaq o demək deyil ki, öz intellektlərinlə əbədi ziddiyyətdə olmalısan. Bu o deməkdir ki, onu daha mükəmməl, tam etməlisən. İnsan məsihçi olan zaman hər şeydən tez, dərhal ətraf mühitin necə qeyri-adi yığımı kimi zahir olunan əlaqəsiz hissələrinin bir harmonik tamlıqda cəmlənməsini görür.

Özünün tərcümeyi-halında K.S. Lyuis danışır ki, gələcəyin gənci kimi o, məsihçiliyi intellektualsız sistem hesab etdiyindən Müjdədən qaçırdı və var qüvvəsi ilə ona müqavimət göstərirdi. Amma bu maneə dağıldı və o „sevincindən təəccübləndi“. Dönmənin yalnız onun təsəvvüründə alovlandığını və ona yaradıcı güc verdiyini hiss etdi. Onun özünün ədəbi zəhməti sayəsində, belə ki, məsələn, „Balamutun məktubları“ və hamının sevdiyi altı hissədən ibarət „Narniyanın Salnamələri“ kimi əsərləri məşhurlaşmışdı.

Lyu Uolles özünün qeyri-adi intellektual və yaradıcılıq qabiliyyətindən istifadə edərək, məsihçiliyin əsassızlığını sübut etməyə qərara aldı. Lakin Xoş Xəbərin gücü klassik „Bek Qur“ əsərini yazan müəllifi imana gətirdi.

Britaniyalı hüquqşünas Frenk Morison İsa Məsihin dirilmə faktını təkzib edən kitab yazmaq fikrində oldu. O əsaslı araşdırmalar etdi, fədakarcasına qarşısına qoyduğu məqsədə çatmağa çalışaraq tarixi dəlillər yığdı. Nəticədə, onun intellekti və əməyi qaçılmaz sonluğa gətirdi ki, İsa həqiqətəndə ölüldən dirilmişdi! Frenk, beləcə məsihçi oldu.

Müjdə sizin intellektual qabiliyyətinizdən imtina etməyi tələb etmir. Əksinə, o tələb edir ki, siz öz ağılınzdan Pavelə qətiliklə deyə bilməyincə, mümkün qədər daha tam istifadə edəsiniz: „...mən Müjdədən utanmıram, O iman edən hər kəsin, ilk əvvəl yəhudinin, sonra isə yunanın xilaslığı üçün Allahın qüdrətidir“ (Rom. 1:16).

Özün əmin ol

Ağıllı insanın məsihçi ola bilməməsi haqqında əsətin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü bu tapşırığı yerinə yetir.

Yəhyanın müjdəsinin 8-ci fəslindən 32-ci ayəni; Peterə birinci məktubun 3-cü fəslindən 15-ci ayəni; Həvarilərin İşləri kitabının 17-ci fəslindən 2–4-cü ayələri oxu.

Həmçinin həmin kitabdan epikürçü və daha səbatlı filosoflarla və areopaq mütəfəkkirlərlə qarşılaşan Pavelin Afinaya gəlişi haqqında nəql edilən 17-ci fəsldən 16–34-cü ayələri oxu. 23-cü ayəyə diqqətlə fikir ver. Pavel afinalıdan ağıllı fikri buraxmağı xahiş edirmi? O onlara öz biliklərini təlimlərində çatışmayan şeylərlə doldurmağı təklif edirmi?

.....

.....

.....

Afinada iman edənlər arasında areopaqın üzvü, məşhur mütəfəkkir var idi (34-cü ayə). O kim idi?

.....

.....

23

23. Ceff və professor

Kor iman haqqında əsatir

„Deməli, siz məsihçisiniz?“ — professor üstünlük görünüşü ilə saqqalını sığalladı.

Kollecın birinci kurs tələbəsi Ceff, elə ucadan udqundu ki, ona elə gəldi bunu auditoriyada hamı eşitdi.

„Onda mənə deyin, — professor davam etdi, — siz yüz faiz əminliklə sübut edə bilərsiniz ki, İsa ölüldən dirilib?“

Ceff öskürməyə çalışdı, lakin onun cavabı hər necə olsa, şişanın ciyiltisinə oxşar alınacaq: „M-m, yox“.

„Bax, görürsünüz? — professor dedi. — Kor iman. Avam, ağılsız, hər cür məntiqdən məhrum edilmiş“. O yazı taxtasına tərəf döndü, alçaldılmış Ceff isə fasiləyə qədər tamamilə qıpqırmızı oturmuşdu, onun ruhu kədərli idi.

Mənim gənclik çağı zamanımda bu cavan oğlanın yerində olaraq, mən professorla tamamilə razılaşardım. O zaman mən fikirləşirdim ki, məsihçi imanı — bu, kor imandır və məsihçiliyi onun əsassızlığını sübut etmək məqsədilə öyrənməyi qərara aldım. Amma mən nə qədər çox məsihçiliyi tarixi və biblik mövqedən araşdırırdım, o qədər çox başa düşürdüm ki, bu, ağıllı, qanunauyğun imandır.

İsa Onun ardınca gedənlərə deyirdi: „Siz həqiqəti dərk edəcəksiniz: və həqiqət sizi azad edəcəkdir“ (Yəh. 8:32). O deməmişdi: „Sizə həqiqətə etinasızlıq göstərmək lazımdır“. O deməmişdi: „Hətta həqiqətdən də narahat olmayın“. O deməmişdi: „Siz həqiqətin ziddiliyinə inanmalısınız“. O demişdi: „*Həqiqəti dərk edəcəksiniz*, və həqiqət sizi azad edəcəkdir“.

İsa bizə Xilaskar və Rəbb kimi Ona etibar edərək intellektual özünə qəsd etməyə çağırır. O istəyir ki, biz Ona düşünmədən inanaq. Məsihçi imanı faktlara əsaslanmalıdır.

Ceffin imanına çağırış atan professor, fərz etdi ki, əgər nəyisə yüz faiz əminliklə sübut edə bilmirsinizsə, onda nə səmərə, nə də həqiqət yoxdur. O həmçinin hesab edirdi ki, məsihçi imanı kordur, belə ki, İsanın dirilməsini və ilahiliyini yüz faiz sübut etmək olmaz.

Bu əsətirdir.

Biz hadisələrin inkişafını çox çətinliklə demək olan dünyada yaşayırıq. Bu onu göstərir ki, nəyisə yüz faiz dəqiqliyi ilə sübut etmək praktiki mümkün deyil, riyaziyyat sahəsi istisnaqlı təşkil edə bilər.

Avtomobil istehsalçıları yüz faiz əminliklə sübut edə bilməzlər ki, onların yeni modeli təhlükəsizdir. Lakin maşınların külli miqdarda ağır sınaqlardan keçməsi *faktı*, tamamilə inandırıcıdır.

Prisyaşınlar yüz faiz əminliklə sübut edə bilmirlər ki, şübhə altında olan şəxs bu cinayəti törədib. Hətta əgər onlar onun səmimi etirafına

sahib olurlarsa da, həmişə gözlənilməyən səbəb olur. Məsələn, kimisi müdafiə etməkdən ötrü o yalan danışa bilər, yaxud bu etirafı etməyə onu məcbur edərlər. Lakin prisiyayı iclasçılar „hər cür şübhələrdən uca olacaq“ nəticəsini çıxarmaqdan ötrü *faktları* ölçürlər.

Eyni dəqiqliklə nə Məsihin dirilməsi, nə də Onun ilahiliyi yüz faiz əminliklə sübut edilə bilməz. Lakin bu o demək deyil ki, məsihçi imanı — kor imandır. O yetərincə sayda faktları yerbəyer edir. Bunlar həqiqi sübutlar deyil, çünki o zaman onlar yüz faiz əminlik verə bilərdi. Amma onlar kifayət qədərdir.

Həvari Yəhya Müjdədə yazmışdı: „İsa Öz şagirdləri qarşısında bir çox möcüzələr də göstərdi ki, bu kitaba yazılmamışdır“ (Yəh. 20:30). O bununla nə demək istəyir? O demək istəyir ki, İsa Müqəddəs Kitabda oxuya biləcəklərimizdən başqa çox möcüzələr göstərmişdi və onlar Onun ilahiliyini təsdiqləyir. Yəhyanın göstərdiyi fakt həqiqi sübut deyil. „Bununla bərabər, — o növbəti ayədə yazır, — amma İsanın Allahın Oğlu Məsih olduğuna iman edəsiniz və iman etməklə Onun adı ilə sizdə həyat olsun deyə, bunlar yazılmışdır“ (Yəh. 20:31). Bu ayələrdə (30 və 31) Yəhya əslində demişdi ki, şahidlik həqiqi sübut demək deyil, lakin onlar kifayət qədərdir.

Fransız riyaziyyatçısı, filosof və alim Blez Paskal demişdi ki, məsihçi imanı hər bir kəsi inandırmaqdan ötrü, əgər o onun əleyhinə qaldırılmamışdırsa, yetərincə sayda faktları və şəhadətləri özündə yerləşdirir.

Hərçənd, özü Allaha tərəfə gəlmək istəməyənlər üçün, heç vaxt kifayət qədər heç bir sübut olmayacaq.

Özün əmin ol

Kor iman haqqında əsatinin cəfəngiyyatını sübut etməkdən ötrü növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Yəhyanın müjdəsinin 20-ci fəslindən 30–31-ci ayələri oxu. Nə üçün Yəhya İsa „Məsihdir, Allahın Oğludur haqqında şəhadətçilik yazmışdı? „Onun adı ilə həyatı“ necə almaq olar? Nəyə (yaxud kiməsə) iman etməkləmi?

.....

.....

Lukanın müjdəsinin 1-ci fəslindən 1–4-cü ayələri oxu. Luka Müjdədə

yazdığı şeyləri xarakterizə etməkdən ötrü hansı sözləri seçmişdi (3-cü ayə)? Qeyd et ki, Luka öz Müjdəsini Feofil adlı bir insana yollayır. Luka özünün İsanın həyatı və Onun təliminin „sıra ilə təsviri“ yazısından hansı nəticəni gözləyir?

.....

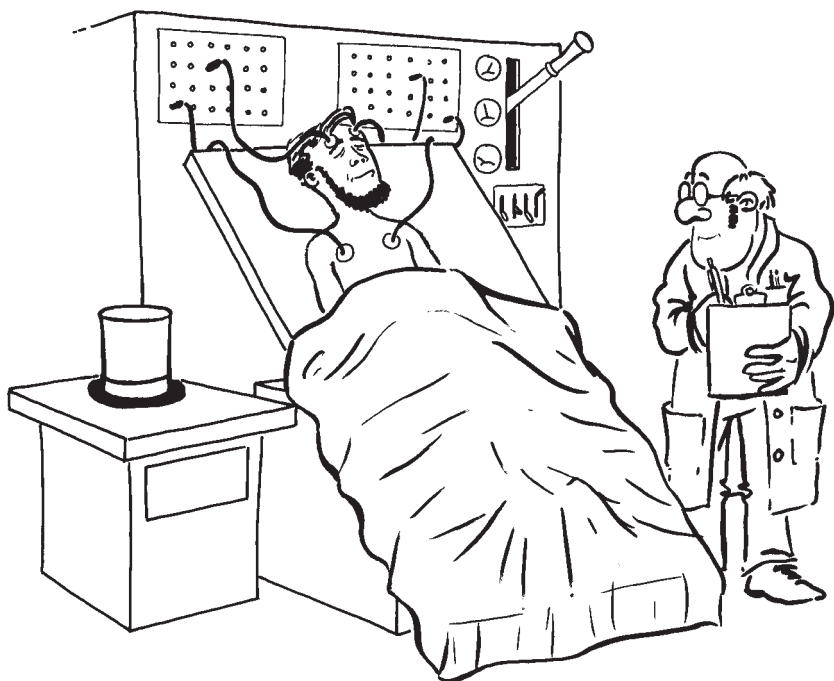
.....

„Təlimatlandığın təlimin möhkəm özülünü öyrənməyindən ötrü“ bu „əsaslı araşdırmaların“ şəhadətçiliyi sənin üçün məqsəd oldumu?

.....

.....

24. Avraam Linkoln və səhər saat 10-na təyin edilmiş tarix fənnindən imtahan

Elmi sübutların mühümlüyü
haqqında əsatir

„**B**ir dəqiqə, cənab“.

Mən indicə bir nüfuzlu Amerika universitetində mühazirəmi oxuyub qurtardım və dinlənilən material üzrə kimin sualı olduğunu soruşan kimi, auditoriyanın arxa sıralarından səslər eşidildi.

„Mən aspirantam və elmi işlə məşğul oluram, — cavan oğlan cavab verdi, — ona görə də elmi cəhətdən sübut olmayan şeyə inana bilmərəm. Siz İsa Məsihin dirilməsi faktını elmi cəhətdən sübut edə bilərsinizmi?“

„Xeyr“, — cavab verdim.

Aspirant özündənrazı halda gülümsədi.

„Əlbəttə ki, — mən davam etdim, — siz, axı hətta şəxsi təsdiqlərinizin həqiqiliyini elmi cəhətdən sübut edə bilmirsiniz“.

Elmi sübutlar, onu izləmək, dəlilləri qeyd etmək və bunun əsasında nəticə çıxaran zaman nəzarət altında olan bir və ya eyni hərəkətin döənə-döənə təkrarı üzərində qurulur. Elmi sübutlar — bu, təcrübəetmə və müşahidələrin nəticəsidir.

Bax, məsələn, elmi təcrübə necə qurula bilər. Kişi və qadınlar ağ xalatda, qadın qovluq və qələmlə, kişi isə əlində balaca ağ mətin vücdəli yonma ilə təcrübə otağına girirlər. Kişi ağ cismi krəndən adi su ilə dolmuş şüşə həcmi içinə batırır. Cismi o dəqiqə suyun səthinə çıxır. Qadın vərəqdə qeydlərin nəticəsi üçün nə isə yazır.

O yenidən cismi həcmi dibinə batırır. Cismi yenə suyun səthində üzür. Qadın yenidən qeyd edir.

O cismi lap dibə batırır. Cismi yenə də suyun səthinə qalxır. Qadın qeyd edir.

O batırır. Cismi suyun səthinə qalxır. Qadın qeyd edir.

Bu təcrübənin dəfələrlə yerinə yetirilməsindən sonra müşahidələr və nəticələrin qeyd edilməsinə nəzarətetmə şəraitində alimlər o nəticəyə gəlirlər ki, fil sümüyündən olan sabun suyun səthində qalır. Bunu elmi sübut hesab etmək olar.

Təəssüf ki, bir çox insanlar güman edirlər ki, əgər siz nəyisə elmi sübut edə bilmirsinizsə, onda bu əsassızdır, yaxud inanılmazdır.

Lakin bu əsətirdir.

Elmi metod nəyisə sübut etməyin yeganə üsulu deyil. Əgər bu belə olsaydı, onda siz Avraam Linkoln nə vaxtsa Birləşmiş Ştatların prezidenti olduğunu sübut edə bilməzsiniz, çünki bu hadisə təkrar oluna bilməz. O yalnız keçmişdə mövcud idi.

Eyni ilə siz, keçən həftənin beşinci günü səhər saat 10-da tarix fənnindən çox çətin imtahanınızın olduğunu elmi sübut edə bilməzsiniz. Siz bunu müşahidələr aparılan, dəlillər qeydiyyatdan keçirilən nəzarətetmə vəziyyətində bir neçə dəfə təkrar edə bilməzsiniz. Bu bir dəfə baş verir. Bu tarixdir.

Lakin, əgər Avraam Linkoln və ya sizin keçən beşinci günü tarixdən imtahanınızın mövcudluğu faktını elmi sübut etmək olmazsa, bu o demək deyil ki, bu hadisələr olmayıb. Keçmişdə yeri olan faktları sübut etmək olar. Və onların reallığının köməyi ilə sübut oluna bilən üsul „tarixi faktların hüquqi üsulla sübut edilməsi“ adlanır, yaxud „şəhadətçilik ifadələrinin metodu“ demək daha yaxşı olar.

Həqiqətən hadisənin baş verməsi faktını dəlillərin üç növünə: şifahi, yazılı və maddi şəhadətçiliklərə baxaraq, şəhadətçilik ifadələrinin metodu ilə sübut etmək olar. Bu qəbildən „dəlillər“ hər gün bütün dünya məhkəmələrində irəli sürülür və bu istənilən tarixi hadisənin reallığını təsdiq edə bilən köməklə sübut etmənin yeganə növüdür.

Məsələn, necə sübut etmək olar ki, (şahidlik ifadələri üsulu ilə) həqiqətən Avraam Linkoln adlı bir amerikalı prezident olub? Əgər onun idarəçiliyinin şahidlərini tapmaq mümkün olsaydı, onda siz onu tanıyan, onunla görüşən və onun nitqlərini eşidən insanlardan müsahibələr ala bilərdiniz — bu şifahi şəhadətçilik olardı. Siz onun yazdığı məktubların surətini, onun ölümü haqqında xəbər verən qəzetləri yığsaydınız və onun haqqında yazılan kitabları tapsaydınız — bu, yazılı şəhadətçilik olardı. Nəhayət, siz onun şəxsi cib saatını, onun özünün və anadan olduğu yerin fotosəklini, hətta onun qənd qabısını göstərsəydiniz, onda maddi sübutları təqdim edərdiniz.

Sizin keçən beşinci günü səhər saat 10-da tarixdən imtahanınızın olmasını necə sübut etmək olar? Şəhadətçilik ifadələri üsulu ilə: müəlliminiz buna şəhadətçilik edə bilərdi, siz tarixi və qiyməti qoyulmuş imtahan işinizi (əgər, əlbəttə ki, onu valideynlərinizdən gizlətmək lazım deyildisə) təqdim edə bilərdiniz, nəhayət, siz imtahan zamanı məktəb fotoqrafı tərəfindən çəkilmiş fotosəkli əldə edə bilərdiniz və i.ə.

Elmi metod məhduddur. Onun köməyi ilə qabaqlar baş vermiş hadisələrin reallığını sübut etmək olmaz. Sübut etmək olmaz ki, Napoleon Vaterlonun vaxtında tar-mar edilmişdi, XÜP əsrdə Londonda bubon taun xəstəliyi 150 000 adamı həyatdan aparmışdı, İsa ölüldəndən dirilmişdi, çünki bu hadisələri müşahidə aparılan, dəlillər qeyd edilən və onların əsasında nəticə çıxarılan nəzarətetmə şəraitində təkrar etmək olmaz.

Amma tarixi hadisələrin reallığını şifahi, yazılı və maddi sübutlarını göstərərək, şübhə olmadan hadisələrin həqiqiliyini sübut edən şəhadətçilik ifadələri üsulunun köməyi ilə sübut etmək olar.

Belə şəkildə, İsanın dirilməsi haqqında təsəvvür əsassız və inanılmazdır, çünki elmi sübut oluna bilməz, — bu əsətirdir. İsanın həyatı və xidmətləri, Onun göstərdiyi möcüzələr və dirilməsi faktları şəhadətçilik ifadələri üsulu ilə sübut oluna bilər və sübut olunmuşdur.

Özün əmin ol

Elmi sübutların mühümlüyü haqqında əsatin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Yəhyanın müjdəsinin 20-ci fəslindən 1–9-cu ayələri oxu. İsanın dirilməsi haqqında bu ayələrdə hansı maddi sübutlar qeyd edilmişdir?

.....

.....

Yəhyanın müjdəsinin 20-ci fəslindən 10–29-cu ayələri oxu. Bu ayələrdə Yəhya İsanın dirilməsinə müxtəlif cür reaksiya verən neçə şahidçinin adını çəkir?

.....

.....

Həmin fəsildən 30–31-ci ayələri oxu. Bu ayələrdə şəhadətçiliyin hansı növü qeyd edilir?

.....

.....

Nəhayət, Korinflilərə 1-ci məktubun 15-ci fəslindən 3–8-ci ayələri oxu. Bu ayələrdə dirilmənin neçə şahidinin adı çəkilib?

.....

.....

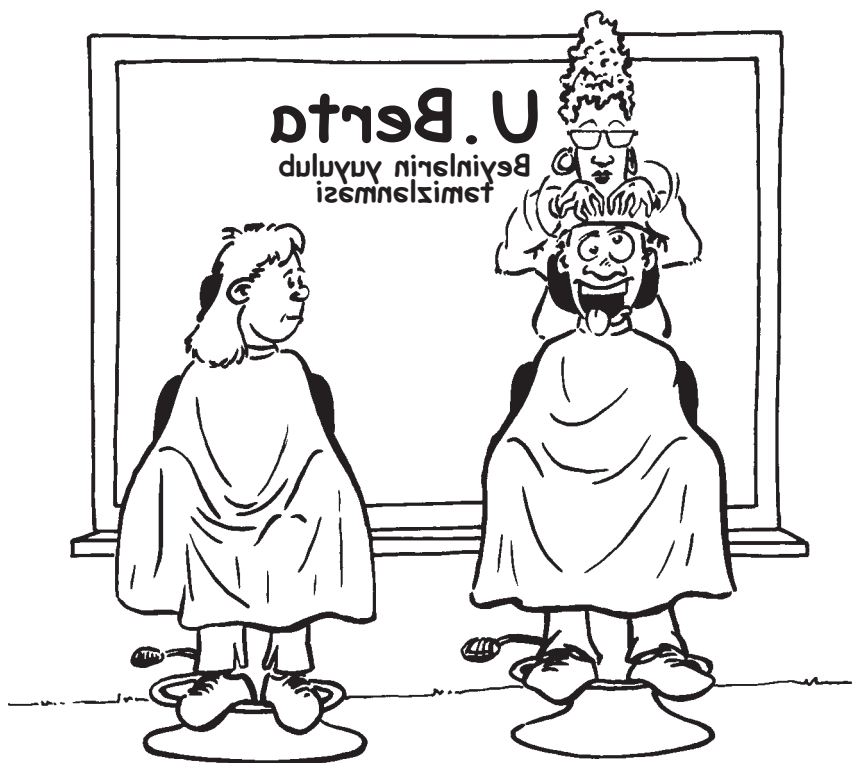
Şəhadətçilik ifadələrinin üsulları haqqında öyrəndiklərin şeyləri nəzərə alaraq, sən Məsihin dirilməsinə başqa sübutlar gətirə bilərsənmi?

.....

.....

25

25. Pörtülmüş pomidorlar və krossovkalar

Beyinlərin yuyulub
təmizlənməsi haqqında əsətir

Bir çox insanlarda məsihçiliyə müraciət mülahizələri, insanları inandırıcı sözlərin köməyiylə və məsihçilik „əsatirlərinin“ nəqlini təkmilləşdirən zaman „beyinlərin yuyulub təmizlənməsi“ kimi xüsusi psixoloji təsirlərin nəticəsində cəmləşir. Onlar elə təəvvür edirlər ki, məsihçilər başdan-başa xəyallarla yaşayırlar. Başqa sözlə, davranışda bəzi dəyişikliklərə gətirən əsaslı surətdə işlənmiş intellektual oyunlarla özlərini də çaşdırırlar başqalarını da.

Bu əsatirdir.

Tarix dərində şiddətlənən bir mübahisə zamanı, mən özümün necə Məsihə iman etməyim haqqında danışmağa başladım. Mən artıq demək olar ki, hekayəmi qurtaranda müəllim dedi:

„Qulaq asın, Makdauel, bizi şəhadətçilik yox, faktlar maraqlandırır“. Mən elə də bütün dünya üzrə məsihçi olandan sonra həyatları dəyişilən külli miqdarda insanlarla görüşmüşəm“.

„Çox sağ olun, — mən dedim. — İcazə verin mən öz hekayəmi qısaca tamamlayım, sonra isə sizin iradlarınıza cavab verərəm.“

Bir neçə dəqiqədən sonra mən müəllimin tutduğu iradlara qayıtdım.

„Çoxları bir və eyni ritorik sualları verirlər: „Məsih sizin həyatınızı dəyişib hə, nə olsun ki?“ Mən, hər halda ona cavab verməyə çalışaram.

Mənim üçün reallıq odur ki, İsa Məsih iki min il bundan əvvəl dirilib, milyonlarla insanlarda inam əmələ gələndə və İsa Məsihlə şəxsi qarşılıqlı münasibət qurmağa başlayan zaman, onların həyatının tamamilə dəyişilməsi o faktı təsdiqləyir. Və baxmayaraq ki, bu insanlar cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrinə aiddirlər, baxmayaraq ki, müxtəlif millətlərin nümayəndələrindən ibarətdirlər, onların həyatı heyranedici şəkildə eyni dərəcədə dəyişilir. İnsan Məsihə etibar edəndə — vacib deyil ki, o ən zəkali professor olsun, yaxud ən qaba vəhşi olsun, — onun həyatı dəyişilməyə başlayır.

Bəziləri deyəcəklər ki, mən arzu ediləni həqiqət kimi qəbul edirəm, yaxud sadəcə bu heç nəyi sübut etmir deyərək, mənimlə razılaşacaqlar. Amma Məsihçi üçün onun subyektiv təcrübəsi özündə möhkəm əsasa — obyektiv reallığa malikdir. Bu obyektiv reallıq — İsa Məsihin şəxsiyyəti və Onun dirilməsidir“.

„Məsələn, — sinifə müraciət edərək mən dedim, — tutaq ki, hansısa tələbə bu sinifə girib deyəcək: „Uşaqlar mənim sağ krossovkamda pörtülmüş pomidor var. Bu pomidor mənim həyatımı dəyişib. O mənə əvvəllər heç vaxt hiss etmədiyim sakitliyi, məhəbbəti və sevinci verdi. Bundan başqa, indi mən on saniyəyə yüz metr məsafəni qaça bilərəm“.

Mən sinifə gülümsədim.

Belə tələbə ilə mübahisə etmək çətindir, əgər danışıqlarını onun həyatı təsdiqləyirsə. Xüsusilə, əgər o qaçış zolağı dairəsində sizin ətrafınızı nəzərdə tutursa. Şəxsi şəhadətçilik tez-tez subyektiv arqumentlə nəyinsə real varlığının səmərəsindən ibarətdir. Ona görə *subyektiv təcrübəni yersiz bir şey kimi qəbul etməmək lazım deyil*.

Amma subyektiv təcrübənin gerçəkliyi haqqında mühakimə yürüdüləcək iki meyar var. Əvvəla, hansı obyektiv reallıq konkret subyektiv təcrübənin arxasında gizlənir? İkincisi, daha neçə insan belə subyektiv təcrübəyə malikdir?

Əgər iki meyar krossovkada pörtülmüş pomidor əhvalatına tətbiq edilsə, onda nə alınar? Birinci suala o tələbə belə cavab verərdi: „Mənim subyektiv tələşlərim onunla bağlıdır ki, sağ krossovkamda pörtülmüş pomidor qalıb“.

O zaman bunun ardınca ikinci sual gəlir: „Bu sinifdə, bu universitetdə, bu ölkədə, bu qitədə və i.ə. neçə insane həmin bu məhəbbəti, sakitliyi, sevinci hiss etmişdi və sağ krossovkalarına pörtülmüş pomidoru qoyanda daha tez qaçmağa başlamışdılar?“

Mən bu sualı verəndə sinifdə qəh-qəhə səsləri eşidildi. Bu, məlumdur. İkinci sualın cavabı aydındır: „Belə insanlar artıq yoxdur!“

Amma gəlin bunu, bu iki meyarı hiss edən məsihçiyə tətbiq etməyi vaxtlayaq.

1. Hansı obyektiv reallıq subyektiv təcrübənin arxasında gizlənir — həyatımın dəyişilməsilə?

Cavab: Məsihin şəxsiyyəti və Onun dirilməsi.

2. Daha neçə insan verilmiş obyektiv reallıqla əlaqədar bu kimi subyektiv reallığa malikdir — İsa Məsihin varlığı ilə?

Cavab: İsa Məsihə iman edəndən sonra müxtəlif mənşələrdən, müxtəlif millətlərdən və peşələrdən ibarət olan milyonlarla insanların həyatı yeni səviyyəyə qalxdı, onlarda sülh, sevinc və məhəbbət əmələ gəldi.

Məsihçi müraciəti — bu, beynin yuyulub təmizlənməsi ilə aparılan işin nəticəsi deyil. Baxmayaraq ki, subyektivdir, məsihçi təcrübəsi obyektiv reallığın əsasında qurulmuşdur və çox dəfələrlə onu son dərəcə təəccüblü şəkildə müxtəlif insanlar öz həyatlarında yaşamışdılar. Korinfilərə məktubunda həvari Pavel bu tələşlərin böyük gücü haqqında yazır:

Yoxsa bunu bilmirsinizmi ki, saleh olmayanlar Allahın Səltənətini miras almayacaqlar? Aldanmayın: nə əxlaqsızlar, nə büt-pərəstlər, nə zinakarlar, nə kişibazlar, nə uşaqbazlar, nə oğrular, nə tamahkarlar, nə sərxoşlar, nə acıdillər, nə də qəsbkarlar *Allahın Səltənətini miras almayacaqlar. Sizlərdən bəziləri də bu cür idi. Lakin siz təmizləndiniz, təqdis olundunuz və Rəbbimiz İsa Məsihin adı ilə, Allahımızın Ruhu ilə bəraət qazandınız.*
1 Kor. 6:9–11 (müəllif kursivi)

Özün əmin ol

Beynin yuyulub təmizlənməsi haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, Həvarilərin İşləri kitabından aşağıdakı parçaları oxu və Məsihə iman vasitəsilə həyatı dəyişilən insanın adını, milliyyətini və peşəsini göstər. Birinci sətir nümunə kimi verilib.

	Adı	Milliyyəti	Peşəsi
Həv. 8:26–39	naməlumdur	efiopiyalı	əyan
Həv. 9:1–9, 17–19			
Həv. 10:1–45			
Həv. 16:11–15			

26.

Şübhə ola bilməz

İman etməyən Foma haqqında əsatir

Zavallı Foma haqqında nələr yazmamışdılar, onu nədə günahlandırmamışdılar! Əlbəttə, onun nüfuzu İsa Məsihi ələ verən Yəhudadakı kimi pis deyildi. Onu, Rəbb çarmıxa çəkilən vaxtı üç dəfə inkar edən Peterlə müqayisə etmək olmaz. Lakin Fomaya, adətən İsanı əhatə edən o biri şagirdlərə nisbətən, Ona xidmətlərinin üç ili ərzində az etibarla yanaşırdılar.

Özünün şübhə doğuran etibarı ilə Foma İsanın dirilməsindən sonra baş verən hadisəyə borcludur. Məsih şagirdlərin yanına gəldi, baxmayaraq ki, onların yığışdıqları evin qapıları bağlı idi. Lakin Foma onlarla deyildi. Onlar Fomaya İsanın dirilməsi xəbərini verəndə, o cavab verdi: „Əgər Onun əllərində mıxlardan qalan yaraları görməsəm və mıxların yerinə barmağımı qoymasam, böyrünə də əlimi salmasam, inanmaram“ (Yəh. 20–25).

Ondan sonra İsa Fomanın yanına gəlib dedi: „Barmağını buraya gətir və əllərimə bax; əlini də gətir, böyrümə qoy; və imansız olma, imanlı ol“ (Yəh. 20–27).

Və budur, bir çox insanlar bu sözləri oxuyaraq, Fomanı, onun şübhəsinə görə təhqir etməyə başladılar. Belə hərəkət edərək onlar yaddan çıxarırlar ki, heç bir şagird dirilmənin sübutunu görməyənə qədər inanmamışdı. Bundan başqa, hər biri artıq İsanın əllərini və böyrünü görmüşdü. Məsih axı Fomaya deməmişdi: „Sənə şübhə etmək lazım deyildi“. Bunun əvəzinə Öz şagirdlərinə sübutu göstərüb, sonra isə demişdi: „...imansız olma, imanlı ol“. Və nəhayət, Foma artıq hər şeyi öz gözləri ilə gördüyü zaman (Müqəddəs Kitabda deyilməyib, o əlini əvvəl etmək istədiyi kimi İsanın böyrünə qoyub), O İsaya müraciət edən tarixdə imanda ən böyük tövbə edənlərdən biri kimi bu sözləri dedi: „Mənim Rəbbim, mənim Allahımdır!“

Bu və ya digər səbəblərdən biz bu nəticəyə gəldik ki, şübhə — hər bir halda pisdır. „*Həqiqi* məsihçilər şübhə etmirlər“, — biz deyirik.

Bu əsətirdir.

Şübhə imana zidd deyil; o — imanın əcdadıdır. Şübhələr imanı məhv etmir; o onun yolunu açır. Fomanın əhvalatı kimi, çox vaxt şübhə bizi həqiqətə aparən təkan ola bilər.

„Mənə inanın, səmimi şübhələrdə iman — Tennison dedi, — bütün məzhəblərin yarısından çoxdur.

Qordon və Uilyam Braunlar özlərinin „Romalılara məktub: Mücdəyə azadlıq və lütf“ kitabları üzərində işləyən zaman hiss etdilər ki, „iman həqiqətləri axtarmaq vasitəsilə böyüyür, axtaranlar isə suallar verməlidirlər, suallar isə „səmimi şübhələrdən“ əmələ gəlir. „Şübhə „*skeptikos*“ yunan sözündən olub, mənası suallar əmələ gələn“ deməkdir.

İmanda olmayan Foma haqqında əsətir ondan ibarətdir ki, „həqiqi məsihçilər şübhə etmirlər“, bibliik özülə malik deyillər. Fomanın təcrübəsindən ibrət almaq olar ki, şübhələr təbiidir, biz öz şübhələrimizdə səmimi ola bilərik və İsa bizə həqiqəti açan zaman bu səmimi şübhələr bizi imana gətirməlidir.

Özün əmin ol

İmanda olmayan Foma haqqında əsətin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü, bu tapşırıqları yerinə yetir.

Lukanın müjdəsinin 24-cü fəslindən 1–12-ci ayələri oxu. Qadınlar İsanın dirilməsi haqqında xəbəri gətirəndə şagirdlərin reaksiyası necə oldu (2-ci ayə)?

.....

.....

Həmin kitabın 24-cü fəslindən 13–24-cü ayələri oxu. Ammaus yolunda gedən iki şagird erkən eşitdikləri dirilmə xəbərinə necə reaksiya verdilər? Onlar bunun baş verməsinə inandılar, ya yox?

.....

.....

Növbəti 25-dən 30-a qədər olan ayələri oxu. Bu iki şagirdə hər cür şübhələr dirilmənin reallığında hansı şəkildə yox edildi?

.....

.....

Həmin fəsildə 36–47-yə qədər ayələri oxu. Dirilən Məsihin görünməsinə şagirdlərin ilk reaksiyası necə oldu (41-ci ayə)? Onun dirilməsinə onlar necə inandılar (40, 42, 43 və 45-ci ayələr)?

.....

.....

Yəhyanın müjdəsinin 20-ci fəslindən 19–29-cu ayələri oxu. Fomanın „Rəbb Allah, mənim Allahımdır!“ harayına İsa necə cavab verdi? İsa

bizim həm bunu düşünməyimizi, həm də Onu Rəbb Allah kimi etiraf etməyə hazır olmağımızı arzu edir.

.....

.....

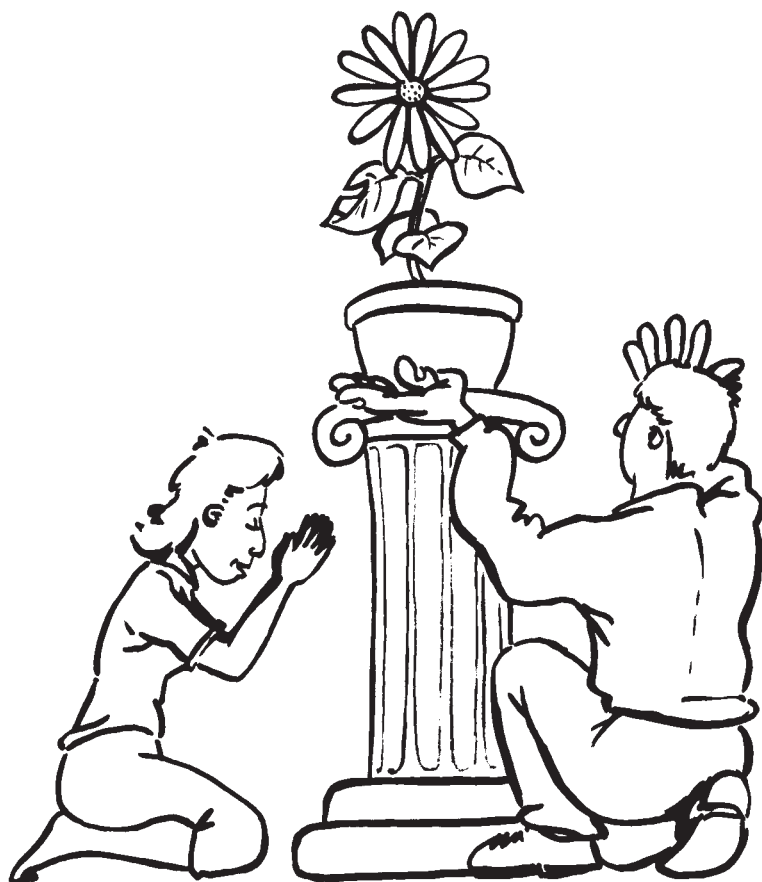
Bəs, sən nədə şübhə edirsən? İsanın səni şübhələrin vasitəsilə yeni tövbəetmə imanına aparmasından ötrü dua et.

.....

.....

27

27. Ev bitkiləri dualara cavab vermirlər

Hər kəsin öz imanı olması haqqında əsətir

Kelli rəfiqəsi Xizerlə mətbəx masası arxasında oturmuşdular.

„Mən fikirləşirəm ki, bizlərdən hər birimiz nəyəsə inanırıq. Mən demək istəyirəm ki, məsihçilik bu hələ hamısı deyil. Əsas odur ki, sənin nəyəsə *imanın olsun*“.

Xizer qaşlarını çatdı, sanki bu ona daha aydın fikirləşməyə kömək edə bilərdi.

„Deyəsən, sən haqlısan, — o dedi. Nəhayət, məsihçilik də xilas amalında imanla qurulmuşdur. Mən belə fərz edirəm. — O ara verdi, bir az sonra aramla danışmağa davam etdi. — Mən elə fərz edirəm ki, o qədər də vacib deyil nəyə iman edirsən, əgər iman edirsənsə, bu kifayət qədər bəsdır“.

Bağışla Xizer. Bağışla Kelli. Bu əsatirdir.

Bu yaxınlarda kollecın bir müəllimi sinfin qarşısında bəyan etdi: „Mən imana güvənirəm. Mən imanın gücünə inanıram. Mən görmüşəm ki, o tamamilə həyatı dəyişir“.

Lakin bu ekzistensializmdir, məsihçilik yox. Bu ekzistensializmdə əsas dayaq „etiqad“da edilmişdir və vacib deyil ki, nəyə və ya kimə inanırsan.

Bir dəfə mənə böyük universitetlərin birində keçirilən debatlarda, fəlsəfə fakültəsinin dekanının opponenti təmsalında iştirak etməyə dəvət etmişdilər. Debatlar insana iqtisadi gücün inkişaf məhsulu kimi baxılan marksist nəzəriyyəsinə həsr edilmişdir. Çıxışım zamanı mən qeyd etdim ki, insan kimi mənim üçün tarixi, biblik imanları möhkəm saxlayan İsanın dirilməsi həlledici əhəmiyyətə malikdir.

„Qulaq asın, Makdauel, — opponentim mənim sözümü kəsdi, — iş axı dirilmədə deyil. Bu hadisənin olub-olmamasının o qədər də əhəmiyyəti yoxdur. Vacibi odur ki, onun olmasına siz *inanırsınızmı*?

„Cənab, — mən cavab verdim. — Siz yanılırsınız. Həqiqətdə iş məhz ondadır ki, mənim inanıb-inanmadıqlarım *həqiqidirmi*. Çünki inandığım şey əgər həqiqi deyilsə, onda mənim məsihçilik imanına hüququm yoxdur“.

Debatdan sonra bir müsəlman tələbə mənə yaxınlaşdı.

„Cənab Makdauel, — o dedi, — mən bəzi məsihçilərin Məsihə imanından daha güclü Məhəmmədə iman edən bir para müsəlman tanıyıram“.

„Belə də ola bilər, — mən cavab verdim, — lakin məqsəd bunda deyil. Məqsəd *kimin imanının güclü* olmasında yox, ancaq sizin kimə iman etməyinizdir“.

Sizin imanınızın dəyəri imanın özündə yox, kimə iman etməyinizdir. Ola bilsin, sizin imanınız yer üzündə olan və olacaq bütün insanların imanından güclüdür, lakin əgər siz öz imanınızı, məsələn otağınızı

bəzəyən dibçəyə cəmləyirsinizsə, Allahla xilasedici qarşılıqlı münasibəti qurursunuzmu? Günahların bağışlanmasını alırsınızmı? Əgər sizin güclü imanınız varsa, nəyə görə yox? Çünki siz ev bitkilərinə iman edirsiniz!

Digər tərəfdən, əgər sizin imanınız çillə bir ölçüdədirsə və siz bu imanı İsa Məsihə cəmləyirsinizsə, Allahla xilasedici qarşılıqlı münasibəti bərqərar edirsinizmi? Günahların bağışlanmasını alırsınızmı? Aşkar surətdə. Fərq nədədir? Fərq — sizin Kimə iman etdiyiniz obyektədir.

Məsihiçi imanı subyektiv deyil, bu son dərəcə şəxsi imandır, o bütövlüklə obyektivdir. Məhz buna görə həvari Pavel Korinfilərə 1-ci məktubunda yazmışdı: „Və əgər Məsih dirilməmişdirsə, deməli imanınız da bihudədir; siz hələ öz günahlarınızın içindəsiniz“ (1 Kor. 15:17). Pavel etiraf etdi ki, subyektiv imanda günahlardan azad olmaqdan ötrü yetəncə sizin imanınız nə qədər *güclü* olması vacib deyil. Yalnız sizin imanınızın İsa Məsihin dirilməsi imanı olacağı zaman, siz „lütlə... iman vasitəsilə“ xilas olacaqsınız (Ef. 2:8), müəllif kursivi). Sizi iman yox, İsa Məsih xilas edəcək.

Özün əmin ol

Hər kəsin öz imanının olması haqqında əsatinin cəfəngiyyatını sübut etməkdən ötrü bu tapşırığı yerinə yetir.

Yəhyanın müjdəsinin 3-cü fəslindən 16-cı ayəni oxu. Bu ayədə əbədi həyata malik olmamızdan ötrü „Onda“ sözünün nə qədər əhəmiyyətli olmasına diqqətlə fikir ver.

Yəhyanın müjdəsinin 8-ci fəslindən 24-cü ayəni oxu. Bu ayədə İsa yalnız *iman etməyin*, yoxsa Ona iman etməyin vacib olduğuna işarə edir?

.....

.....

Həvarilərin İşləri kitabının 16-cı fəslindən 20 və 31-ci ayələri oxu. Pavelin sözlərinə əsasən Filippində müraciət edən məhbusa nəyə (və ya kimə) iman etmək lazım idi?

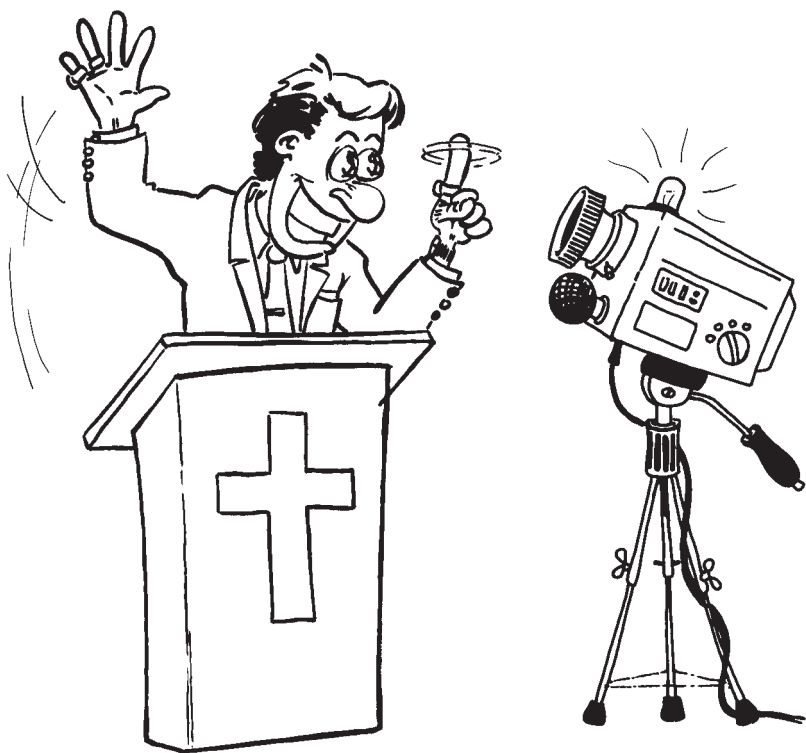
.....

.....

Romalılara məktubun 3-cü fəslindən 22-ci ayəni tap və buraxılan yerləri açar sözlərilə doldur: „Allahın gerçəkliyi imanla“
 hamıya və bütün imanlılara...”

28

28. Günah, sünilik və Billi Qrem

Elmer Gentri haqqında əsatir

Elmer Gentry — Sinkler Lyuisin eyni adlı məşhur romanının əsas qəhrəmanıdır. Gentry — tamahkar, şəhvətpərəst və ikiüzlü tip, bir şeyi öyrədib başqa şey edən vəzçi idi. Onun sözü, vəzləri və demək olar ki, bütün həyatı tamamilə hiyləgərlik və fırıldaqlardan ibarətdir.

Son zamanlar uydurulmuş surətdə Elmer Gentrynin adı tez-tez bir neçə məşhur vəzçilərin və kilsə xidmətçilərinin nüfuzunu ləkələyən davalarla bağlı xatırlanır. Cim Bekkerin şöhrəti, hamıya onun kəbinsiz əlaqələri haqqında məlum olanda və bu davanın qabağını aldığı zaman sonrakı təşəbbüsləri tezliklə biabırçılığa çevrildi. Baş verənləri öyrənən Cimmi Svoqqart Bekker haqqında mənfi fikirlər söylədi, lakin onun sözləri dərhal onu pornoqrafiya şövqündə etiraf etməyə məcbur etdikdən sonra şaiyəyə çevrildi. Dövri mətbuatı cəlb edən bu və başqa qalmaqalların sayəsində gücləndirilmiş diqqət ona gətirib çıxardı ki, çoxları Elmer Gentry haqqında əsatirə inanmağa başladılar, o şeyə inanmağa başladılar ki, vəzçilərin, kilsə xidmətçilərinin və məsihçi liderlərin çox hissəsi təhrif edilmiş və ikiüzlüdür.

Bununla belə, bu kimi hadisələrin ətrafında hay-küy qaldıran qəzetlər, jurnallar və televerilişlər nə üçünsə fədakarcasına və sədaqətlə Allaha xidmət edən və xidmət etməyi davam etdirən o müjdəçilərin və vəzçilərin üstündən sakitliklə keçirdilər. Cimmi Svoqqartın günahı və onun təşəbbüsləri özünün sarsılmış vəziyyətini təsis etməkdə, sadəcə kilsənin rifahı naminə Billi Qremi əlli illik fədakar əməyinin fonunda tutqunlaşdı. Onun vəzlərini milyonlara insanlar eşitmişdi, həyatı heç vaxt onun öyrətdiklərinin ziddinə getməmişdi. Lakin buna baxmayaraq Qrem etiraf etdi ki, özünün xidmətinin lap əvvəlindən o „qorxur ki, — və əvvəlki kimi qorxur, — hansısa əməli ilə Allahı təhqir edə bilər“.

Billi Qrem, Lui Palo, Çarlz Kolson, Doson Makallister və Çarlz Suindoll — bax, həyatları öyrətdiklərinin bilavasitə əksi olan, yalnız böyük sayda məsihçi liderlərindən olan bir neçəsinin adları. Təəssüratlar ona cəmlənir ki, bizim cəmiyyətimiz həvəslə Elmer Gentry haqqında əsatirə, vəzçilər və kilsə xidmətçiləri arasındakı çoxlu riyakarlığa inanır. Lakin bu əsatirdir.

Həvari Pavel birinci əsrin məsihçilərinə xəbərdarlıq etmişdi: „...sizin aranızda da yalançı müəllimlər olacaq“. O həmçinin əlavə etdi ki, „onların üzündən həqiqət yolu küfr olunacaqdır“ (2 Pet. 2:1–2). Məhz buna görə Elmer Gentry haqqında əsatirin yayılmasına çalışaraq iblis olduqca səylə işləyir. O istəyir ki, həqiqət küfr olsun, Allaha xidmət edən kişilər və qadınların vəzləri başqalarının günahları və ikiüzlülükləri ilə ləkələnmiş olsun.

Lakin bununla belə, baxmayaraq ki, başqaları bunu edə bilərlər, həqiqət həmişə həqiqət olaraq qalır. Biz hər necə olsa, xilaslı Allahın

mərhəməti, bizim İsa Məsihə imanımız vasitəsilə alırıq. Və Allahda əvvəlki kimi „sizi bədrəməkdən qorumağa, Öz izzətinin hüsuruna böyük sevincə ləkəsiz çıxarmağa“ qadirdir (Yhd. 24).

„Beləliklə, — Peter dedi, — ...ehtiyat edin ki, pozğun adamların xətası ilə yoldan azdırılmayasınız və sabit vəziyyətinizdən ayrılmayasınız. Ancaq Rəbbimiz və Xilaskarımız İsa Məsihin lütfündə və Onu tanımaqda tərəqqi edin. Ona indi və əbədi olaraq izzət olsun! Amin“ (2 Pet. 3:17–18).

Özün əmin ol

Elmer Gentry haqqında əsatinin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü aşağıdakı tapşırıqları yerinə yetir.

Filipililərə məktubun 1-ci fəslindən 15–18-ci ayələri oxu. „Məsihi natəmiz vəz edənlər“ haqqında Pavel nə deyir? Onun fikrincə hər şeydən vacib nədir?

.....

.....

.....

Korinfililərə 2-ci məktubun 11-ci fəslindən 3–15-ci ayələri oxu. Pavel ondan ehtiyat edirdi ki, korinfililər „Məsihçi həvarilərin görünüşündə qəbul etdikləri“ yalançı həvarilərin ardınca gedərək, „Məsihdə sadəlikdən yana çevrilirlər“. Nə üçün Pavelin sözlərinə görə, onu baş verənlər təəccübləndirmir?

.....

.....

.....

Korinfililərə 1-ci məktubun 4-cü fəslindən 16 və 17-ci ayələri oxu. Pavel başqalarından ona bənzəmələrini xahiş etməyi əsas götürürdü! Nə üçün o belə inamla bu haqda xahiş edirdi? (17-ci ayəyə bax)

.....

.....

.....

Biz görkəmli məsihçi liderlərinin qalmaqalçı hadisələrə cəlb edilməsini görəndə, Pavelin sözlərinə görə özümüz-özümüzü aparmalıyıq. Korinfilərə 10-cu fəsildən 12-ci ayəni oxu. Bu ayələrə əsasən, o faciələr bizə necə təsir etməlidir?

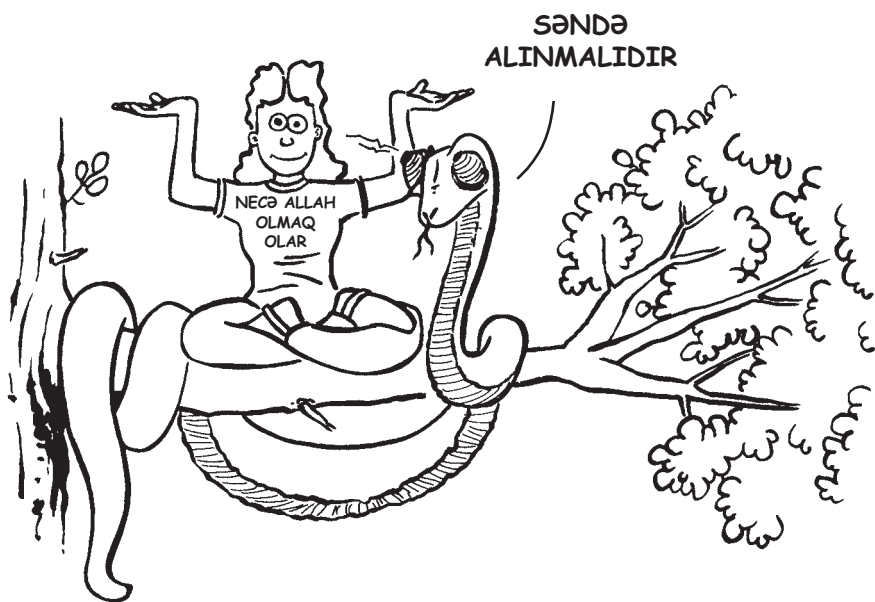
.....

.....

.....

29

29. Hiyləgər ilanının vədi

„Yeni əsr“ hərəkəti haqqında əsətir

Mağazaların birində qıvrımsaqlı, ehtirassız simalı qadın rəfiqəsinə özünün „ovsunlu kristal kvars“ ecazkar şəfaverici gücündən danışdı. „Bax, bir ildən artıqdır ki, mən nəinki zökəm olmuram, hətta heç bir dəfə də olsun başım ağrımayıb“, — o təmtəraqla deyirdi.

Sakit, xoş görkəmli bir kişi inandırdı ki, bəzi heyvanlar aləminin nümayəndələri (balinalarla, delfinlərlə, quşlarla) musiqi səsləri və rəsmlərin köməyi ilə ünsiyyətdə ola bilər.

Yüksək vəzifəli cazibədar bir kişi, qərara alınmış qədim çin prinsiplərinə rəhbərlik edir, yetmiş bir yaşı tamam olmuş mehriban nənə isə on birinci əsrdə necə Roma katolik kilsəsinin rahibəsi olması haqqında „xatirələr ilə“ bölüşür.

Quru, başqa planetdən gələn, hipnoz, mistik proyeksiyalar, şərq fəlsəfəsi — burada daha nələr yoxdur. „Yeni əsr“ hərəkəti („YƏ“ qısaca) — bu, ola bilsin Şirli Makleynin „Qurtaracaqda“ (*Out on a limb*) kitabının və televerilişlərin silsiləsi sayəsində müstəsna dərəcədə məlum olan ideya və etiqadların tam yığıdır.

„YƏ“ hərəkəti — bu, din və ya hansısa qrup deyil, bu əhval-ruhiyyə, dünyagörüşdür; o özünə müxtəlif ideya və anlayışları daxil edir. Baxmayaraq ki, bir cümlə ilə „YƏ“ hərəkətinin necə təsəvvür edildiyini formalaşdırmaq mümkün deyil, onu ardıcılıları üçün səciyyəvi olan eyni etiqada parçalamaq olar. Onlar fərz edirlər ki, Allah hər şeydə iştirak edir, və biz hamımız — Allahıq, düşüncələrimizi dəyişərək, özümüzdə bu „allahı“ axtara bilərik (onunla birgə, həm də məhdudiyyətsiz mümkünlükləri).

Bu əsətidir.

„Yeni əsr“ hərəkətində indiki məqamda onun bütün inanılmaz məşhurluğu ilə ona həsr edilmiş televerilişlər və çox geniş tiracla tez satılan kitab silsilələrindən başqa yeni bir şey yoxdur. Onun kökü Eden bağı zamanından gəlir.

Yaradılış kitabında iblis necə ilan siması götürüb Adəm və Həvvaya vəd etdi ki, əgər onlar qadağan olunmuş bəhrədən yesələr, onda „xeyiri və şəri bilən allahlar kimi“ olacaqları yazılmışdır. Lakin yaradılışın ixtiracısı iblis, aldatdı. Axı, baxmayaraq ki, onlar xeyir və şəri bildilər (günahabatma anına qədər isə ancaq yaxşılığı bilirdilər), onlar allah olmadılar.

„YƏ“ hərəkəti birbaşa şəhadətlik edir ki, insanlar əvvəlki kimi eyni səhvləri edirlər. Dörd yüz il bundan əvvəl Monten qeyd etmişdi: „İnsan həqiqətən ağılsızdır. O hətta ən kiçik bir şey yarada bilmir, lakin düşüncələrində allahlar vardır“.

Amma Allahın Kəlamı göstərir ki, „YƏ“ hərəkəti ideyası — əsətidir. İsa haqqında belə sözləri oxumaq kifayətdir: „Allahın surətində olduğu halda O, Allahla bərabərliyi, imtinası mümkün olmayan bir haqq saymadı. Lakin

Özünü heç edərək, Özünü qul surətinə salıb, insanlara oxşar oldu. Görkəm etibarilə də insan kimi, O Öz təvazökarlığını göstərdi və ölümədək, hətta çarmıxa çəkilməklə ölümədək itaətkarlıq etdi“ (Flp. 2:6–8).

Müqəddəs Kitabın başqa heç bir şeylə müqayisə edilməz Xoş xəbəri insanların allahlara bənzər olmasından yox, ancaq ondan ibarətdir ki, Allah „insana bənzər kimi“ edilmişdir və bizim əbədi həyata malik olmamızdan ötrü, günahlarımıza görə ölmüşdü.

Özün əmin ol

„YƏ“ hərəkəti haqqında əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Yaradılış kitabının 3-cü fəslindən 1–7-ci ayələri oxu. İblis Adəm və Həvvaya, əgər onlar qadağan edilmiş meyvədən yesələr, nəyi vəd edir (5-ci ayə)? Onlar meyvədən yeyəndə (7-ci ayə) bu iki vəddən hansı yerinə yetirildi? Onların allahlara bənzər olmaları vədi yerinə yetirildimi?

.....

.....

.....

Həvarilər Barnaba və Pavelə nələr baş verdiyini oxu (Həv. 14:8–18). Onların insanlara şəfa vermələrinə izdiham necə reaksiya verdi (7-ci ayə)? İzdiham bu iki böyük missioneri allah adlandıranda, onlara nə cavab verdilər (14-cü ayə)? Pavel və Barnaba „YƏ“ hərəkəti üzvlərinin düşüncələrini dəyişib allah ola biləcəkləri bəyanatına necə cavab verərdilər?

.....

.....

.....

Həvarilərin İşləri kitabının 12-ci fəslindən 21–23-cü ayələri oxu. Xalq Hirodun nitqinə necə reaksiya verdi (22-ci ayə)? Onların tapdıqları „allahla“ nə baş verdi (23-cü ayə)?

.....

.....

30.

30. Bunlar mənə
nəyə görədir?

Bəxtiyar həyat haqqında əsatir

On yeddi yaşlı məsihçi Sindi, cümə günü dərsdən asudə vaxtlarında işlədiyi restorandan öz maşınında gecəyarısı evə qayıdırdı. Birdən o, dəhşətli bir şey gördü — yolun ortası ilə düz ona qarşı bir maşın şütüyürdü. Sindi dönməyə çalışdı, lakin qarşıdan gələn maşın onun „Şevrole“tinə girdi. Zərbədən Sindi öldü. Onun ölümünə səbəb olan maşının sürücüsü sərxoş idi.

İki yaşlı Vera, onu arı sancan zaman evə yaxın olan bağda oynayırdı. Qızın üzü bir anda şişdi. Anası o dəqiqə bunun nə qədər təhlükəli olmasını başa düşdü və onlar xəstəxanaya qaçdılar, lakin gecikdilər. Vera yolda öldü. Onun valideynləri anlamadılar ki, arı sancmasından uşaqla allergiya olub.

Ən aşağı təbəqəyə məxsus olan bir hindli qadının uşağı oldu. Zəiflikdən öldüyü həyatının bütün dörd ayını o karton qutuda keçirmişdi. Onun anası iki aydan sonra ölmüşdü.

Həyatda çox ədalətsizliklər olur: uşaqlar ölürlər, yaxşı insanlar əziyyət çəkirlər, bəzi məsihçilər dözülməz əzabların acısını çəkirlər. Əzablara dözən bu yaxşı insanlar, tez-tez deyirlər: „Bunların hamısı mənə nəyə görədir? Mən buna layiq deyiləm! Bu ədalətsizlikdir“.

İnsanlar Müqəddəs Kitabda tapmaq olan bu əhvalatı qədim patriarx Yəhya dövründən başlayaraq, „Yaxşı insanlara bədbəxtçilik üz verəndə“ kitabını yazan ravvin Qorald Kuşnerə qədər bu sualı nəsildən-nəslə verirlər.

Bu sualın arxasında yaxşı insanların, xüsusilə məsihçilərin mübarizələrdən, kədərlərdən və əzablardan azad bəxtiyar yaşamalarının məğzi durur.

Lakin bu əsatirdir.

Allah heç vaxt məsihçilərə bəxtiyar həyat vəd etməmişdir. O heç vaxt həyatın asan olacağını, yaxud yaxşı adamlara yalnız xoş hadisələr hazırlandığını deməmişdir. O Onu sevən və Ona xidmət edənlərə rahat və şirin həyat zəmanət verməmişdir.

Lakin insanlar əsrlər boyunca məhz belə fikirləşirlər. Hərçənd, əgər Allahın Sözünlü diqqətlə oxusaq görərik ki, bu fikirlər səhvdir.

İsanın şagirdləri ona insanların nə üçün əzab çəkmələri haqqında əbədi sualı verirdilər. Onlar ona anadangəlmə kor olan insanı göstərdilər.

„Rəbbim! — onlar Ondən soruşdular. — Onun kor doğulması üçün kim günah işlətmişdi, özü, yoxsa ata-anasını?“

İsa cavab verdi: „Nə özü günah işlədib, nə də ata-anası...“ (Yəh. 9:2–3) və insanı sağaltdı.

Bunu dünyada baş verən əksəriyyət bədbəxtçiliklər haqqında da demək olar. Bəzi insanlar əziyyət çəkirlər, çünki onlar günah işlətməmişdilər,

məsələn mağazadan oğurluq edib və buna görə həbsxanaya düşən kişi kimi. Kimsə başqasının işlətdiyi günaha görə, digəri əziyyət çəkir, məsələn valideynlərinin kokain qəbul etdiyinə görə potalogiya şöbəsində doğulan körpə kimi. Lakin yer üzündə əksəriyyət əziyyətlər „nə özü günah işlədib, nə də valideynləri“ kateqoriyasına düşür.

Allah dünyanı yaradanda, O yerin cazibə qüvvəsi və ya hərəkət qanunları kimi belə təbiətin qanunlarını da yaratmışdı. Biz hamımız bu qanunlarla yaşayırıq. Lakin hərdənbir biz onların qurbanları oluruq. Bəzən yerin cazibə qüvvəsi qanununa görə insanlarla dolu təyyarə yerə düşür və parçalanır. Bəzən isə hərəkət qanunu faciələrin aqibətinə gətirib çıxarır, məsələn avtomobil toqquşması zamanı. Allah yaxşı insanlar üçün təbiət qanunlarını dəyişmir.

Həyatda çox ədalətsizliklər var. Fəlakətlər, xəstəliklər, faciələr, ölüm — bunların heç biri məsihçilərdən yan keçmir. Həqiqətən, hər şeydən daha tez-tez İsanın şagirdlərinə verdiyi vəd, təxminən belə səslənir: „Dünyada kədəriniz olacaqdır“. Lakin eyni zamanda O məsihçilərə inam da verdi: „Cəsur olun: Mən dünyaya qalib gəldim“ (Yəh. 16:33).

Məsihçilər əziyyətlərdən xilas olmayıblar; lakin bununla belə onlar buna hazırlanmışdılar, çünki „Mən dövrün sonuna qədər hər gün sizinləyəm“ deyən O Kəs həmişə onlardır (Mat. 28:20).

Özün əmin ol

Bəxtiyar həyat haqqında əsatinin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü bu tapşırığı yerinə yetir.

Müqəddəs Kitabdan növbəti parçanı oxu. Əziyyətin acısını çəkən o insanı, yaxud o xalqı müəyyən. et. Nə üçün onlar əziyyət çəkirlər? Allah onları əziyyətlərdən, yaxud bədbəxtçilikdən azad edibmi? O Onlar üçün nə isə etdimi? Əgər hə, onda nə?

Həv. 4:1–13, 21

Luk. 23:32–43.....

1 Kor. 6:4–10.....

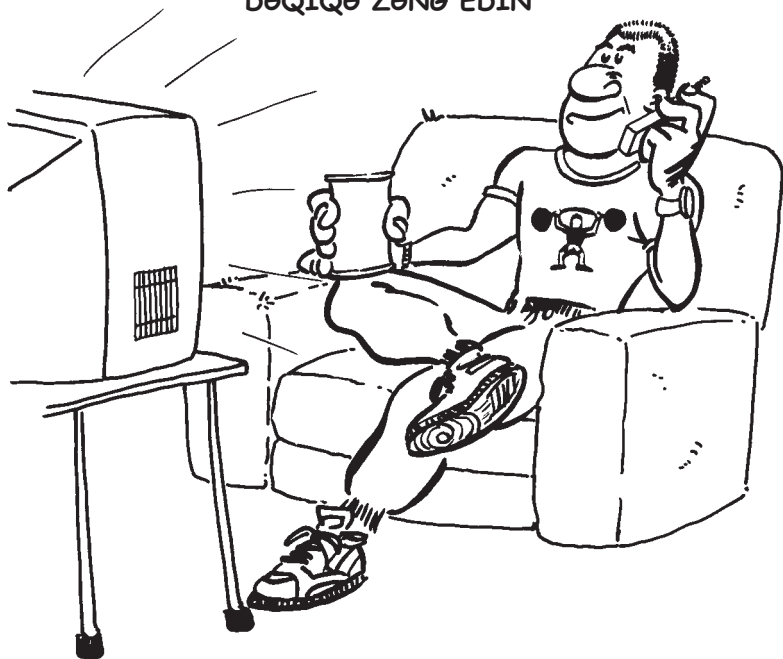
2 Kor. 12:7–10.....

Həyat və xoşbəxtlik haqqında əsatirlər

31. Varlılar — deməli xoşbəxtdirlər

BİZİM BRILLİANTLA BƏZƏDİLMİŞ KARTOF
TƏMİZLƏYİCİNİ ALARAQ, SİZ NƏHAYƏT
XOŞBƏXTLİYİ ƏLDƏ EDƏCƏKSİNİZ! 29,99\$ 1-800-Ə BU
DƏQİQƏ ZƏNG EDİN

Xoşbəxtliyin var-dövlətdə
olması haqqında əsətir

Uşaqlar bu insanın hər şeyi var idi.

Vaxtilə, dostum Riççi məktəbi atmışdı. Ona görə yox ki, onun oxumağa qabiliyyəti çatmırdı, yox, ona görə ki, o təhsil haqqında diplom olmadan da külli miqdarda pul qazanmağın mümkün olduğunu başa düşdü. O isti sinif otağını buraxıb, ölçüsünə görə on altı yaşlı balaca oğlana çoxlu pul verən zavoda işə düzəldi.

Bu iş mənim yalnız arzu edəcəyim bazarlığı etməyə ona imkan verirdi. O özünün xizəkli tırtıllı avtomobilinin palçığını çapır, aerokizəyilə küləklə qarın üstündə sürətlə gedir, motorlu qayığında göldə gəzib dolaşırdı. O pulları sağa və sola səpələyirdi.

Etiraf etmək lazımdır ki, mən ona həsəd aparırdım. İlk vaxtlarda. Lakin, tezliklə onu zavoddan qovdular və qazanc olmadı. Qazancla birlikdə o qalan hər bir şeydən: aerokizəyindən, qayığından, xizəkli tırtıllı avtomobilindən məhrum oldu. Riççi hər şeyi itirdi. Lakin daha pisi o idi ki, onun bütün həyatı kəlləmayallaq getdi. O, o qədər xoş güzəranı çoxaltmaq ideyası ilə sərf edilmişdi ki, onun həyatının məqsədi daha da çox sayda *şeyləri* əldə etmək idi. O, qayıq alan kimi dərhal növbəti bazarlığı planlaşdırmağa başlayırdı. Riççi, xoşbəxtliyin var-dövlətdə olması haqqında yetərincə sayda əsatirə „satıldı“, əgər sən dəyərli şeyləri əldə etsən, onda xoşbəxtlik durmadan sənə tərəf gələcək.

Tez və ya gec belə fikirlər bizim hamımızda yaranır. Eymos adlı bir səkkizinci sinif şagirdi bu yaxınlarda mənimlə bölüşdü ki, həyatda hələ nə ilə məşğul olacağını və hansı sənəti seçəcəyini bilmir, lakin ən başlıcası — bunu o yaqin bilirdi-özünə təzə maşın və şəhərin nüfuzlu rayonunda mənzil almaqdan ötrü çox pul qazanmaq lazımdır.

Bu əsatiri saxlamaqdan ötrü bütöv reklam sənayesi işləyir. Televiziya, radio, jurnallar daim sizə hansı *şeylər* olmadan yaşaya bilməyəcəyinizi xəbərdarlıq edirlər: „Svotç“, „Kelvi Klayn“, „Pontiak“, „Filips“ (həyatımızı yaxşılığa doğru dəyişək), „Cordaş“, „Soni“, „Meybellin“ (hamı sənə heyrandır), lazer patefonlar, videomaqnita fonlar, xizəkli tırtıllı avtomobillər, mümkün olan reallıq və „Em Ti Bi“. Reklam təşkilatçıları sizin sanki „əldə edərək“ və hansısa şeylərə malik olaraq xoşbəxt olmanıza inanmağınızdan ötrü, yorulmadan işləyirlər.

Yox, əgər belədirsə, onda xoşbəxt olmaqdan ötrü nə qədər pulun olmalıdır? Hansı markalı maşın özündə sizin bütün arzularınızı təcəssüm etdirəcək? Əgər sizin bütün arzularınız indi yerinə yetərsə, əllərinizi silkləyərək deyə bilərsinizmi „Ah-h! Hə, vəssalam!“ və ya növbəti siyahının tərtibinə başlayardınız?

Ruhun mübarizəsi, Allahın Sözü birbaşa xoşbəxtliyin var-dövlətdə olmaması haqqında deyir; bu əsatirdir. Mücdəçi Luka İsanın ehtiyat

tədbirindən yazmışdı: „...tamahkarlıqdan özünü saxlayın, çünki insan həyatı onun var-dövlətinin çoxluğundan asılı deyildir“ (Luk. 12:15).

Filipililərə məktubunda Pavelin sözləri də bizə göstərir ki, bu insan xoşbəxtliyi harada axtarmağı bilirdi. Və bu onda var idi. O şadyanalıqla qışqırırdı: „Rəbbdə olduğunuz üçün sevinin; və bir də deyirəm: sevinin“ (Flp. 4:4). Filipililərə qısa məktubda „sevinc“ və „sevinin“ sözləri düz on yeddi dəfə xatırlanır! Şübhəsiz, Pavel bilirdi, xoşbəxtliyi harada tapmaq olar.

Amma gözləyin-ha. Əgər biz bu məktubun 1-ci fəslinə nəzər salsaq, onda başa düşərik ki, Pavel sevinc və xoşbəxtlik haqqında olan bu sözləri *həbsxanada* olarkən yazmışdı (12–14-cü ayələr). Bizim təsəvvürümüzə görə onun heç bir şeyi yox idi. Nə „Svotç“ saati, nə yol kənarı, nə „Cordaş“ cinsi var idi, onun hətta pleyere də yox idi. Lakin o, xoşbəxt idi. O demişdi: „...yaşadığım şəraitdən məmnun qalmağa alışmışam. Mən yoxsulluq şəraitində də, firavanlıq şəraitində də yaşamağı bacarıram. Hər şeydə və hər şəraitdə tox olmaq və ac qalmaq, firavan yaşamaq və ehtiyac duymaq sirrini öyrənmişəm. Məni möhkəmləndirən (Məsih) vasitəsilə hər şeyi etməyə qadirəm“ (Flp. 4:11–13).

Xoşbəxtlik sənin nəyə malik olmağından asılı deyil. Əslində həqiqi xoşbəxtlik heç cürə nə isə zahirlə bağlı deyil. Məsihçi zəngin və ya yoxsul olmasından, tufanın şiddətlənməsindən, yaxud onun ətrafındakı tam sakitlikdən sevinə bilər. Bunun səbəbi İsa Məsihin bizə verdiyi daxili vəziyyətimizdə, ruhani dünyamızda və sakitçiliyimizdə kəsilir.

Özün əmin ol

Xoşbəxtliyin var-dövlətdə olması haqqında əsatin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Timoteyə 1-ci məktubun 6-cı fəslindən 3–5-ci ayələri oxu. Bu ayələrdə Pavel Allah yolunun qazanc mənbəyi olduğunu düşünən adamlardan danışır.

.....

.....

Bu fəslin 6-cı ayəsində Pavel var-dövlətə can atmağı digər mövqedən müqayisə edir. Onun sözlərinə görə „ən böyük mənimləmə“ nədən ibarətdir?

.....

.....

İbranilərə məktubun 13-cü fəslindən 5-ci ayəni oxu. Bu ayədə olanlarla məmnun olmağın səbəbləri göstərilib. Bu hansı səbəbdir? Səndə olanlarla kifayətlənməyindən ötrü olan şeyə Allahın daimi iştirakının münasibəti necədir?

.....

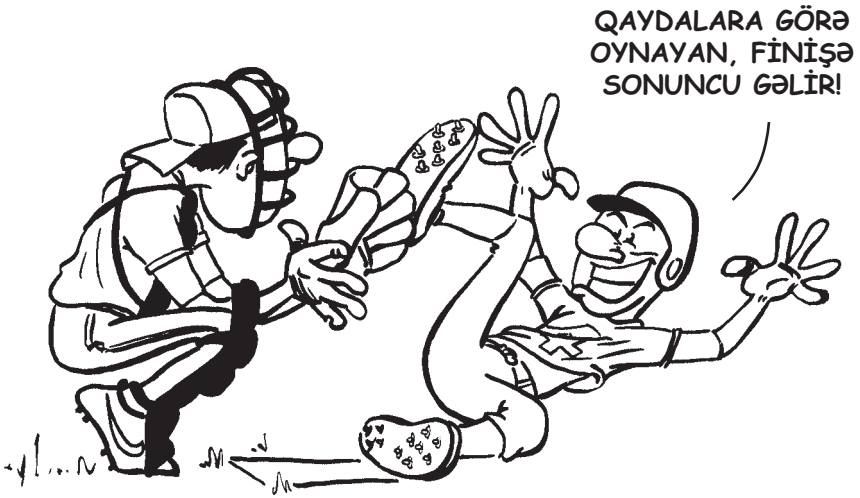
.....

Lukanın müjdəsinin 6-cı fəslindən 38-ci ayəni oxu. Bu ayədə İsa acgözlük haqqında nə deyir? Əliaçıqlıq haqqında? O yalnız var-dövlət haqqındamı danışmışdı, yaxud Onun sözləri daha nəyinsə haqqında idi? Xoşbəxt olmaqdan ötrü indi sənin fikrincə nələr tələb olunduğunu sadala. Səmimi ol. Sənin tərəfindən sadalananların hansı, puldan asılıdır?

.....

.....

32. Həyasızlıq və diribaş Docer

Leo Durçer əsatiri

X yüzilliyin 30–40-cı illərində „Diribaş“ Leo Durçer bir neçə müddət Bruklinski „Docerə“, Nyu Yorklu „Yankiyə“, sinsinatski „Redsova“ və sent-luiski „Kardinala“ qarşı oynamışdı. Bundan başqa, o ən yüksək liqada müvəffəqiyyətə nail olmuşdu. Lakin, ola bilsin, Durçer özünün tez özündən çıxan xasiyyəti və hərəkət tərzinə haqq qazandıran həyat prinsiplərilə daha artıq şöhrət qazanmışdı. Bu prinsip belə səslənir: „Qaydaya görə oynayan, finişə sonuncu gəlir“.

İntriqaçı Durçer üç dəfə komandanın meneceri kimi Milli liqada mükafatlara müvəffəq oldu. Onun komandasının oyun tərzı tez-tez şəxsən özününkünə oxşamağa başlayırdı. O güman edirdi ki, qələbəni saxlamaq istəyən insana, dalaşmaq, cırmaqlaşmaq, dişləmək, gücü çatana qədər döymək, itələmək və başqalarını incitmək lazımdır.

Lakin bu əsatirdir. Leo Durçer haqqında əsatirdir. Belə müvəffəqiyyətlə o C.R. Evinq əsatiri adlandırıla bilər. Və ya Anjela Çinning əsatiri. Amma onu necə adlandırısan da, — onun heç fərqi yoxdur, əsatir kimi qalacaq.

IV Orel Leonard Herşiser özünü 1988-ci ilin dünya çempionatında „Docers“ Los-Anjelos komandasının birinci dərəcəli pitçeri kimi göstərdi. O həmin ildə seçim yarışı vaxtı iyirmi üç oyunu udmuşdu. Bundan başqa, növbəti bir-birinin ardınca bu zaman heç bir balları itirməyərək, əlli doqquz qol vuranda rekordu sübut etdi. Bundan başqa, o ən yaxşı oyunçu kimi çempionlar liqası silsiləsində Nyu Yorkun „Metsov“ komandasına qarşı və beysbol üzrə ildə bir dəfə olan ABŞ çempionatında oklend „Eysimi“ komandası üzərində „Docersin“ qələbəsinə görə mükafata layiq görülmüşdü.

Orel həm də qaydaya görə oynayanlardan bir idi. O Məsihi idi. Hər bir bal itgisi olmadan özünü irəliyə vermə silsiləsindən rekord vurandan dərhal sonra, o dizləri üstündə əyilib Allaha minnətdarlığını bildirmişdi. Beysbol üzrə ABŞ çempionatının final oyunundan sonra, soyunma otağında o müxbirə demişdi ki, sakitləşmək və fikrimi cəmləşdirməkdən ötrü, oyun meydançasında özüm haqqında himn oxuyurdum. Həmin axşam milli televiziya da çıxış edərək, o demişdi: „Baxmayaraq ki, bu veriliş dini mövzuda deyil, mən Allaha minnətdarlıq etmək istəyirəm“. Və baxmayaraq ki, növbəti sezonda çiyindən aldığı xəsarət idman karyerasına son qoydu, onun beysbol sahəsində nailiyyətləri həmişə istedadının şahadətçiliyi və müvəffəqiyyətə doğru yolda gərgin əməyi kimi rekordlar kitabında qalacaq.

Əgər kimsə qaydaya görə oynayırsa, həmişə finişə sonuncu gəlir, onda Orel bu qədər nailiyyətlərə necə müvəffəq oldu?

Müqəddəs Kitab — Ruhun mübarizəsi — Leo Durçer əsatirini dağdır, axı o yalan üzərində qurulmuşdur.

Leo Durçer əsətiri deyir: „Qaydaya görə oynayan, finişə sonuncu gəlir“. Müqəddəs Kitabda isə deyilir: „Həlimlər nə bəxtiyardırlar, çünki yeri miras alacaqlar“ (Mat. 5:5).

Leo Durçerin əsətiri deyir: „Yumruğunla yüksəkliyə özünə yol aç“. Allahın sözündə deyilir: „Rəbbin hüsurunda alçalın, O isə sizi yüksəldəcəkdir“ (Yaq. 4:10).

Leo Durçerin əsətiri deyir: „Özünü təriflə. Başqalarının qarşısında özünü göstər. Əgər sən öz istədiyinə nail olmusansa, onda sənə necə yaxşı adam olduğunu onların hamısına göstər“. İsa deyirdi: „Çünki öz-özünü yüksəldən hər kəs alçaldılacaq, öz-özünü alçaldan isə yüksəldiləcəkdir“ (Luk. 14:11).

Əlbəttə, bəzən qaydaya görə oynayan, *haqiqətən* finala sonuncu gəlir. Lakin bu qaydaları pozanlar da həmçinin geri qalanlar sırasında olurlar. Öz karyerasına görə, Durçer üç dəfə ən yüksək liqada komandanın meneceri kimi mükafata nail oldu. Lakin iyirmi bir dəfə bu ona nəsis olmadı. Hətta bir dəfə onun komandası sonuncu yeri tutmuşdu.

Lakin, bəzən Orel Herşiserin əhvalatı kimi, gərgin zəhmət, inadcılıq, qətilik və ciddilik qaydaya görə oynayıb finişə birinci gələnlərə kömək edir. Və bu baş verən zaman, məmnunluq fikirlərdən daha çox olur ki, qələbə düzgünlük yolu ilə əldə edilmişdi.

Özün əmin ol

Leo Durçerin əsətinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Yaradılış kitabının 39-cu fəslindən 1–6-cı ayələri oxu. Yusif Misirə qul kimi gətirilmişdi, lakin buna baxmayaraq, o misirli Potifarın evində mühüm insan oldu (nəticədə Potifarın üzərində mühafizəkar rəisi kimi ucaldıldı). Hansı şəkildə Yusif belə yüksək səviyyəyə nail oldu?

.....

.....

2 Padşahlar kitabının 1-ci fəslindən 1–12-ci ayələri oxu. Orada Davudu İsrailin hökmdarı olmasına gətirib çıxaran hadisələr yazılıb. O „Qalibyyət“ kimi qalmasına necə münasibət göstərdi?

.....

.....

Lukanın müjdəsinin 14-cü fəslindən 7–11-ci ayələri oxu. İsanın dediyi Süleymanın Məsəlləri nəinki böyük müdrikliyi, həm də sağlam fikri özünə daxil edir. Süleymanın Məsəllərini öz sözlərimizlə necə deyə bilərik? „Özün haqqında fikirləşmək daha yaxşıdır
və qoy sən haqlı olmasan da, sənin düşünməyindənə ki
ancaq hər şey əksinə olacaq“.

.....
.....

33

33. Zəiflərlə, iradəsizlərlə və talançılarla dostluq etmirik

Fəriseylərin əsatiri

Onlar kimi, belələrinə istənilən Amerika məktəblərinin dəhlizlərində rast gəlmək olar. Zəiflər, çirkin meymunlar, qırxıq başlar. Təxəllüslər dəyişə bilər (sizin Los-Anjelosda və ya Des-Maunesdə yaşamanızdan asılı olaraq), lakin bu şeylərin vəziyyətini dəyişməyəcək. Münasib və qeyri-münasib kompaniya var. Qeyri-münasib kompaniyaya düşməməkdən ötrü, son dərəcə ehtiyatlı olmaq lazımdır.

Aşağıda adları çəkilən bəzi məlumatlar hansı kompaniyanın „münasib“, hansının isə qeyri-münasib olduğunu ayırd etməyə sizə kömək edər.

Zəiflər, iradəsizlər, kütbeynlər və anlaşılmazlar: geyimdə üslubun yoxluğu (zövqsüz növdə damaların millərlə uyğunlaşdırılması?). Oğlanlar kəpənək qalstuk və yaxud qısa dar tuman geyinirlər. Onların həqiqətən riyaziyyat və təbiyyat elmləri *xoşlarına gəlir*.

Qırxıq başlar, kütbeynlər, kobudlar: hərbişdirilmiş növlər. Silah aludəçiləri. Növbəti müharibəni gözləyə bilmirlər. Son dərəcə uzun „Döyüşdə!“ və „Yeni əsgərlərin keşikçi dəstəsi“ filmlərinə baxmağa qabildirlər.

Çirkli meymunlar və avtomanlar: Onlar „Bu körpə bala səkkiz dəqiqəyə altmışa qədər sıxa bilər“ (Hə? *Bu* körpə balanınsa, kapotunun altında 454-dür“) belə söhbətlər aparan zaman həmişə məşinlərə „körpə bala“ deyərdilər.

Hoqqabazlar: səciyyəvi hoqqabaz oyun zolağında piruətlər edə, iri kitabın məzmununu əzbərdən yadda saxlaya və ya kompyuter kimi statistik məlumatları verə bilər. Lakin ondan nə isə başqa bir şey haqqında soruşun və onun ağlının qapı dəstəsindən artıq olmadığını görə bilərsiniz.

Əlbəttə, bu siyahını artırmaq olar: yöndəmsizlər, əzbərcilər, uydurmaçılar, narkomanlar. Məqsəd ondadır ki, elə insanlar var ki, onlarla birgə olmaq yaxşıdır, elələri də var ki, heç qəbirdə də onlarla yanaşı olmasan yaxşıdır! Ancaq hamısı ona görədir ki, əgər sən iradəsizlə mehriban olsan, onda onun „iradəsizliyindən“ nəsə bir şey sənə də keçə bilər. Yaxud bəziləri *səni onunla* fikrən bir-birinə bağlamağa başlayacaqlar. Sən, axı buna yol verə bilməzsən, elə deyilmi?

Eyni problemlə də İsa qarşılaşmışdı. O ruhani idi. Ruhanilər isə yalnız müəyyən dairədə insanlarla ünsiyyətdə olurdular: əsas etibarilə elə ruhanilərlə və „müstəsna dindar“ insanlarla. Fəriseylər bir qisim

insanların münasib, digərlərini isə qeyri-münasib kompaniya hesab edilən ciddi qaydalarını xüsusi cəhdlə işləyib hazırlayırdılar. Lakin İsa bu qaydanı pozdu. O qeyri-münasib kompaniya ilə ünsiyyətdə olurdu. O vergiyiğanlarla yeyib-içirdi. Cüzamlı xəstəyə toxunurdu. Samariyalı qadınla söhbət edirdi (bu isə ikiqat haram idi).

Nəticədə İsa ələ salınmış oldu və tənqiddə məruz qaldı. O elə etinasızlıqla fəriseylərin əsətinə münasibət göstərirdi ki, Onun haqqında deyirdilər: „Budur qarınqulu və şərab düşkünü İnsan — vergiyiğanların və günahkarların dostu!“ (Luk. 7:34).

Bununla belə, bu ələ salmalar İsanı laqeydsiz buraxdı. Axı, nəhayət göründü ki, Onun ən sadıq dostlarından çoxu münasib olmayan kampaniyadan çıxmışdılar. Mənfur vergiyiğan Matta Onun ən yaxın on iki şagirdindən biri oldu. İsa tərəfindən sağaldılan kasıb kor yolçu cəsarətlə fəriseylərin qarşısında dayanıb İsa haqqında şəhadətçilik edirdi. Canından yeddi cini çıxardığı Mariya Maqdalina isə İsa çarmıxa çəkilən zaman Onu tərk etməyən çoxlardan biri idi.

Kim bilir? Ola bilsin, məktəbinizdə siz dostlarınız arasında zəiflər, qırıxq başlar və ya çirkli meymunlara rast gələcəksiniz. Əlbəttə, sizə nəyisə qurban vermək lazım gələcəkdir. Lakin bunun nəticəsində siz nəyəsə nail olacaqsınız.

Axı İsa sizə demişdi: „...Sizə dostum dedim... Siz məni seçmədiniz, Mən isə sizi seçdim və gedib məhsul verəsiniz və məhsulunuz baş olsun deyə sizi təyin etdim ki, Mənim adımla Atadan hər nə istəsəniz sizə versin. Bir-birinizi sevəsiniz deyə bu şeyləri sizə əmr edirəm“ (Yəh. 15:15–17).

Özün əmin ol

Fəriseylərin əsətri cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Müjdələrdə İsa nahar vaxtı süfrə başında arzu edilən qonaq kimi bizim qarşımızda durur. Növbəti parçaları oxu və Onun kimi, özünə dost hesab etdiyinə diqqətlə fikir ver:

Mat. 9:9–13

Mkr. 14:3

Luk. 7:36

Lukanın müjdəsinin 19-cu fəslindən 1–10-cu ayələri oxu. Heç nəyə baxmayaraq, İsa „vergiyigandan“ və „günahkarlardan“ qaçmadı, O Özünü onlar kimi apardı. Sən artıq İsa ilə Zəkəriyyənin tanışlığı əhvalatını bilirsən, kim kimə təsir etmişdi? Sən bu əhvalatdan özünə hansı nəticəni çıxardın?

.....

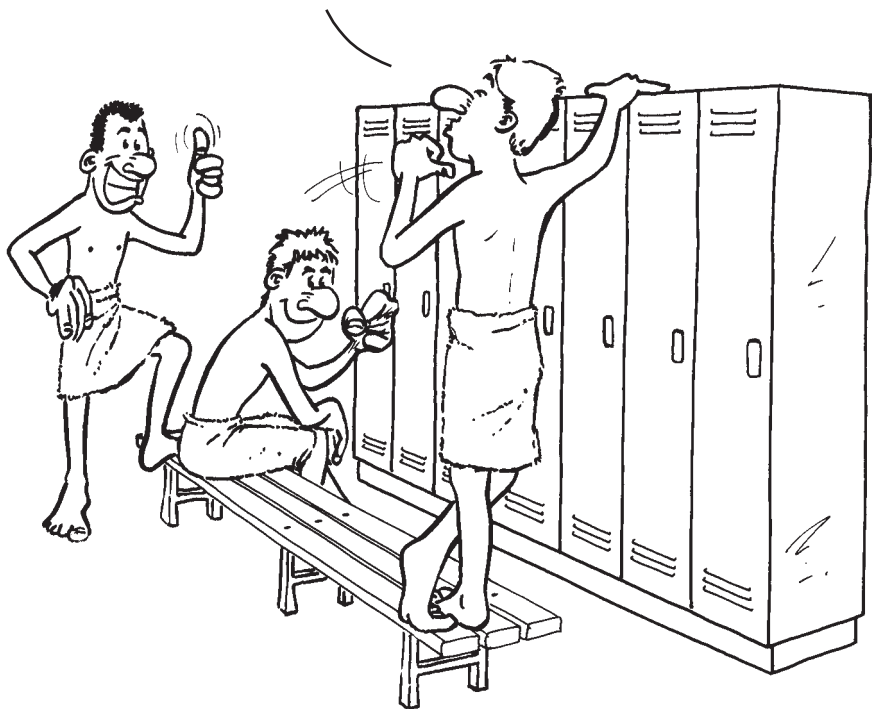
.....

.....

34

34. Oğlanlar islaholunmazdılar

MƏN ÖZ İSTƏYİMƏ NAIL OLDUM!

Əsl kişilər haqqında əsətir

Mənə inanın, məktəbin yuxarı sinif şagirdləri üçün oğlanların soyunma otağında eşidilən söhbətlərin onun anasının qulağına çatmasını istəyən az adam olar.

Cok dəsmalı üstünə atıb, dedi: „Ey, Den, hə, beşinci günü axşam sənin Andrea ilə görüşün necə keçdi?“

Sənin yanında dayanan oğlan isə, səni dirsəyi ilə itələyərək: „Bank udmusan?“ soruşur.

Kimsə qızğınlıqla təkrarlayır: „Hə, necə idi, o qaynar vücut?“

„Səhər yeməyi yataqda idi, səhərə?“

Sonra bunun ardınca olmazın qəhqəhələri, nalayiq jestlər, həyasız qışqırıqlar və „psi-psi“, yaxud „hə, körpə balam!“ yaxud da „gəl, balam, gəl“ kimi kobud fəryadlar gəlir.

Uşaqların çoxuna belə hallar tanışdır. Və hətta, əgər sən sinif yoldaşının sözü ilə getmisənsə və bu suallara müsbət cavab verməmisənsə, hər halda sənə özünü elə *göstərmək lazım gəlir* ki, „öz istədiyinə nail olmusan“, səndə artıq „bu olub“, sən artıq sekslə məşğul olmusan. Və əgər sən bunu etməsən, onda səninlə danışmağa dəyməz. Axı seks — bu, inkişafda müəyyən mərhələdir. Hələki kiminləsə yatmamısan, səni əsl kişi hesab etməyəcəklər.

Bu əsətidir. İblis yalanıdır.

Mən bunu bütün dünya üzrə milli kampaniyanın „Nə üçün gözləmək lazımdır?“ devizi altında keçirdiyi zaman artıq minlərlə gənclərə demişəm. „Əsl kişi olmaqdan ötrü, sekslə məşğul olmağın o şeyə nə kimi münasibəti var? Hətta on iki yaşlı yeniyetmə də sekslə məşğul ola bilər!“ Sonra mən belə dedim: „Bəs, bax „yox“ deməkdən ötrü, həqiqətən cəsarət tələb olunur“.

Və davam etdi: „Düz durub, düzgün deməkdən ötrü, əsl mənasında cəsarətli olmaq lazımdır: „Qulaq as, mən indi cinsi əlaqədə olmaq istəmirəm“. Bakirəlik — bu, həqiqətən nə iləsə qürurlanmaq lazım olan şeydir!“

Cinsi əlaqəyə girmək nisbətən adi bir şeydir. Bunun üçün yetgin bir insan və ya güclü iradəyə malik olmaq lazım deyil. Ancaq, bax izdihamın arzularının ziddinə getmək həqiqətən çətindir. Bax iradə, güc və cəsarət harada lazımdır.

Ola bilsin, bu sizə məlum deyil, lakin Müqəddəs Kitabda hər bir kəsin biləcəyi seksual sınaqlar və günahlar haqqında bir neçə əhvalatlar yazılıb. Onlardan biri Yusifin başına gələn hekayətdir.

Yusif Potifar adlı bir misirli hökmdarın sarayında işləyirdi. Müqəddəs Kitabda hər şey son dərəcə açıq yazılıb: „Yusif gözəl və yaraşlıq idi. Bir müddət sonra ağasının arvadının Yusifə gözü düşüb dedi: gəl mənimlə yat“ (Yar. 39:6–7).

Yusif sakitliklə özünə şirniklənməyə imkan verə bilərdi. Sonra isə, ola bilsin, məğrur görünüşdə soyunma otağında gəzişib öz qələbəsinə

öyünərdi! Axı sənin „əsl kişi“ olmağını sübut edəcək belə şans verilib.

„Lakin o, imtina etdi“, — Müqəddəs Kitabda yazılmışdır. Və həqiqətən də bir dəfə yox. Nəticədə sahibinin arvadının məşuqu olmasından imtina etməsi onun azadlığına səbəb oldu — onu zindana saldılar. Lakin Yusifdə həm iradə, həm cəsarət, həm də igidlik var idi. Çünki Yusif əsl kişi idi.

Axı, əsl kişi „ictimaiyyətin rəyinin“ təzyiqinə yalnız kişi soyunma otağında davam gətirə bilər. Yalnız əsl kişi gücünü toplaya və öz prinsiplərini izləyə bilər. Yalnız əsl kişi izdihama qarşı dura bilər. Yalnız əsl kişi „yox“ deyə bilər.

Özün əmin ol

Əsl kişi haqqında əsatin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Yaradılış kitabının 39-cu fəslindən 1–9-cu ayələri oxu. Yusifin Potifarın arvadı ilə yatmağa imkanı var idi. Onun təklifinə Yusifin cavabı nə olmuşdu (8-ci ayə)? O özünün imtina etməsinin iki səbəbini göstərir (8–9-cu ayələr). Bu hansı səbəblərdir?

.....

.....

.....

Yaradılış kitabının 39-cu fəslindən 10-cu ayəni oxu. Yusif belə sınaqlarla tez-tez üzləşirdimi? O bu sınaqlardan necə qaçmağa çalışırdı?

.....

.....

.....

Həmin fəsildə 11–23-cü ayələri oxu. Yusif Potifarın arvadı ilə tək qalanda və o yenidən onu yoldan çıxarmaq istəyəndə Yusif nə etdi (12-ci ayə)? Nəticədə Yusif özünün comərd əməlinə görə cəza aldı, lakin öz imtinasına görə Rəbbə qarşı günah etməməkdə o hansı xeyir-duanı aldı (20–23-cü ayələr)?

.....

.....

.....

35

35. Yerin göbəyi və kainatın mərkəzi

Xudbinlərin əsatiri

„Qulaq as, sən, qanmaz! Sənin bunu necə etməyin, məni az maraqlandırır, lakin bu cədvəllər və məlumatlar masamın üstündə olmalıdır! Təcili!“

Reyçel Taunsend gumbultu ilə telefonun dəstəyini aparatın üstünə qoydu və katibəsinin adını bağdı. Uzun xovlu məxmər üzlü mebellər və tünd rəngli ağacdan üz vurulmuş idarənin divarları onun sahibinin tutduğu mühüm vəziyyətin şəhadətçiliyini edirdi. Masanın bir küncündə, onu oxuyub məqsədilə aydın deyərək, „Hər şeydə necə birinci olmaq olar“ kitabı qoyulmuşdur. Reyçel başqalarının maraqları ilə hesablaşmayaraq və onlara heç bir təəssüf hissi olmadan münasibət göstərərək, iti sürətlə məqsədinə addımlamaq nəticəsində öz kampaniyasında təcili karyerasını etdi. Öz mənsəbinə çatmaqdan ötrü, başqa insanların başının üstündən keçib-gətmək onu tamamilə təşvişə salmırdı. O yalan təvazökarlıqlardan əziyyət çəkmirdi, şəxsi təşəxxüsünün hissi isə, ona həqiqi zövq verirdi.

İş otağına katibəsi girdi və Reyçel əmrlərini yağdırmağa başladı.

„Təcili o başiboş, heç bir şeyə yaramayan Pattersonu bura gətir. Və Ellisona de ki, o bu dəqiqə fərqi yoxdur, kimin üçünsə etdiyi əlindəki bütün işləri kənara qoyub, mənim hesabatlarımla məşğul olsun...“

Katibənin dili topuq çalırdı. Baxışlarındakı nəsə bunu etməyə onu məcbur etdi.

„Sizin qızınız... — katibə dilləndi. — Dayə zəng etmişdi. Daniyel uşaq meydançasından yoxa çıxıb“.

Reyçel telefonu götürdü. O aparata suallarını hədsiz tezliklə bağdı. Nəhayət dəstəyi yerinə asıb, katibəsinə batırdı: „Mənim keçmiş ərimi tap. Lap yerin altında da olsa. De ki, o BU DƏQİQƏ dayənin yanına yollansın.“

Reyçel bir anda öz „BMV“ maşınına mindi və şəhərin küçələrilə şütüdü. Daim siqnallayaraq, pedala qaz verərək, hiddətlə manevrlər edərək, o dayənin evinə sürətlə gədirdi. „Əgər ona bir şey olsa, özümü öldürərəm“. O işığa tərəf qaçdı. „Bəs, əgər mən onu tapmasam? Mənə kömək lazımdır“.

Tormozlamadan son dərəcə iti sürətlə maşını tində döndərdi. „Kim mənə kömək edə bilər? — Bu fikir onu dəhşətə gətirdi. — Kim mənə kömək edər?“

Birdən Reyçel başa düşdü ki, o həmişə özünü kainatın mərkəzi hesab etdiyinə görə, ona kömək edə biləcək heç kim qalmayıb, kömək üçün müraciət edə biləcək heç kim. „Mən zənn edirdim, mənə elə gəlirdi ki, mənə heç vaxt heç kim lazım olmayacaq. Mən həmişə özümü elə aparırdım ki, sanki bütün yerdə qalan insanların heç bir əhəmiyyəti yoxdur... Elə bil, yeganə vacib insan — bu, mənəm“.

Reyçel artıq demək olar ki, o yerə çatmışdı. O yol kəsişməsinə yaxınlaşaraq yüngülcə sürətini azaltdı və dayanmaqdan ötrü, özünün növbə vaxtında keşik çəkən şəxsi gördü. Onun qəzəbi vulkan püskürməsinə oxşayırdı. O piyada keçidində arxası ona uzaqdan görünən növbətçini tanıdı. O məktəblilərin yol keçməsinə kömək edərək, çox illərdir bu yol kəsişməsində durub maşınların hərəkətini tənzimləyirdi. Və onun qədd-qaməti həmişə Reyçelə qocalıb əldən düşmüş və gərəksiz görünürdü. İndi isə o hər şeydən başqa hələ onu təcili surətdə tormozdan yapışmağa və qiymətli vaxtını itirməyə məcbur etdi. Ona lənətlər yağdırmaqdan ötrü artıq ağzını açmaq istəyəndə, uşağın əlindən — onun uşağının, Daniyelin əlindən tutduğunu gördü!

Reyçel maşının qapısını taybatay açıb, cəld özünü qocanın üstünə atdı. O özünün üç yaşlı gülümsər qızını onun əlindən qoparıb, aşıb-daşan minnətdarlıq hissilə qızını bərk-bərk qucaqladı. Böyük bir korporasiyanın icraedici direktoru olan Reyçel, birdən özünü çox qərribə balaca və köməkətsiz hiss etdi.

Kamil qoca isə gözlənilmədən olduqca vacib insan oldu.

Reyçel Taunsend sanki dünyanın mərkəzi sayıldığını həqiqətən güman edib axtarılan xudbinlərdən biri idi. İstənilən xudbin özünü bütün başqalarından yüksəkdə tutur və təxminən belə fikirləşir: „Hamını yaddan çıxarmaq lazımdır. Əgər təkcə mən həyatda mənə lazım olanları alırsam, mən əsl mənada xoşbəxt olaram“.

Lakin bu əsətidir.

Bu prinsipin ardınca gedən insanlar, əlbəttə, nə vaxtsa həm var-dövlət, həm də hakimiyyət ala bilərlər, lakin onlar tənhalıqdan və ümitsizlikdən qaça bilməzlər.

İsa öyrədirdi ki, bizlərdən hər birimiz, hətta ən balaca uşaq, sonsuz dərəcədə Allahın gözündə qiymətliyik. Və əgər siz, sizi əhatə edən başqa insanların dəyərini etiraf edirsinizsə, onda daha da xoşbəxt olacaqsınız. Bu etiraf sizin xoşbəxtliyinizi daha az tam edəcək. İsa çox dəfələrlə bu əmri təkrar edirdi: „Yaxınını özün kimi sev“. Özündən az yox. Və özündən çox. „Yaxınını özün kimi sev“.

Şair Con Donun sözləri də deyəsən, buna çağırır:

Bəli, insan — ada deyil,

Amma materikin bir hissəsidir.

Və dərk etmək asan deyil ki,

Allahın əli bizi belə sərt şəkildə rədd edib

Bəşəri dövrandə ki,
Hər bir yeni ölümlə
Sənin də hissən öləcək.

Əgər matəm zəngləri çalınarsa,
Onda qəmginliklə fikirləş
Bu sənə görə çalınmırmı?

Allah, axı səni dünyanın mərkəzi yaratmayıb. Lakin O *sənin* həyatının mərkəzi olmaq istəyir.

Özün əmin ol

Xudbinlərin əsatiri cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Müqəddəs Yazının sadalanan parçalarının hər birində hansısa xudbin haqqında deyilir. Hər parçanı oxu və iki suala cavab ver: söhbət hansı xudbinlərdən gedir? Ona nə oldu?

2 Şam. 15:1–12; 18:17.....

1 Pad. 1:5–6, 42–53

Yeş. 14:3–4 12–15.....

Mat. 20:20–28

36

36. Gözəl yox, yırtıcı

Cildli gözəl haqqında əsətir

Fotomodel Ketrinin zahiri „Voq“ və „Mademuazel“ jurnallarının səhifələrində özünü göstərməyə imkan verdi. Onun biçimli boy-buxunu görünür, sadəcə qara ziyafət paltarı üçün yaranmışdı. O özünün zərifliyi və ləfəfətilə qeyri-adi varlı insanlar üçün istənilən nəfis ziyafəti bəzəyə bilər. Bəs, axı kanalizasiya lyukunda o nəyi yadından çıxarıb?

Ketrin (Linda Hamelton), məşhur „Gözəl və yırtıcı“ teleserialının qəhrəmanı, Ron Perlmanın oynadığı yarıadam — yarıyırtıcı kimi Vinseta yeraltı yataqlarına (həqiqətdə metro tunellərinə) tez-tez baş çəkir. Tutaq ki, bu yeni qabda köhnə əhvalatdır. Və bununla belə bir sual mənə sakitlik vermir: „*Axı o, onda nə tapıb?*“

Axı, əslində sanki moda jurnalının cildindən düşmüş o, çox gözəl qarasəçli qəhrəman qadın, qəfildən gecə vahiməsi kimi qorxunc, həm də yerin altında yaşayan bir oğlana aşıq olur. Belə olmur!

Əlbəttə, bu əhvalat kino janrı qanunları üzrə qurulmuşdur. Vinseta xarici görünüşünə görə yox, ona *xilaf olmağa görə* Ketrinin xoşuna gəlirdi. O aslan maskası altında gizlənən adamı sevir. O onu həssaslığına və incə qəlbiliyinə və ola bilsin ecazkar səsinə görə sevir. Və əlbəttə, belə əhvalatlar ürəyə yatımlıdır, çünki belə sevgiyə tez-tez rast gəlmək olmur.

Bu ona görə baş verir ki, bizlərdən həddən artıq çoxumuz cildli gözəl haqqında əsatirə satın alınırıq. Biz həqiqətin inanmağa başlayacağıq ki, həyatımızda hər şey bizim necə görünməyimizdən asılıdır, əgər qız El Makfersona oxşamırsa, yaxud, əgər oğlan Patirik Sueyzi xatırlatmırsa, onda onlar cəlbedici deyillər. Lakin bu əsatirdir.

Televiziya verilişləri, jurnallar, kino və video filmlər nəyin gözəl və nəyinsə yox, o şeyləri təsəvvür etməyə vadar edərək daim bizə hazır surətlər verir. Bundan başqa, kütləvi informasiya vasitələri ciddi-cəhdlə bizi o şeylərə inandırır ki, gözəllik xoşbəxtliyi anladır. İndi isə, zəhmət olmasa, nəzərə alın ki, məsihçi əsla eybəcər olmamalıdır. Hərçənd, əlbəttə biz hökmən „Cordaş cinsini və „Meybellin“ kosmetikasını reklam edən nazənin və dilbərlər kimi görünməli deyilik. Bizə dərk etmək lazımdır ki, gözəllik anlayışı biceps vurulmuş və göy gözlü adi ilahi fiquradansa, özünə daha çox şeyləri daxil edir. Daha tez-tez insanın gözəlliyi onun ruhi keyfiyyətlərindən və xasiyyətindən asılıdır. Allah Davudu onun zahiri görünüşü və fiziki əlamətlərinə görə yox, İsrailin hökmdarı olmasından ötrü seçdi, çünki Onun dediyi kimi, „...Rəbb insanın gördüyü kimi görməz, çünki insan zahirə, Rəbb isə ürəyə baxar“ (1 Şam. 16:7).

Həqiqətdən də, həyatın göstərdiyi kimi gözəllik çox vaxt, əsla xoşbəxtlik deyil. İnanılmaz görünə bilər, lakin bəzən gözəllik, qızların depressiyaya düşməsinə, oğlanlarınsa şəxsi ləyaqətlər hissini itirməsinə səbəb olan

yırtıcıya çevrilir. Tənhalıq, müdafiəsizlik və gərəksizlik hissi keçirən olduqca çoxlu „gözəl“ insanlar mövcuddurlar.

Həqiqət ondadır ki, əgər siz sanki xoşbəxtliyi saçlarınızın rəngindən, yaxud paltarınızın fasonundan asılı olmasını fikirləşirsinizsə, onda sizə mütləq məyusluq üz verəcək. Əlbəttə sizin geyiminizində əhəmiyyəti var, lakin sizə təkcə güzgüdə əks olunan şeyləri müşahidə etməməkdən ötrü, bir az dərindən baxmağa öyrənmək lazımdır. Əgər qarşınızda dayanan adam xoşunuza gəlersə, onda tezliklə gözlərinizlə görmək istəmədiyiniz şeylər xoşunuza gələcək.

Özün əmin ol

Cildli gözəl haqqında əsatirin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Müqəddəs Kitabda necə xoşbəxt olmaq haqqında çox danışılır. Aşağıdakı parçaları oxu və məhz insana xoşbəxtlik verən sözü yaz. Onları xətt çəkilmiş sətirdə yaz. Sonra xoşbəxtliyin zahirdən asılı olduğunu deyən sətri quş işarəsi ilə qeyd et.

- ☐ Zəb. 143:5
- ☐ Zəb. 31:1
- ☐ Sül. 3:13
- ☐ Sül. 14:21
- ☐ Sül. 16:20
- ☐ Luk. 11:28
- ☐ Yaq. 1:12
- ☐ 1 Pet. 3:14

37

37. Hamı necə — mən də elə

Əksəriyyətin hərəkət etdiyi kimi elə hərəkət etməyin lazım olması haqqında əsətir

„**H**ə, ana, özün fikirləş, — şikayətedici səslə Andrea oxşadı. — Axı biz narkotik və ya daha başqa nə iləsə əylənməyəcəyik. Axı, bu adi əyləncə keçəsidir“.

„Sən Bredgilə, yaxud kimsə başqa birisigilə əyləncə gecəsinə getməyəcəksən, — əgər evdə böyüklərdən heç kim olmasa“.

„İnana bilmərəm ki, sən mənimlə belə rəftar edəsən, — Andrea dedi. — Orada axı bütün tanışlarımız yığılacaqdır. Təkcə mən evdə qalacam, çünki mənim anam belə hesab edir ki, belə əyləncəli gecələr cavan xanımlar üçün deyil“.

Andrea bazar gününün sonuna qədər anası ilə danışmadı. „*Bizim günlərimizdə hamı belə əyləncəli gecələrə gedir*, — o mülahizə etdi. — Bütün bu mövhumatlar keçmişdə qaldı. O vaxtdan, siz atamla uşaq olandan bəri çox şeylər dəyişib“.

Lakin bazar ertəsi səhər Andrea təəccüblə bildi ki, Culiya da Bredgilə əyləncəli gecəyə getməyib.

„Mənim valideynlərim mənə heç vaxt heç nəyə icazə vermirlər, — Culiya etiraf etdi. — Orada hətta Sindi də yox idi.“

Andrea fikirləşirdi ki, Bredin valideynlərinin nəzarəti olmadan keçirdiyi gecədə, onların bütün tanışları olacaq. Əlbəttə, o əvvəlki kimi anasına acıqlı idi, lakin anasının ona ora getməyə qadağan etdiyi o günə nisbətən özünü yaxşı hiss edirdi.

Andrea geniş yayılmış mövqeyi tuturdu, „əgər hamı edirsə, onda deməli mənə də olar“.

Lakin bu əsətirdir.

Bunu *hamı* etmir. Bəzən, əlbəttə, deyəsən məhz əksinə olur, lakin ağıllı oğlan və ya qız, tez ya da gec başa düşəcək ki, „bunu“ ətrafdakıların onları inandırmağa çalışdıqları kimi, elə də çox adam etmir.

Heç də *hamı* nikaha qədər cinsi münasibətdə olmur. Mənim məlumatıma görə, məsihçi ailəsində tərbiyə alan 50 %-dən artıq „bunu“ etmir. Və bu kəmiyyət kifayət qədər çox böyükdür.

Heç də *hamı* siqaret çəkmir. Bəzi araşdırmalar göstərdi ki, 30 %-ə yaxın yuxarı sinif şagirdləri spirtli içkidən istifadə etmir, 10 % isə hətta heç vaxt dadına da baxmayıb.

Heç də *hamı* narkotik qəbul etmir. Miçigan universitetinin nəzdində sosial araşdırmalar mərkəzi məlumat verdi ki, yeniyetmələr arasında əyri, dəf edilmiş kokaindən və başqa narkotiklərdən istifadə edilməsi aşağı düşmüşdür. Ümumi sayı 40 %-dən artıq olan bütün amerikalı gənclər qeyri-qanuni narkotikdən istifadə etməkdən imtina etmişdilər.

Heç də *hamı* imanını itirmir, yaxud deyildiyi kimi onu „ötüb keçir“. İki min yeniyetmənin iştirak etdiyi araşdırma göstərdi ki, 60 %-ə yaxın

insan dinə həyatlarının ən vacib hissəsi kimi yanaşırlar.

Çox vaxt yeniyetmələr öz dostlarını və həmyaşıdlarını manipulyasiya etməkdən və onları o birilərinin hərəkət etdiyi kimi hərəkət etməyə məcbur etməkdən ötrü, „hamı bunu edir“ yalanından istifadə edirlər. Lakin mənim nəzərimcə, „bunu“ hamı edir əsətinə inanmağa dəyməz. Bu heç də elə deyil. Yeniyetmələrin çoxu necə „yox“ deməyi bacarırlar. Və onlar bunu tez-tez edirlər.

Özün əmin ol

„Bunu“ hamı edir əsətinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Aşağıda xətt çəkilmiş sətirlərdə „bunu“ etməyən o yeniyetmələrin adlarını yaz (və ən vacib özünün şəxsi adını yazmaqdan çəkinmə!).

Nikaha qədər seksual əlaqəyə girməyənlərin 30–40 %-i arasında:

.....

.....

Siqaret çəkməyənlərin 80 %-i arasında:

.....

.....

Spirтли içki qəbul etməyənlərin 30 %-i arasında:

.....

.....

Narkotiklərdən qeyri-qanuni istifadə etməkdən imtina edənlərin 40 %-i arasında:

.....

.....

İmanı həyatının ən vacib hissəsi hesab edənlərin 60 %-i arasında:

.....

.....

38. Seks — natəmiz söz deyil

Puritan əsatiri

Kilsə xanımı, „Şənbə günü axşam“ serialının qəhrəmanı Dana Karveyin məşhur surətlərinin səbəblərindən biri ondan ibarətdir ki, o adi bəşər nəslinin məsihçilik haqqında tamaşasını göstərir. Bu qadının topuğa qədər tutqun paltarda və başında kiçiklə ilə ikiüzlü, riyakarcasına hərəkəti, məsihçilərin seksə biabırçı və ədəbsiz bir şey kimi yanaşmaları təsəvvürünə uyğun gəlir. Çoxları elə güman edirlər ki, İsanın ardınca gedənlər, seksi və seksuallığı mühakimə edən Allaha inanırlar.

Bu əsətirdir.

Seks — bu, natəmiz söz deyil. Bu, nə isə biabırçı, iyrənc yaxud ədəbsiz bir şey deyil.

Allahın seksə qarşı olmasını, Onun ondan zəhləsi getməsinə təsdiqləmək lazım deyil. Axı O, onu icad edən Kəsdir! O hər şeyin başlanğıcını qoymuşdu. Yaradılış Kitabında Allahın dünyanı necə yaratmasından yazılmışdı və orada belə sözlər var: „Allah insanı Öz surətində yaratdı, Allahın surətində yaratdı, Onları kişi və qadın olaraq yaratdı“ (Yar. 1:27). O kişini və qadını cinsi əlamətlərinə uyğun yaratdı, O onları seksuallığına və təbii hisslərinə görə ayırdı. Sonra isə O sözün tam mənasında bu seksual yaranmışlara baxdı və Müqəddəs Kitabda yazıldığı kimi, „Allah gördü ki, yaratdığı hər şey yaxşıdır“ (Yar. 1:31).

Seks, Allahın dünyanı yaratma planının lap başlanğıcına daxil olub.

O kişiylə və qadına „Törəyib çoxalın“ dediyi zaman, əlbəttə O bunun üçün seksual münasibətlərin mövcudluğunu nəzərdə tuturdu.

Müqəddəs Kitabda bir neçə kifayət qədər seksual münasibətlərin açıq təsviri var. Məhəbbət haqqında poema kimi yazılmış Nəğmələr Nəğməsi kitabı sözsüz kilsə xanımını utandırardı. Həvari Pavel Korinfiya imanlılar cəmiyyətində ər-arvadın seksual qarşılıqlı münasibətinə dair həyatı vacib məsləhətlər vermişdi. Lakin yadda saxlamaq lazımdır ki, Müqəddəs Kitabda dəqiqliylə deyilmişdi ki, seksual münasibətlər yalnız kişi və arvad arasındakı həzz üçün yaradılmışdı. „Qoy hər kəs nikaha hörmət etsin və kəbin yatağı ləkəsiz olsun; çünki Allah əxlaqsızları və zinakarları məhkum edəcəkdir“ (İbr. 13:4).

Allah seksi yartmışdı; insan isə onu nikah ittifaqının çərçivəsindən çıxardı və ləkələdi. Kişi və qadın seksual münasibətlərdən həzz alaraq, bundan sevinc və məmnunluq hissi keçirərək, bir-birilərində tamamilə ərimələrindən ötrü, Allah seksi yaratdı; insan isə Allahdan alınmış hədiyyəni təhrif etdi.

Allah „Zina etmə“ deyən zaman, bu o deməkdir ki, „əxlaqsız seksual qarşılıqlı münasibətlərə girmə“, O bunu ona görə etmədi ki, O — sizin sevincinizi öldürmək istəyən ümumdünya zəhlətökəndir, ancaq daha çox ona görə ki, Allah yalnız bir məhəbbət verə bilən sevinc istəyir. Allah

sizi imansızlıqdan, yaxud şübhələrdən müdafiə etmək və sizə mükəmməl məhəbbətin, nikahın və seksual qarşılıqlı münasibətlərin ən vacib şərti hesab edilən — inamı vermək istəyir.

O bizi cinsi yolla keçən xəstəliklərin qorxusundan müdafiə etmək və bizim nikaha girən zaman gələcək seksual həyatımıza əminlik və sakitlik vermək istəyir.

O bizi təbii yolla qurulmayan və kiminləsə artıq cinsi əlaqəyə girdiyimizə görə bağlanmağa məcbur olduğumuz tez-tez uğursuz nikaha gətirən dağdıçı qarşılıqlı münasibətlərdən qorumaq istəyir.

Və nəhayət, O insanın nikah gecəsi öz sevgilisinə edə biləcəyi məhəbbət ənamlarının ən böyüyündən birini bizə verməkdən ötrü, bizim bəkirliyimizi saxlamaq istəyir.

Özün əmin ol

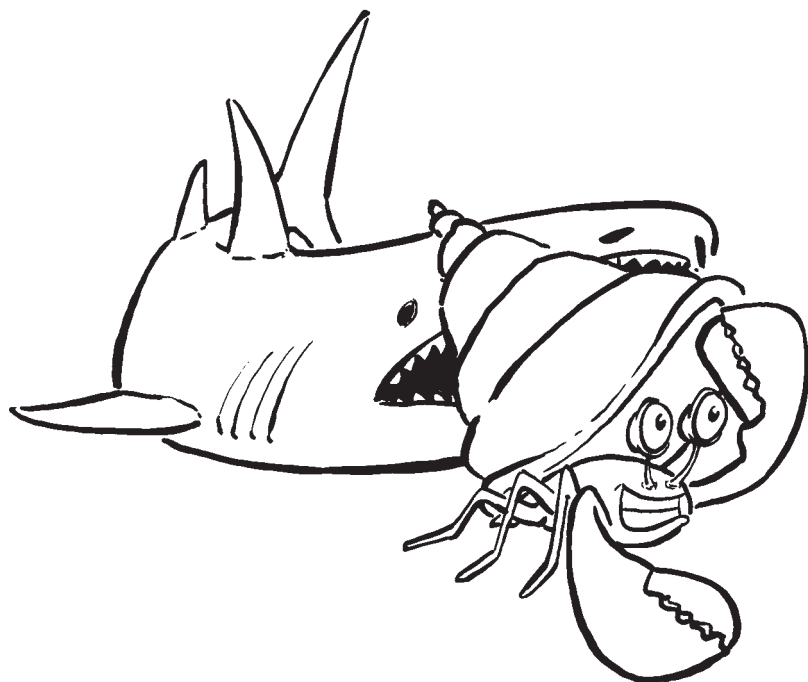
Puritan əsətinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Süleymanın Məsəlləri kitabının 5-ci fəslindən 1–23-cü ayələri oxu. Aqilin qeyri-qanuni sekslə ər-arvadlıq seks arasında tapdığı fərqə fikir ver. Ər və arvad arasında cinsi əlaqələr yazılan 18 və 19-cu ayələri xüsusi qeyd et.

Nəğmələr Nəğməsi kitabından həyəcanlandırıcı mənzum sətirləri oxu (3–5-ci fəsil). Bu məhəbbət poeziyası Allahın kişiye onun arvadı vasitəsilə və arvada onun əri vasitəsilə verdiyi (yalnız cinsi əhəmiyyəti olmayan) ehtiraslı həzzləri yazır.

39.

39. Çəkmələr, gəmilər,
krablar və daha
başqa şeylər
haqqında

Anarxistlərin əsatiri

Krab German dənizin dibilə iti sürətlə keçərək, ailə daşı altına soxuldu.

„Mən azad olmaq istəyirəm! — o öz atasına qışqırdı. — Mən başa düşə bilmirəm, sən məni necə sutkada iyirmi dörd saat bu axmaq dəmir geyimi daşımağa məcbur edə bilərsən! O mənim hərəkətimi buxovlayır! O məni qəşənglikdən məhrum edir. Mənim dostlarımdan bəziləri dəmir geyimə qarşı etiraz qrupu təşkil etməyə hazırlaşırlar və mən də ona qoşulmağa hazırlaşıram!“

Onun atası krab Fred, dərinədən nəfəs aldı və özünün ağır qısqacını Germanın çiyinə qoydu (axı, krabların çiyinləri var. Baxmayaraq ki, yalnız başqa krabların köməyiylə onlar harada çiyin qurtardığını, belin isə başladığını anlaya bilirdilər). German gözlərini axıtdı.

„Oğul, — Fred dedi, — icazə ver, mən sənə bir hadisəni danışım“.

„Ata, bəsdir mənə danışdığın hər cür...“

„Bu əhvalat məktəbə ayaqyalın getməkdən ötrü sözünün üstündə duran Hamfri adlı bir insanın başına gəlmişdi. O şikayət edirdi ki, onun çəkmələri həddindən artıq hərəkətlərini sıxışdırır. Və eyni zamanda deyirdi ki, onlar onu gözəlliyindən məhrum edir. O güllər və otlarla, çöllük və kiçik çaylarla ayaqyalın qaçmaqdan ötrü, onlardan coşğunluqla azad olmaq istəyirdi. Nəhayət, anası onun israrçılığının güzəştinə getdi. O evdən güllə kimi çıxdı və sonra bilirsən, nə baş verdi?“

German ağzını açmaq istəyirdi ki, atası ona cavab verməyə imkan verməyərək, hekayəsini davam etdirdi.

„Kifayətdir bu axmaq əhvalatın, ata“.

„Ola bilsin belədir, oğul, amma məqsəd ondadır ki, istənilən krab tez və ya gec buna bənzər nə isə bir şeyi sınaqdan keçirir, o fikirləşməyə başlayır ki, əgər tamamilə dəmir geyimdən azad ola bilsəydi, həyat bir qədər yaxşı olardı. Lakin bu, onun azadlığını məhdudlaşdıran gəmidən yorulan dənizçinin özünü dalğaların ixtiyarına verərək dənizə atılması arasında fərq yoxdur. O fikirləşə bilər ki, budur azadlıq, lakin o gəmiyə qayıtmasa, yaxud tezliklə sahilə üzməsə, onda batacaq — belə də hansı azadlıq olar?“

German atasının sözləri üzərində fikirləşdi.

„Tezliklə sən öz dəmir geyimini atacaqsan, oğul, — o bu haqda vaxtından əvvəl danışmağın necə ağır olmasının lazım olduğunu fikirləşərək dedi.

Gənc krab heyrətli görünürdü.

„Hə — hə, sən düz eşitmisən, — Fredin atası oğlunun gözlərindən oxuduğu suala cavab verdi. — Bu bütün krabların, onlar böyüyəndə başına gəlir. Lakin, o xəbərdarlıqla eşidilən tonda davam etdi, — bu

baş verən zaman həyatında heç vaxt olmayan kimi tez sınıan olacaqsan. O vaxta qədər ki, sənin təzə dəmir geyimin bunun kimi belə möhkəm olmayacaq, — o oğlunun kürəyini qoruyan bərk dəmir geyimi döyəcədi, — sənə adi vaxtda olduğundan bir az ehtiyatlı və diqqətli olmaq lazımdır. Bu dəmir geyimsiz sən özünü daha az sərbəst hiss edəcəksən“.

„Bütün bunlar çox qəribədir, ata — German dedi. — Heç vaxt bu haqda fikirləşməmişəm. Sən demək istəyirsən ki, bəzən adama elə gəlir ki, sanki nəsə bizim azadlığımızı məhdudlaşdırır, lakin əslində bu bizə indi mümkün olduğu kimi belə sərbəst olmağa imkan verir. Mən səni düz başa düşdüm?“

Krab Fred özünün çox qısqacını Germanın çiyninə qoydu və onlar birlikdə ailə daşının altından süründülər.

„Sən nədən belə, mənim ağıllı oğlumsan?“ — o soruşdu.

Özün əmin ol

Anarxistlərin əsətinin cəfəngiyyətinə əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Çoxları belə hesab edirlər ki, On əmr və Məsihin bütün təlimləri azadlığı məhdudlaşdırır və insanları buxovlayır. Bununla belə, əslində bu əmrlər onları icra edənlərə həqiqi azadlıq verir.

Çıxış kitabının 20-ci fəslindən 1–17-ci ayələri oxu. Bu əmrlərin icrası hansı azadlığı verə bilər? (Məsələn, altıncı əmrin yerinə yetirilməsi səni cinsi yolla keçən xəstəliklərin yoluxması qorxusundan azad edə bilər.)

Özünün cavablarını yaz:

.....

.....

.....

Mattanın müjdəsinin 5-ci fəslindən 1–12-ci ayələri oxu. Bu ayələrə daxil edilən İsanın nəsihətlərinin ardınca getmək sənə hansı azadlığı verə bilər?

.....

.....

.....

Yəhyanın müjdəsinin 8-ci fəslindən 36-cı ayəni oxu. Onu yaz:

.....

.....

.....

40. Nəfəs kəsiləndə

İlk baxışdan sevgi haqqında əsətir

„**H**ə, bax belə, həmin ilk məktəb günündə mən uşaqların izdihamı ilə əhatə olunmuş şkaflımın yanında dayanmışdım, biz ordan-burdan söhbət edirdik — hə, bilirsiniz də uşaqlar nə haqda danışmağı xoşlayırlar. Qəfildən — o içəri girdi.

Məktəbə girərək ilk dəqiqədən onu görən kimi başa düşdüm ki, bu qız mənim üçün yaranıb. Uşaqlar, o ideal idi. Mən onun çiyinlərinə tökülən açıq rəngli saçlarını görən kimi, mənim qanım damarlarımda dondu. O gündən elə yanmışdı ki, sanki çimərlikdə nazla böyümüşdü. Onun boy-buxunu isə, hesablanmış saniyələrlə mənim kimi on yeddi yaşlı oğlanın başını gicəlləndirə bilər.

Mən aşıq oldum. İlk baxışdan, başa düşürsünüz? Özüm haqqında heç olmazsa, bunu tamamilə dəqiq deyə bilərəm. Əlbəttə, onun diqqətini cəlb etməkdən və bu „təmiz gözəlliyin dühası“ ilə görüşə nail olmaqdan ötrü, bir neçə müddət tələb olunurdu. Hə, sonra isə hər şey öz növbəsilə gətirdi — toy, uşaqlar, daha sonra biz uzun və xoşbəxt həyat yaşadıq“.

Aha, bəs belə, deməli sənə həqiqi məhəbbət gələn zaman bu belə olur. İlk baxışdan sevgi. Bəzən qıza və ya oğlana tək-cə nəzər yetirmək kifayət edir və sən artıq *bilirsən ki*, həyatının sonuna qədər olan sevginə rast gəlmisən.

Bu əsətirdir. Tutaq ki, ola bilsin yüzdən bir hadisədə bəzən belə baş verə bilər. Lakin bunları təhlükəli yanlış fikirlər hesab etmək olar ki, bu müstəsna hallar özlüyündə həqiqi sevgini təsəvvür edir.

Biz belə fikirləşməyə adət etmişik ki, sevgi — hissdır; emosiyalar coşur, qan beynə vurur, nəfəslər kəsilir. Lakin Müqəddəs Kitabda sevgi haqqında hər şeydən əvvəl sənə sadəcə *hiss etməyindən* yox, nə etməyin haqqındakı hərəkətdən danışılır.

Bir çox insanların təsəvvüründə sevgi — hər halda Kolumba üçün Yeni İşıqdır — sən xüsusilə onu axtarmırsan və birdən — budur o! Sevgi! Həqiqətən hər şey əksinədir. Sevgi bağda yetişən ətirli gülə bənzəyir, — sən toxumu səpirsən, ona su verirsən, yedizdirirsən və onu ziyan verəcək hər şeydən qoruyursan, daha bir neçə müddət sulayırsan və günlər, həftələr, aylar keçəndən sonra bitkilər çiçəkləməyə başlayır. Və sən onu yedizdirməyə və sulamağa davam edəcəksən, o isə gətdikcə daha da böyüyəcək və çiçəkləyəcək.

Ola bilsin, bir çox qarşılıqlı münasibətlər məhz ona görə üst-üstə düşmür ki, insanlar bunu başa düşürlər: az adam öz hissləri üzərində işləməyə hazır olar. Az adam toxumları sulamağın lazım olduğunu fikirləşər. Az adam bitkini kökü ilə qopara bilən coşğunluğa hazır olar. Az adam torpağa qulluq etmək istəyər. Nəticədə, az adama həqiqi sevginin yaydığı xoş ətirdən ləzzət almaq nəsim olar.

Sevginin fəal xüsusiyyəti haqqında yazdığı zaman həvari Pavel demişdi: „Ərlər arvadlarınızı sevin, necə ki, Məsih də imanlılar cəmiyyətini sevdi...“ Bəs, Məsih imanlılar cəmiyyətini necə sevdi? „[O] Onun uğrunda özünü fəda etdi... Beləcə ərlər də arvadlarını öz bədənləri qədər sevməlidirlər: öz arvadını sevən özünü sevir. Çünki heç kim heç vaxt öz bədəninə nifrət etməmişdir, lakin Rəbb cəmiyyətdə etdiyi kimi onu *yedirir və bəsləyir*“ (Ef. 5:25, 28–29, müəllif kursivi).

Heyrandoğurucu gündə yanması ilə o sarışın yanınızdan keçən zaman, siz əvvəlki kimi həyəcan hissi keçirə bilərsiniz. Əgər futbol komandasının kapitanı sizə fikir veribsə, siz başınızı itirə bilərsiniz. Lakin bu məhəbbət deyil. Bu heyranlıqdır, ancaq qətiyyənlə balaca toxumdan gözəl ətirli gül yetişdirməkdən ötrü ruhlandırان yaranmış hiss deyil.

Özün əmin ol

İlk baxışdan sevgi haqqında əsatirin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Həvari Pavelin sevgiyə həsr etdiyi Korinflilərə 1-ci məktubun məşhur fəslini, 13-cü fəslə oxu. Həqiqi sevgini xarakterizə edən şeylərlə oxuduqlarının uyğunluğunu yaz:

- Sevgi,
- Sevgi (4-cü ayə),
- Sevgi hər şeyə,
- hər şeyə,
- hər şeyə,
- hər şeyə (7-ci ayə).
- Məhəbbət etməz,
- etməz,
- etməz (4-cü ayə),
- etməz,
- etməz,
- etməz,
- hesabını tutmaz (5-ci ayə).

Məhəbbət,

isə (6-cı ayə).

Məhəbbət əsla (8-ci ayə).

İndi isə yazdıqlarına bax. Sadalanan xüsusiyyətlərdən neçəsi emosiyalarla əlaqəlidir? Onlardan neçəsi — əməllərlə?

.....

.....

.....

41. Özün-özünü sağalt

Humanistlərin əsatiri

Baddi və Natan ticarət mərkəzində gəzişərək, kitablar qoyulan masanın qarşısında dayandılar. Masa arxasında mehribancasına uşaqlara gülümsəyən kişi və qadın əyləşmişdi.

„Əgər sizi nəşə maraqlandırırırsa, mənə işarə edin“, — kişi dedi.

Bəzi broşuraları, məsələn „İsa heç vaxt mövcud olmayıb“ adı altında olan broşuraları pulsuz almaq olardı. Başqalarına isə ödəmək lazım idi, lakin onların dünya, təhsil, kilsələrin və dövlətlərin bölünməsi haqqında ümumi hekayələr vəd edən adları kifayət qədər aldadıcı səslənirdi.

„Sən bir işə bax“, — Baddi „Ayzik Əzimovun Müqəddəs Kitabı üzrə yol bələdçisi“ adlanan qalın kitabı əlinə aldı.

„Əlbəttə ki, kişi qalxıb masanın üstündən atdı. — Bu valehedici kitabdır. Onda nəinki Nuh əyyamı və Qara dəniz vasitəsilə qaçaqçı haqqında az məlum olan faktlar açılır, lakin həm də Müqəddəs Kitabda *heç bir söz* olmayan bəzi şeylər işıqlandırılır. Onda, birləşərək bəşəri hadisələrin təsvirini verən, biblik əfsanələr kimi tarixi faktlar da göstərilir.“

„Hə, əlbəttə“. Natan başı ilə kişiyyə razılığını bildirdi, amma Baddinin əlindən kitabı alıb onu masanın üstünə qoydu.

„Gedək burdan“, — o dedi.

„Nə olub, sənə? — onlar masadan bir neçə addım kənara çəkiləndə Baddi soruşdu. — Nədən belə biz oradan belə tez aralandıq?“

Natan çiyinlərini çəkdi. „Bilmirəm. Amma burada nəşə elə deyil“.

Natan müdrik hərəkət etdi. O kiminsə ideyalarını bəzən dərhal tanımaq çətin olan dünyəvi humanistlərin uydurmalarının təsiri altına düşmədi, lakin onlar istənilən halda Müqəddəs Kitabın, məsihçilərin və imanlı cəmiyyətlərinin ziddinə olurlar.

Humanistlər güman edirlər ki, təkcə insanlar özləri dünyanı xilas edə bilirlər. Onlar hesab edirlər ki, Allah insanı xilas edə bilməz, axı Allah mövcud deyil. İnsanı din də xilas edə bilməz, çünki din — iftirdir. Humanist xilas, sülhü və rifahı göydə yox, öz-özündə axtarmalıdır.

Humanistlər güman edirlər ki, xilasın və dünyanın yaxşılaşmasının yeganə ümidi ondan ibarətdir ki, insan dini növdə düşüncələrdən imtina etməlidir və heç nəyə tam inam insanı xilas edir ki, ancaq özünə arxalanmağına inanasan. Onlar həqiqətən inanırlar ki, insan Allahın heç bir köməyi olmadan özünü və əhatə dairəsini yamanlıqlardan xilas edə bilər.

Bu əsətirdir.

Bəşəri tarix bütün texniki tərəqqiyə baxmayaraq, bizim nə alicənab, nə də xeyirxah olmayacağımız faktı təsdiqləyir. Humanistlərin hərəkəti sülhü artırmadı və müharibəni məhv etmədi. İnsan özünün bütün

problemlərini şəxsi gücünün hesabına həll etmək ixtiyarında deyil. Buna şəhadətçiliyi XX əsrin reallığı xidmət edir: iki dünya müharibəsi, Hitler rejimi, Stalin rejimi, qırmızı kameronlar rejimi, makkartizm, ku-kluks-klan, atom bombasının yayılması, insanların müharibədən, aclıqdan və sıxıntılardan qaçması — bütün bunlar göstərir ki, şəxsi gücə və ağıla bəşəri ümid hədərdir.

Əlbəttə, biz bütün gücümüzü ona qoymalıyıq ki, nə müharibə, nə də aclıq olsun, biz xəstəliklərlə və ədalətsizliklərlə mübarizə aparmalıyıq. Lakin bəşəriyyət özü-özünü xilas edə bilməz. „Və başqa heç kimdə xilas yoxdur; çünki səma altında insanlara verilmiş başqa bir ad yoxdur ki, onunla xilas ola bilək“ (Həv. 4:12).

Və gələcək əsrdə humanistlər xilasa, Pavelin birinci yüz illikdə yazdığı o kəslərdən yaxın olmayacaqlar: „Onlar Allahın həqiqətini yalanla dəyişdilər, və Xəliq əvəzinə məxluqa pərəstiş və ibadət etdilər. O Allah ki, əbədi olaraq mübarəkdir. Amin“ (Rom. 1:25).

Özün əmin ol

Humanistlərin əsatinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdan ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Peyğəmbər Yeremya kitabının 16-cı fəslindən 20–21-ci ayələri oxu. Bu sözlərin humanistlərin əsatirilə nə kimi əlaqəsi var?

.....

.....

35-ci Məzmurdan 1–3-cü ayələri oxu. Bu sözləri humanist adlananların əqidələrinə aid etmək olarmı? Necə?

.....

.....

36-cı Məzmurdan 39-cu ayəni oxu. İnsanın özü-özünü xilas edəcəyini humanistlərin ümidlərində gözlədikləri gələcək haqqında oxuduqlarının əsasında hansı nəticəni çıxarmaq olar?

.....

.....

61-ci Məzmun 1–3-cü ayələri oxu. Bu ayələrdə „yalnız“ sözü hansı əhəmiyyətə malikdir? Hər dəfə „mənim, mənim“ sözləri sənə rast gələndə vurğu edərək bu ayələri yenidən oxu.

.....

.....

Korinflilərə 1-ci məktubun 3-cü fəslindən 11-ci ayəni oxu. Bu ayələrə əsasən humanistləri hansı gələcək gözləyir?

.....

.....

42. Evdə — daha yaxşıdır

MƏN DÜŞÜNÜRƏM Kİ,
CƏNNƏT — RUHUN XÜSUSİ
VƏZİYYƏTİDİR

Cənnətin yerdə də
tapılması haqqında əsatir

Belinda Karlayl özünün „Cənnəti yerdə də tapmaq olar“ hitində bu yaxınlarda ən yaxşı iyirmi nəğmənin aparıcı yerini tutdu.

Pis nəğmə deyil, teologiya ilə isə çox pisdir.

O, əlbəttə bu mahnını oxuyan yeganə şəxs deyil. Ola bilsin, siz onu başqa ifada da eşitmisiniz.

„Bilirsən, mən nə fikirləşirəm?“ (Səninlə bir avtobusda gedən qızın, yanında dəri gödəkçədə oturan oğlana dediklərinə qulaq asmağa məcbursan.) „Mən fikirləşirəm ki, cənnət bizim daxilimizdədir, mən düşünürəm ki, bu ruhun vəziyyətidir. Bəs, sən?“

Bəlkə də, ola bilsin, sizə valın tərs üzünə qulaq asmaq nəsisib olub.

„Ey, sən, — tatiurovkalı kök kişi ağ önlükdə olan oğlana deyir. — Mən *burada* cəhənnəm əzabı çəkmişəm. Bu sözləri deyərək o, var gücüylə yumruğu ilə dirəyə vurur. „Mənim artıq keçdiklərimlə heç bir cəhənnəm müqayisə edilməzdir“.

Nə deyim sizə? Bu əsatirdir.

Bəli, həqiqətən bəzən insanın payına elə xoşbəxtlik düşür ki, hətta bundan da daha yaxşı nə olacağını təsəvvür etmək çətindir. Doğrudur, bəzən bizimlə elə dəhşətli hadisələr baş verir, onlar o qədər ağırlı olurlar ki, sanki hətta cəhənnəmdə belə ola bilməz.

Və bununla belə Müqəddəs Kitabda aydın deyilir ki, *real* cənnət və *real* cəhənnəm mövcuddur.

İsa onun ardınca gedənlərə demişdi: „Atamın evində çox otaqlar vardır: elə olmasaydı, sizə deyərdim. Çünki sizə yer hazırlamağa gedirəm“ (Yəh. 14:2). İnsanlardan cinləri qova bildiklərinə sevinən şagirdlərinə Onun „Amma ruhların sizə itaət etməsinə sevinməyin, lakin sizin adlarınızın göylərdə yazıldığına sevinin“ (Luk. 10:20) dediyi zaman, O həmçinin aydın anlatdı ki, cənnət — ehtirasla cəhd etmək lazım olan yer və ya ictimai vəziyyətdir.

Həvari Yəhya isə gələcək qocalıq illərində Müqəddəs Kitabın sonuncu Vəhy kitabında özünün cənnəti və gələcəyi görməsindən bizə təqdim edilən cənnəti Allahın olduğu yer kimi təsvir edərək, onun haqqında bir neçə məlumat verir: „...ölüm mövcud olmayacaq; artıq nə kədər, nə fəryad, nə də ağrı olacaqdır“, Allahın „qulları Ona xidmət edəcəklər. Onun üzünü görəcəklər... və əbədi olaraq səltənət sürəcəklər“ (Vh. 21:4; 22:3–5). Cənnətin yerdə də ola bilməsini düşünən avtobusdakı qıza Müqəddəs Kitabın sözlərilə demək olar ki, „Siz hələ heç nə görməmisiniz!“

Amma Allahın Sözündə də aydın deyilir ki, günahkarları gələcəkdə „Cəhənnəm“ adı altında məlum olan o yerdə (və ya ictimai vəziyyətdə) cəza gözləyir. İsa o saat haqqında birbaşa demişdi ki, „O zaman solundakılara deyəcək: „Ey lənətə gəlmişlər, Mənim yanımdan iblis ilə onun mələklərinə hazırlanmış olan əbədi oda yollanın!“ (Mat. 25:41).

Yəhya özünün görməsində də həmçinin tövbə etməyən günahkarları gözləyən cəzalar haqqında deyir: „Qorxaqların, imansızların, məkruhların, qatillərin, əxlaqsızların, sehrbazların, büt-pərətlərin və bütün yalançıların isə aqibəti od və kükürlə yanan göldədir; bu ikinci ölümdür“ (Vh. 21:8).

Bu təəssüfləndiricidir, lakin o kök kişiye də həmçinin Müqəddəs Kitabın sözlərilə demək olar: „Siz hələ heç nə görməmişiniz!“

Həqiqətən Müqəddəs Kitabda ən tutqun rəngdə verilmiş cəhənnəm və onun təsviri haqqında çox deyilib və çox dəfələrlə də rast gəlmək olar. Bu tormozları tutmayan və dik enişlə üzəaşağı iti sürətlə gedən yük maşınının verdiyi qulaq batıran səsinə bənzər xəbərdarlıq idi.

Təəssüf ki, haqlı diqqətilə cəhənnəmə düşənləri gözləyən bu biblix xəbərdarlıq hamıya aid edilmir. Cənnətin vədini hamı nəzərə almır. Lakin İbranilərə məktubda deyildiyi kimi: „Buna görə biz eşitdiklərimizə daha çox diqqətlə qulaq asmalıyıq ki, axın bizi onlardan ayırmasın. Çünki əgər mələklər vasitəsilə deyilən söz sabit oldusa, hər cür cinayət və itaətsizlik haqlı əvəz aldısı, bu dərəcədə böyük qurtuluşa etinasızlıq göstərsək, biz necə yaxa qurtararıq?...“ (İbr. 2:1–3).

Özün əmin ol

Cənnəti yerdə də tapmaq olar əsətinin cəfəngiyyatına əmin olmaqdən ötrü, növbəti tapşırığı yerinə yetir.

Yazıdan aşağıdakı parçaları oxu və xüsusi çəkilmiş sətirlərdə cənnət haqqında deyən dörd nətiqin və ya yazıçının adlarını yaz:

1. Mat. 6:20
2. 2 Kor. 5:1
3. 2 Pet. 3:13
4. Vh. 19:11

İndi isə cəhənnəm haqqında deyənlərin adlarını yaz:

5. Mat. 23:33
6. 2 Pet. 2:4
7. Vh. 20:13–15

(Cavablar: 1. İsa; 2. Povel; 3. Peter; 4. Yəhya; 5. İsa; 6. Peter; 7. Yəhya)

Mündəricat

Minnətdarlıq	2
Müəllifdən	2
Giriş	4

Allah haqqında əsətlrlər

1. Kosmos polisi	8
Zəhlətökən adam haqqında əsətlr (o haqdadır ki, Allah yalnız onlarla, başqalarının rahatlığını korlayanlarla məşğul olur)	
2. „Ulduzların döyüşündən“ Lyukun Allahı	11
Allahın simasız güc olması haqqında əsətlr	
3. Xeyirxah Şaxta Baba	14
Allahın Şaxta Babaya oxşaması haqqında əsətlr	

İsa haqqında əsətlrlər

4. Peyğəmbər İsa	18
Xeyirxah müəllim haqqında əsətlr	
5. Natamam İsa	22
Super ulduz haqqında əsətlr	
6. Zərvərəq İsa	25
Həlim və yumşaq İsa haqqında əsətlr	
7. Xəyalpərəst İsa	28
Göylərdə uçan İsa haqqında əsətlr	
8. Ağ dərili İsa	31
İrqi cəhətdən üstünlük haqqında əsətlr	

Müqəddəs Kitab haqqında əsətlr

9. Tək, yeganə	36
Müqəddəs Kitabın — sadəcə daha bir böyük kitab olması haqqında əsətlr	
10. Müqəddəs Kitab və İsveçrə pendiri	39
Sanki Müqəddəs Kitabda nəzərdə tutulan dumanlı və aydın olmayan yerlər haqqında əsətlr	
11. Müqəddəs Kitab və xarab olmuş telefon oyunu	42
Müqəddəs Kitabın şübhəli olması haqqında əsətlr	

- 12. Həqiqət, yoxsa əfsanə** 47
Müqəddəs Kitabın tamamilə uydurma və əfsanələrdən ibarət olması
haqqında əsətir
- 13. Doktor Luka və haradan götürüldüyü məlum olmayan
„politarx“ sözü** 51
Düzgün arxeologiya haqqında əsətir
- 14. Həqiqi peyğəmbərlik və ya növbəti gözlənilməyən təsadüflər?** . . 56
Biblik peyğəmbərliklərin sadəcə təsadüf olması haqqında əsətir

Dirilmə haqqında əsətir

- 15. Yalandan özünü ölümlüyə vurmaq?** 62
İsanın ölməməsi, lakin bayılması haqqında əsətir
- 16. Gözbağlıca oyunu?** 66
Qəbiri dəyişik salmaq haqqında əsətir
- 17. Gizlənpaç oyunu?** 69
Cəsədin oğurlanması haqqında əsətir

Məsihcilik və məsihcilər haqqında əsətir

- 18. Ruslara yaxşı olan şey, almanlara ölümdür.** 74
Hər şeyin bu dünyada nisbi olması haqqında əsətir
- 19. Hər şey müqayisədə dərk edilir** 78
Allahın hər şeyi ümumi məxrəcə gətirməsi haqqında əsətir
- 20. Səməvi həyləşmədə hamı olacaq** 81
Ümumi xilas haqqında əsətir
- 21. Nəyi bilməyiniz yox, kimi tanımağınız mühümdür** 84
Məsihciliyin ideologiya olması haqqında əsətir
- 22. İntellektuallara giriş qadağandır** 88
Ağıllı insanın məsihçi ola bilməməsi haqqında əsətir
- 23. Cəff və professor** 92
Kor iman haqqında əsətir
- 24. Avraam Linkoln və səhər saat 10-na təyin edilmiş tarix
fənnindən imtahan** 96
Elmi sübutların mühümlüyü haqqında əsətir
- 25. Pörtülmüş pomidorlar və krossovkalar** 100
Beyinlərin yuyulub təmizlənməsi haqqında əsətir
- 26. Şübhə ola bilməz** 104
İman etməyən Foma haqqında əsətir

27. Ev bitkiləri dualara cavab vermirlər	108
Hər kəsin öz imanı olması haqqında əsətir	
28. Günah, sünilik və Billi Qrem.	111
Elmer Gentry haqqında əsətir	
29. Hiyləgər ilanının vədi.	115
„Yeni əsr“ hərəkatı haqqında əsətir	
30. Bunlar mənə nəyə görədir?	118
Bəxtiyar həyat haqqında əsətir	

Həyat və xoşbəxtlik haqqında əsətlrlər

31. Varlılar — deməli xoşbəxtdlrlər	122
Xoşbəxtliyin var-dövlətdə olması haqqında əsətir	
32. Həyasızlıq və diribaş Docer.	126
Leo Durçer əsətiri	
33. Zəiflərlə, iradəsizlərlə və talançılarla dostluq etmirik.	130
Fəriseylərin əsətiri	
34. Oğlanlar islaholunmazdılar.	134
Əsl kişilər haqqında əsətir	
35. Yerın göbəyi və kainatın mərkəzi	137
Xudbinlərin əsətiri	
36. Gözəl yox, yırtıcı.	141
Cildli gözəl haqqında əsətir	
37. Hamı necə — mən də elə.	144
Əksəriyyətin hərəkət etdiyi kimi, elə hərəkət etməkin lazım olması haqqında əsətir	
38. Seks — natəmiz söz deyil	147
Puritan əsətiri	
39. Çəkmələr, gəmilər, krablar və daha başqa şeylər haqqında . . .	150
Anarxistlərin əsətiri	
40. Nəfəs kəsildə	154
İlk baxışdan sevgi haqqında əsətir	
41. Özün-özünü sağalt	158
Humanistlərin əsətiri	
42. Evdə — daha yaxşıdır.	162
Cənnətin yerdə də tapılması haqqında əsətir	

**Məsihçilik yalnız ağıldan zəif və
ağıllı əlillər üçündürmü?**

**Sən öz imanını hər şeyə şübhə ilə
baxan dostlarından həqiqətən müdafiə
edə bilərsənmi?**

**Cavab almadığın üçün ümitsizlikdən
yorulmamısanmı?**

„Hər deyilən şeylərə inanma“ kitabı sənə ən çətin sualların məqsədini açan cavablar verəcək. Bir çox ölkələrdə məşhur imanlı olan Coş MakDauel və onunla şərik müəllif Bob Xostetler yumorun köməyi ilə məntiqliyin kəskinliyinə üstünlük verirlər ki, Allah, Müqəddəs Kitab, din və həyat barəsində adi əsatirləri üzə çıxarsınlar, məsihçiliyin fakt və məqsədlərin sınağına necə davam gətirdiyini göstərsinlər.

Bu kimi suallara cavab verməkdən ötrü yaraqlan:

- ❖ Sevinci və xoşbəxtliyi boğan Allah kosmos polisi sayılırmı?
- ❖ Müqəddəs Kitabın müəllifləri faktları əfsanələrdə müəyyənləşdirirlərmi?
- ❖ Məsihçilik Allaha çatmağın yeganə yolu hesab olunurmu?
- ❖ İsa yaxşı müəllim idi, amma kimsə Onun dirilməsini sübut edə bilərmə?

Bu kimi suallara cavab sizə nəinki yəqinlik verəcək, onlar imanınızdan törəyən sevincinizin məqsədini yeniləşdirəcək. „Hər deyilən şeylərə inanma“ kitabı hətta ən skeptik ağılların çətinliklə qəbul edə biləcəyi sanballı məsihçi dəlilləri verəcək.